



Milli Şuur Dergimiz 13. sayısıyla yeni dönemine girerken dergi yöneticileri ve yazarlarını bir araya getirdik, bir istişare toplantısı yaptık.

Bu istişare toplantısında yayın stratejileri ve gelecek beklentileri yeniden istişareye sunuldu. Bu toplantıdan genel olarak derginin genel yayın ilkeleri, misyonu ve gelecek hedefleri konuşuldu.

Bu toplantı sonucunda çıkan perspektif bir kaç cümleyle ifade edecek olursak şöyle şekillendi:

Bizim konumuz tebliğ ve eğitimidir. Bu nedenle eğitim konusunda sorumluluklarımız ve amaçlarımız vardır.

Kendi kendimize sorduğumuz sorular, yapacağımız işlerin cevaplarıdır:

1. Yaşadığımız bu hal ve topluma ıslah amaçlı neler yapabiliriz?
2. Bu amaca yönelik ne tür üretimler yapmalıyız?

Bizler ıslah gücümüzü öne çıkaran bir çalışma yapıyoruz: Çünkü, müminiz, müslimiz, muslihiz.

Milli Şuur Dergisi genel olarak iki kitleye hitap eden bir çizgi izlemektedir. Bu çizgi bize şuurlu öğretmenler arasındaki koordinasyonu sağlıklı olarak sürdürme ve değişik insan kitlelerine erişerek doğru bilgilendirilmelerine katkı sağlama sorumluluğunu yüklüyor.

Milli Şuur Dergisi; yöneticileri, kıymetli yazarları, teknik kadroları ve değerli okuyucularıyla yaptığı bu önemli işin şuurunda olan büyük bir aile.

Gelecek hedeflerimiz içinde, birincisi; aylık periyotlarla çıkmak, diğeri ise referans olarak kabul göreceği ilmi daha akademik bir eğitim dergisi çıkarmaktır.

Yeni dönemde Cenab-ı Allah bizlere hedeflerimize ulaşmayı nasip etsin.

“İmanlı nesillerin yetiştirilmesi görevi en şerefli görevdir. Öğretmenlik görevi görevlerin en şereflisidir.”

“Öğretmenlik mesleği ne kadar büyük şerefe haiz ise o derecede mesuliyetli bir meslektir.”

“Öğrenim baştan sona kadar Hakk’a dayanmalıdır.”

Yukarıdaki sözler Prof. Dr. Necmettin Erbakan Hocamıza ait. Ahde vefa gecesinde eğitim camiasına yaptıkları konuşmadan alıntılardır. Bu konuşmanın özetiyle Hocamız bu sayımızda da konuştuk.

Bildiğiniz gibi Erbakan Hocam bu sayıda olduğu gibi, Milli Şuur’un 1. sayısında da şeref konuğumuzdu. Öğretmenlere verdiği değeri ifade eden ve eğitimin önemini anlatan yazısının bir yerinde Hocam şöyle diyordu:

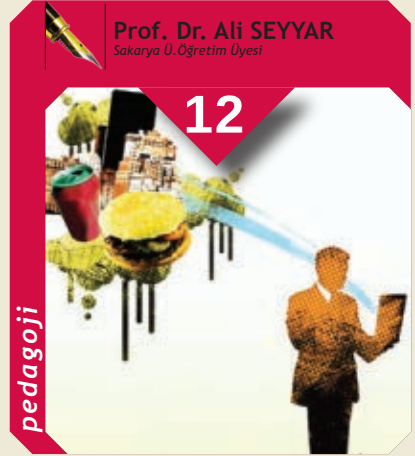
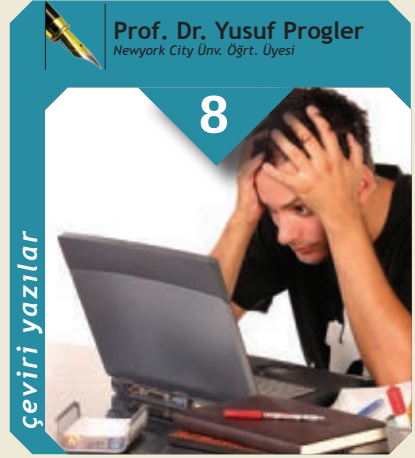
“Öğretmenler kendilerine emanet edilen öğrencileri salih nesiller olarak yetiştirmeye çalışan çok önemli insanlardır. Yaratıcımızın sıfatlarından bir tanesi de ‘Rab’ sıfatıdır, yani ‘terbiye eden’dir. Peygamberler insanlara hakkı tebliğ eden kimseler olarak hakkın ne olduğunu öğretken, nasıl yaşanacağını fiilen gösteren, eğitimi yaptıran ilk öğretmenlerdir.”

Öğretmenler dergisi olan Milli Şuur da yeni yayın döneminde “terbiye eden”lerin yani öğretmenlerin bu görevlerini en iyi şekilde yerine getirmelerinde önemli katkısı olan bir yayın organı. Bu nedenle yukarıdaki övgüleri öğretmenler kadar Milli Şuur Dergimiz de hak ediyor.

Selam ve dua ile

İçindekiler

► İslam İlimdir, Batı Çağdaş Cahiliye.....	4
► Modern Eğitimin Başarısızlıkları ve Kısıtlamaları.....	8
► Sosyal Pedagojide Fitri Motivasyon.....	12
► Alevi Çalıştayında Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Dersleri.....	16
► Sevginin Dili.....	20
► Kur'an'dan.....	23
► Dua ve Eğitim.....	24
► Cinsel Eğitim.....	26
► Sokakta Yaşayan/Çalışan Çocuklar: Bizim Çocuklarımız.....	28
► Bildiklerini Öğretmekten Oldukca Haz Duyan Eğitimci Sahabî Hz. Abdullah B. Ömer B. El-Hattâb (ra).....	32
► Çocukların Kalbine Ne Koyacaksınız?.....	36
► Ontolojik ve Epistemolojik Bağlamda Eğitim - Öğretim ve Birey - Devlet İlişkileri.....	42
► Vahiy Kültürü, "Allah'ın Boyası" ile Boyanmaktadır.....	44
► Sözün Gücü.....	47
► İsimler ve Tarih Şuuru.....	48
► Diğer İlim Okulları.....	50
► Peygamberimiz'den, Hayat Suyu.....	55
► Milli Eğitim'de Yönetici Atama Çıkmazı.....	56
► Katlanmış Zulüm Katsayı.....	59
► Asr-ı Saadet Dönemi Doktorları.....	60
► Karikatür.....	62
► Bulmaca.....	63



SAHİBİ
ÖĞ-DER
Şuurlu Öğretmenler Derneği Adına
Genel Başkan, İsmail Hakkı AKKİRAZ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Hüseyin YAVUZ

YAYIN TÜRÜ
Yaygın 3 Aylık süreli yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Mustafa AYDIN

EDİTÖR
Tacettin ÇETİNKAYA

YAYIN KURULU
Prof. Dr. Mete GÜNDOĞAN
Dr. Nuh SAVAŞ
Şaban CENGİZ
Mecit DÖNMEZBİLEK
Yılmaz BÖLÜKBAŞI
Mustafa ALKAN
Abdurrahman ERBAŞ

HUKUK DANIŞMANI
Prof. Dr. Mustafa KAMALAK

REKLAM
Mustafa DEMİR

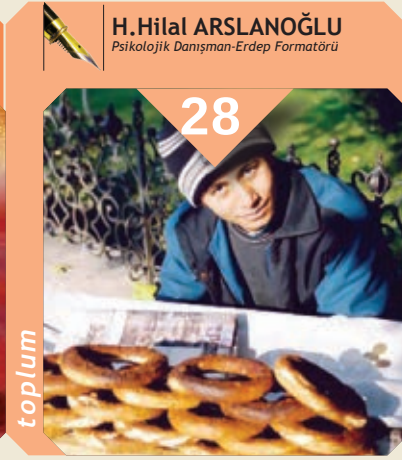
DAĞITIM
Onur TURAN

GRAFİK TASARIM
Milli Şuur Dergisi
0 (312) 286 18 83
Sinan ORAL
0505 517 73 01
snnoral@gmail.com



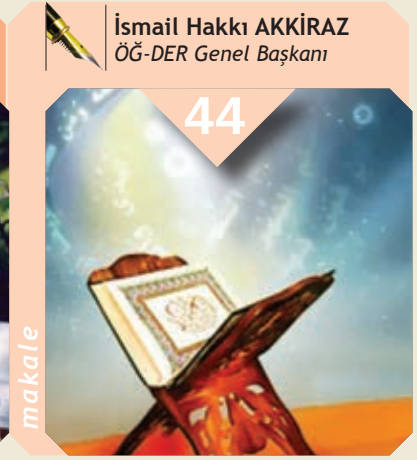
Ali ÖZCAN
Eğitimci

16



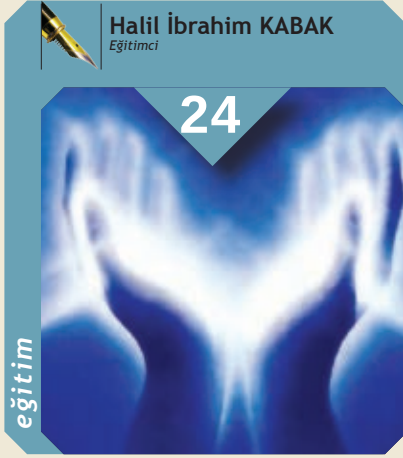
H.Hilal ARSLANOĞLU
Psikolojik Danışman-Erdeğ Formatörü

28



İsmail Hakkı AKKİRAZ
Öğ-DER Genel Başkanı

44



Halil İbrahim KABAK
Eğitimci

24



Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN
Millî Görüş Lideri, 54. Hükümet Başbakanı

36



Prof. Dr. Ahmet ÖZDEMİR
Selçuk Üniv. Öğrt. Üyesi

48



Mecit DÖNMEZBİLEK
Eğitimci

26



Abdulsalam GÜNGÖRMEZ
Felsefe Öğretmeni

42



Ahmet Giray KÜTÜK
Eğitimci

56

İçindekiler

BASKI

Semih Ofset
Büyük Sanayi 1. Cadde No: 74
İskitler - ANKARA / 06060
Telefon: (0 312) 341 40 75
Fax: (0 312) 341 98 98

BASIM TARİHİ

15 Mart - 2010

YAYIN İDARE MERKEZİ

Ziyabey Cad. 1420.Sk. No : 2/1
BALGAT / ANKARA
TEL: 0 (312) 286 18 83
FAX: 0 (312) 287 61 80
WEB: www.millisuur.com.tr
e-posta: bilgi@millisuur.com.tr

Millî Şuur Türkiye Milli Eğitim Derneği Dergisi

Öğ-DER; Şuurlu Öğretmenler Derneği yayınıdır. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları Millî Şuur Dergisi'ne aittir, kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir. Millî Şuur Dergisi basın ve meslek ilkelerine uyar.

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir.



İslam İlimdir, Batı Çağdaş Cahiliye

Güya eğitim ve öğretimle ilgili konular işleniyormuş gibi yapılarak ateizmin ve evrimin propagandası yapılmakta, böylelikle evlatlarımız Tevhit inancı, İslam dini ve onun temel esaslarını öğrenmek yerine, batının bu uyduruk hurafeleri ile meşgul edilmekte ve oyalanmaktadır. Sözde batının bilim ve fikir adamlarının tanıtımı yapılarak, onlar model olarak gösterilmektedir. Bu ülkenin Müslüman evlatları eğitim ve yayın yolu ile ifsat edilmektedir.

Bismillahirrahmanirrahim.

Hamd ederiz âlemlerin Rabbine, insanı eşrefi mahlûkat olarak yaratana, yaşatana, bilmediklerimizi öğretene, tek hak din olarak İslam'ı gönderene, mülkün sahibine, hesap gününün hâkimi, Allah(c.c.)'a şük-rederiz.

Salât ve selamımız rahmet peygamberi, öğretmenimiz, her şeyi tanzim edici liderimiz, örneğimiz, rehberimiz, efendimiz, peygamberimiz, Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.) üzerine olsun.

Elimize Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 2 ayda bir çıkardığı "Ankara" dergisinin Kasım-Aralık 2009 sayısı geçti. "Yaratıcılık Bir Tür Meydan Okumadır" kapak başlığı dikkatimizi çekti. Derginin editör yazısından öğreniyoruz ki AB, 2009 yılını "Yaratıcılık ve Yenilik Yılı" olarak kabul etmiş. Bunun için bu sayıyı yaratıcılık konusuna ayırmışlar. "Yaratıcılığı Öğrenmek", "İcatlar Kronolojisi", "Yaratıcı Ev, Okul Ortamı Hazırlama"... dergideki başlıklardan bazıları.

Konu ile ilgili yazıları incelediğimizde gördüğümüz şey, Hristiyan ve Yahudi aklının Müslüman aklından üstün olduğu tezinin ustalıkla işlenmiş olmasıdır. Güya eğitim ve öğretimle ilgili konular işleniyormuş gibi yapılarak ateizmin ve evrimin propagandası yapılmakta, böylelikle evlatlarımız Tevhit inancı, İslam dini ve onun temel esaslarını öğrenmek yerine, batının bu uyduruk hurafeleri ile meşgul edilmekte ve oyalanmaktadır. Sözde batının bilim ve fikir adamlarının tanıtımı yapılarak, onlar model olarak gösterilmektedir. Bu ülkenin Müslüman evlatları eğitim ve yayın yolu ile ifsat edilmektedir.

Sanki bu yazıları okuyanlar, insanlık tarihinde batılılardan başka kafası çalışan, sanayileşen, ilim kuran, icat yapan kimse yok zehabına kapılacak, batı değerlerine iman ettikten sonra adeta kafası çalışmaya başlayacak ve dünyanın en süper bilim insanları haline geleceklerdir.

Gerçekten batı fikriyatı ve müktesebatının medeni olmaya, ilme ve icatlara katkısı olmuş mudur? Hz. Âdem(a.s.)'den Peygamberimiz Hz. Muhammed(s.a.v.)'e bütün peygamberlerin yol göstericiliğini, yaptıkları icatları görmemezlikten mi geleceğiz? Peki, Peygamberimizden günümüze kadar Müslüman âlimlerin kurdukları ilimleri, yaptıkları icatları nerede?

Bin yıl insanlığa hizmet etmiş Müslüman ecdadın torunları olarak bizler, İslam mı Batı mı ikileminden kurtularak şuurlu bir şekilde İslam'da karar kılmış kimseler olmalıyız.



Biz elhamdülillah Müslümanız. Hristiyan, Yahudi, Ateist, Budist, Siyonist, Emperyalist değiliz. Müslümanlar olarak bizler Allah(c.c)'ın peygamberleri vasıtası ile bildirdiği esaslara teslim olmuş kimseleriz. Biz meselelerimizi vahyin emrindeki akılla çözeriz. Nefsin, heva ve heveslerin emrindeki akıldan hayır gelmeyeceğini bilenlerdeniz. Nefsin emrindeki aklın insanları ve toplumları helake sürüklediğini görenlerdiniz. Peygamberimiz böyle bir akıldan Allah'a sığınmıştır. " Ey Rabbim göz açıp kapayıncaya kadar da olsa, beni nefsimin ümidine bırakma, (eğer nefsimin esiri olursam) ben helak olurum." (Cami us-Sağir)

Biz Neyiz?

Biz, Cenab-ı Allah(c.c)'ın kâinatta yarattığı varlıklardan bir tanesiyiz.

Darvin'in öncülüğünü yaptığı, nefsin ilah edinenler; "Bu kâinatın varlığı kendindendir, her şey kendi kendine olmuştur, varlıklar evrimleşerek bu güne gelmişlerdir, insan maymunun evrimleşmiş halidir..." diyorlar. Kâinatın ve insanın Allah tarafından yaratıldığını inkâr ediyorlar.

Şimdi biz, "İnsan, Allah'ın yarattığı varlıklardan birisidir." diyerek mümin olmaya mı devam edeceğiz, yoksa "İnsan evrimleşmiş maymundur." diyerek münkir mi olacağız?

Biz Kimiz?

Biz Allah'ın yarattığı eşrefi mahlûkatız.

İnsan akıl sahibi olduğu, doğruyu yanlıştan, faydalıyı zararlıdan, iyiyi kötüden, güzeli çirkinden, adaleti zulümden ayırdığı, kendisine verilen cüzî iradesi ile bunlardan birisini seçebildiği için eşref-i mahlûkattır.

Ne Yapıyoruz?

Müslümanlar olarak Allah'ın bizlere verdiği nimetlere şükür görevimizi yerine getirmeye çalışıyoruz. Şükür görevimizi yerine getirmenin bütün unsurları İslam dininin muhtevası içindedir. Bilmeliyiz ki İslam bir hayat nizamı olarak tek hak dindir. Bütün peygamberler İslam peygamberidirler. Allah'ın razı olduğu tek din İslam dinidir.

Biz İslam tarihinin evlatlarıyız. Âdem(a.s) yaratılan ilk insandır. İlkel değil, medenidir. Allah ona bütün isimleri (ilimleri)öğretmiştir. O ilk peygamberdir. Kendisine 10 sahife verilmiştir. Bu 10 sahife okunan ve yazılan bir kitap idi. Âdem (a.s)'e okuma ve yazmayı Cebrail (a.s) öğretmiştir. Bu gerçeği bilen bir insan yazının ilk defa Sümerliler tarafından kullanıldığı yalanına inanmamalıdır, bunu ilmi bir gerçekmiş gibi sunmamalı ve okutmamalıdır.

Bilmeliyiz ki İslam bir hayat nizamı olarak tek hak dindir. Bütün peygamberler İslam peygamberidirler. Allah'ın razı olduğu tek din İslam dinidir.



O günden bu güne bütün Müslümanlar Habil'dir. Günümüzde batı dünyası başta olmak üzere bütün nefesine uyan İslam dışı toplumlar da Kabil'dir. Deriz ki bu günün Milli Görüşü o gün Habil'di; materyalizm, ırkçı emperyalizm, Batı ise Kabil'di.

Allah, insanlardan önce cinleri yaratmıştır. Cinlerden olan Şeytan, Allah'ın emrine itiraz ederek Âdem'e secde etmemiştir. O kendi yaratılışını Âdem'in yaratılışından üstün gördüğü ve nefisini ilah edindiği için, insan ve cin inkârcılarının ve ifsatçıların başı olmuştur.

Hz. Âdem(a.s), evlatlarına İslam'a uymalarını emrederken; Şeytan, İslam dışılığı telkin etmektedir. Bu bir mücadeledir. Bu mücadele zıtların, yani ıslah ile ifsadın, hak ile batılın mücadelesidir. İnsanlık tarihinde bilinen ilk kavga Habil'le Kabil'in kavgasıdır. Habil İslam'ın emrine uyarak hakkına razı olmuş, Kabil ise nefesine uyarak hakkı olamayanı zorla elde etme yoluna gitmiş ve bunun için ilk cinayeti işlemiştir. Kardeşini öldüren Kabil, cesedi nasıl gömeceğini kimden öğrenmiştir? Kur'an'ın beyanıyla kargadan öğrenmiştir.

O günden bugüne bütün Müslümanlar Habil'dir. Günümüzde batı dünyası başta olmak

üzere bütün nefesine uyan İslam dışı toplumlar da Kabil'dir. Deriz ki bugünün Milli Görüşü o gün Habil'di; materyalizm, ırkçı emperyalizm, Batı ise Kabil'di.

Günümüzün Kabilleri materyalistlerin, Batılıların bilim dini-ne göre; "İnsanlık çok tanrılı dinlerden tek tanrılı dinlere evrimin sonucu olarak geçiş yapmışlardır."

Bu ve benzeri iddiaların bizi Siyonizm'in kölesi haline getirmek için şeytanca tasarlamış projeler olduğunu ne zaman idrak edeceğiz?

Hz. Nuh (a.s)'un kavmine kadar insanlık tarihinde İslam'dan başka bir din yoktu. İnsanların Allah'tan başkasına tapınmaya başlamaları Nuh (a.s)'un kavminde ortaya çıkan bir sapmadır. "İnsanlar sadece bir tek ümmetti, sonradan ayrılığa düştüler." (Yunus suresi-19)

İslam ile Batı arasında ilah, insan ve çevre anlayışları konusun-

da ciddi bir çatışma vardır. İslam; Allah (c.c)'ın birliğini, yani tevhit inancını, insanın İslam fıtratı üzere günahsız olarak doğduğunu, çevrenin Allah (c.c)'ın insanlara bir emaneti olduğunu esas alırken, Batı; teslis inancını, insanın günahkâr olarak doğduğunu, vaftizle temiz hele geldiğini, çevrenin de kendilerine ait olduğunu esas almaktadırlar.

İslam itikat ve amelde vahyi, ilmi, gerçeği, müspet aklı esas alırken, Batı zannı, hurafeyi, kehaneti, yalanı, hileyi ve olumsuz aklı esas almaktadır.

Fikir kirlenmesi yoluyla zihinlerimiz karma karışıktır. Bu bağlamda çözmemiz gereken bir konu da mensubu olduğumuz İslam medeniyetinin, batı medeniyeti karşısında yenilmiş olduğu zannıdır. İslam medeniyeti Batı medeniyeti karşısında yenilmemiştir. Çanakkale ve Milli Mücadele bunun en bariz örneğidir. Bizim bugünkü halimiz saflığımızın eseridir. Biz bu halimizle dahi her bakımdan batılılardan tartışmasız olarak üstünüz. "(Yahudiler ve Hristiyanlar Müslümanlara) Yahudi ya da Hristiyan olun ki doğru yolu bulasınız, dediler. De ki: Hayır! Biz, hanif olan İbrahim'in dinine uyarız. O, müşriklerden değildi."(Bakara suresi-135) İslam üstündür, dışındaki hiçbir şey onun üstünde olamaz. Bizler Martin Luther'in, İncil'i Tevrat'ın altına koyduğu gibi, Kur'an-ı Kerim'i Tevrat ve İncil'in altına koyamayız.

Bazılarının inatla üstün medeniyet olarak gördükleri Batı, varsayılan gelişmişliğini Müslümanlara borçludurlar. 711'de Tarih bin Ziyad'ın, İspanya kıyılarında adımını atmasından sonra, Endülüs Emevileri'nin, toprağı sulama tekniğini yeniden ihya etmeleri sebebiyle pirinç, Avrupalının kuru sağına girmeye başladı. 827 tarihinde Müslümanların Sicilya adasını fethinden sonra Avrupalılar medeniyetle buluştular.

Avrupa'da bilimsel devrim diye bilinen olayın Müslüman âlimlerden çalınan bilgilerle yapıldığını bilmemiz gerekir. Nasiruddin Tusi'nin 13. asırda Meraga'da yaptığı buluş, Kopernik ve Galile'ye ilham kaynağı olmuştur.

Bugün Mısırlı Batlamyus, okul kitaplarında çocuklarımıza büyük astronomi âlimi olarak öğretiliyor. Bu zat bir seneyi 260 gün olarak hesaplamış. El Battani bizim âlimimiz, okul kitaplarımızda bu âlimden hiç söz edilmez. Bu âlim Batlamyus'un yanıldığını, bir güneş yılının 365 gün, 5 saat, 46 dakika, 22 saniye olduğunu hesaplamıştır.

Napoli Kralı II. Roger'in sarayında meşhur haritaları çizen haritacımız El İdrisi (1100-1166)'yi niçin çocuklarımıza okutmuyoruz? "Dünyanın en uzun mesafe kat etmiş gezgini" unvanına sahip İbni Battuta'yı, Hindistan'da akıl almaz maceralara sahip Seydi Ali Reis'i, haritalarını uzaydan bakan bir gözle yapmayı nasıl başardığına hala akıl erdirilemeyen Piri Reis'i niçin görmüyor ve okul kitaplarımıza koymuyoruz?

Yine Moğol asıllı Çinli bir Müslüman olan Amiral Zenge Ho'nun 1421 yılında doğudan batıya gerçekleştirdiği büyük keşif yolculuğunu neden kitaplarımızda görmüyoruz?

Sinüs bir dereceyi 0,0174524 04437238371 olarak, pi sayısı için 3,141592635589743 sayısını hassasiyetle hesaplayan Gıyasettin Cemşid'den kimin haberi var?

Yine 15. - 16. yüzyılında Tübingen Üniversitesi'nde İbni Sina'nın Kânûn Fit Tibb'ı, Razi'nin Kitab el Mansûr'unun okutulduğunu niçin gizliyoruz?

Bize bilim adamı diye model olarak sunulan insanların hakiki kişilikleri bizlerden gizlenmiştir. Mesela İsaac Newton aslında bir simyacı ve ilahiyatçı olarak yaptığı ince hesaplarla Hristiyanlığın dünyaya nasıl ve ne zaman

Avrupa'da bilimsel devrim diye bilinen olayın Müslüman âlimlerden çalınan bilgilerle yapıldığını bilmemiz gerekir. Nasreddin Tusi'nin 13. asırda Meraga'da yaptığı buluş, Kopernik ve Galile'ye ilham kaynağı olmuştur.

hâkim olacağına dair kehanetlerde bulunan meşhur bir büyücü değil miydi?

Ortaçağda iyi kötü temizlenme imkânına sahip batılilar Rönesans'la birlikte bir temizlik unsuru olan sudan korkmaya, pisliği doğal, yıkanmayı anormal karşılamaya başladıklarını, tek tük kalan bütün hamamları yıktıklarını niçin görmezden geliyoruz? 1778 yılında Joseph Braham'ın yeni tuvalet sistemini icat ettiğini söyleyerek niçin gülünç duruma düşüyoruz? Bugün dahi Avrupalı İslam'ın emrettiği bir temizlik ve ahlak anlayışından mahrumdur. Tuvaletten girdiği gibi çıkıyor, erkekle erkeğin nikağını kıyıyorlar

Bugün Avrupa modernliğin, aydınlanmanın, ilerlemenin değil, İslam öncesi, cahiliye diye bilinen anlayışın, çağdaş cahiliyenin temsilciliğini yapmaktadır. Avrupa medeniyeti dediğimiz gerçekte bir yalanlar ve hurafeler medeniyetidir.

Batı'yı gerçek yüzüyle tanımak isteyenler, tarihçi yazar Mustafa Armağan'ın "Avrupa'nın 50 Büyük Yalanı" adlı kitabını okumalıdır.

Sonuç olarak şu gerçeği görmeliyiz. İslamsız saadet olmaz, batı taklitçiliği ile saadet bulunmaz. Çünkü İslam ilimdir, Batı çağdaş cahiliye.



Modern Eğitimin Başarısızlıkları ve Kısıtlamaları

Başarısızlığın Ölçüsü

Batıda ya da herhangi bir yerde modern eğitimin başarısızlıklarından bahsetmeden önce, eğitimin neyi amaçladığını düşünmemiz gerekir. Bu bize eğitimin herhangi bir şeyde başarısız olup olmadığını ya da gerçekte herhangi bir şeyi başarıp, başaramayacağımızı düşünmemizde yardımcı olacaktır. Bir başka ifadeyle okulların amacının ne olduğu konusunda tam bir fikrimiz olmadan eğitimin başarısız mı yoksa başarılı mı olduğunu değerlendirmede gerçek bir dayanağımız olamaz.

Bu soru aynı zamanda tarihi bir bağlamda düşünülmesi gerekir; çünkü bir zamanlar bir okul için başarılı gibi görülen bir şey artık başarısızlık olarak görülmeğe başlanabilirken, bir zamanlar başarısızlık olarak görülen şeyler daha sonraları başarı olarak görülebilmektedir. Bu yüzden eğitimdeki başarı ya da başarısızlık, bir takım beklentilerin önemli oranında tutarlı olmasına rağmen, yine de belli bir zaman ve yerden beklentilere bağlıdır.

Etiketlenmiş ve Kategorize Edilmiş Eğitim

Dil ve kültürdeki yüzeysel farklılıklara rağmen, modern eği-

tim dediğimiz şey büyük oranda küresel bir birliktelik durumudur. Yakın zamanda herhangi bir okulu ziyaret eden bir kişi fabrikaya (ya da hapishane, hastaneye) benzeyen kutu şeklindeki beton bir bina, içinde öğretmen masasına bakan belli sayıda sıra ve sandalyeler bulunan, arka kısımda bir tahta, yukarıda bir saatin bulunduğu küçük sınıflara bölünmüş aynı tipteki tesisler bulacaktır. Bu saydıklarımız farklı biçimde yerleştirilmiş olabilir, ancak bunlar Tokyo'dan İstanbul'a, New York'tan Londra'ya, Karacî'den Rio de Janerio'ya her yerde bulunmaktadır. Genellikle ünlü birinin resmi, bir ulusun sembolü ya da bayrağı gibi bir takım öğeler bulunmakta ve bir şekilde törensel olarak selamlanmakta, bir yandan da okulun olduğu her günün başlangıcında ulusal bir marş söylenmektedir.

Öğrenciler bu kutular arasında, kesin hatlarla bölünmüş zaman çizgileri arasında genellikle zillerle ya da alarm sesleriyle uyarılmakta ve okul günü de her biri genelde 50 dakika olan sabah 8.00'de başlayıp öğleden sonra 3.00 civarında biten arada, bir öğle yemeği molası verilen dilimlere bölünmüştür. Okul on ay boyunca haftada beş gün açılır ve genellikle 12 yıl sürer. Öğrenciler birçok biçimde sınıflandırılır

ve genellikle yaşa dayanan sınıflara göre düzenlenir ve akademik sınıflara göre de kategorize edilir. Bu sınıflandırma ve tasnif, her öğrenciye deneyim ve performanslarını belgeleyen bir kâğıt parçasının verildiği mezuniyet zamanına yakın dönemde daha da belirgin hale gelir.

Okullar bu tarzda bir sebep için yapılandırılmıştır. 19. Yüzyılda önce Avrupa'da başlayan daha sonra da bütün dünyaya yayılarak insan kitlelerini büyük ölçekli sosyal realite tezahürlerine alıştırmak gerekli hale geldi: Sanayileşme ve Milliyetçilik. Fabrika işlerinin rutinleri genç insanlara beceri ve değerlerin öğretilmesini gerektiriyordu. Bunlar

Okulların amacının ne olduğu konusunda tam bir fikrimiz olmadan eğitimin başarısız mı yoksa başarılı mı olduğunu değerlendirmede gerçek bir dayanağımız olamaz.



Çoğu dünya ulusunun bu fabrika tarzı eğitim sistemini benimsemesine rağmen, çok azının gerçekte sanayi ekonomilerini geliştirebilmesi yaman bir çelişkidir.

içinde tek tiplilik, dakiklik ve verimliliğin yanı sıra sürekli tekrar edilmesi gereken uzun süreli çalışmaya direnebilme yeteneği kazanma da bulunuyordu. Sanayi ekonomisi bu sistemde başarılı olan kişilere istihdam imkânı sunuyordu. Aynı şekilde, insanları bir ulus toplumu içinde bir araya getirmeyi, kendilerini tek bir ulusun bir parçası olarak görmelerini sağlamayı, bayrak ve o milletin önde gelen kişisi gibi ulusal sembollerine saygı göstermelerini ve bu semboller için savaşıarak ölmeye istekli kişiler olmalarını gerektiriyordu; oysa bu durum, çok sık bir biçimde sportif etkinliklerde başka uluslarla mücadele etmede kanıtlanmaktadır. Modern eğitim, gayet kısa bir süre içinde, çoğumuzun bunların olmadığı bir yaşam hayal edemeyeceğimiz bir noktada bu hedeflere ulaşma- da oldukça başarılı olmuştur.

Modern Eğitimin Küreselleşmesi

Bir sanayi ve askeri güç olarak Avrupa'nın fenomen olarak yükselişiyle birlikte, eğitim bu başarının bir anahtarı gibi görülmeye başlandı ve bu yüzden de Avrupa tarzı eğitim, dünyanın diğer bölgelerinde bir sanayi gücü ve sembolik güç isteyenler tarafından ısrarla istenir hale geldi. Rus ve Os-

manlı İmparatorluğu gibi diğer yerlerde ilk benimsemeleri görülmesine rağmen Amerikalılar ve Japonlar bu yeni eğitim sistemini tam benimseyenler arasındaydı. Kısa sürede Britanya ve Fransa gibi yerlerde bu sistem zorunlu olarak görülmeye başlandı. Bu koloni güçleri kendi bölgelerinde bu sistemi yaymaya başladı. 20. Yüzyılın başlarında modern eğitimin küresel modeli yerleşti ve bugüne kadar da geldi.

Bir taraftan eğitimin yapısı kendi sanayi standartlarını ve ulusal methiyelerini öğretirken, aynı zamanda özellikle dil ve matematik becerileri başta olmak üzere değişik akademik konular da elbette öğretiliyordu. Modern ulus devleti aynı zamanda, her ulusun diğer uluslar arasında özel ve eşsiz bir yeri olduğu ve lider kişilerinin ve politik sisteminin ötekiler arasında en iyisi olduğu duygusunu daha ileriye götürmek için tarih ve yurttaşlık bilgilerinin de öğretilmesini gerekli görüyordu. Okullar bir taraftan fen bilimleri ve beşeri bilimlerini de öğretmeye başladılar. Oysa başlarda fen ve sosyal bilimler, "daha yüksek değerdeki" fen bilimleri ve edebiyat gibi bilimleri de öğretmek için kıpır kıpır kalabalıklardan kendisini ayırmak ve kendilerine bir üstünlük

duygusu sağlamak için zengin ve ünlülerin kendi çocuklarını tecrit ettikleri seçkin özel okullarda öğretiliyordu. 20. Yüzyılın ortalarında bugün çoğu okulda gördüğümüz akademik konuların birçoğu da öğretilmekteydi.

Bu yeni sistemin faydaları ve başarıları herkes tarafından paylaşılmıyordu, özellikle de sanayi ekonomisinin yararları. Çünkü Amerikalılar, Avrupalılar ve Japonlar bu alanlardaki rekabet köşelerini tutuyor, diğer taraftan da dünyanın geri kalanı kendi endüstriyel ürünlerini onlara temin eden kaynaklar ve aynı zamanda tüketiciler haline gelmekteydi. Çoğu dünya ulusunun bu fabrika tarzı eğitim sistemini benimsemesine rağmen, çok azının gerçekte sanayi ekonomilerini geliştirebilmesi yaman bir çelişkidir. Bu modern eğitimin bir başarısızlığı olarak görülebilir ancak bu durum kişinin hangi zamana ve hangi yere bağlı olarak bunu düşündüğüne göre değişir. Bir milliyetçilik duygusu oluşturmada modern eğitimin başarısı daha belirgin hale gelmiştir. İster bir sanayi ekonomisi, isterse ulusal bir kimlik geliştirmek olsun, her iki durumda da eğitim bu yeni realitelerin bir ya da birden fazlasıyla ilgilenen kişilerce yönetilen bir süreç olmuştur.



Modası Geçmiş Hale Gelmek

20. yüzyılın sonlarında bu sistemin büyük oranda miadını doldurduğu görülmekte ya da bu sistem modası geçmiş hale gelmekteydi ve bir tür reforma ihtiyaç duyduğu şeklinde bir düşünce ortaya çıktı. Bu yaşanan sistemin ana sponsorları olan Amerika, Avrupa ve Japonya, bu birbirlerinin sömürgeci etki alanlarına girdikleri için "Dünya Savaşları" denilen ve bütün dünyayı saran çok şiddetli savaşlarla birbiriyle çatıştılar. Ayrıca Üçüncü Dünya ülkeleri bu sistemin hilelerini fark etmeye başladı. Oyunu kurallarıyla oynamalarına rağmen bunun semeresini alma söz konusu olduğunda büyük oranda hayal kırıklığına uğradıklarını görür hale geldiler. Bu sırada küresel ekonomi, dominant sömürgeci güçlerin ellerinde bulunan ulusal plancılardan küresel şirketlerin ellerine geçti ve şimdi bütün ulus devletleri, bir zamanlar büyük devlet güçleri olanlar dâhil, ekonomik kalkınmanın küresel kurallarının etkisi altına giriyordu. Aynı zamanda medya, kararlı bir şekilde yayılmasına rağmen bu kimliğin yeni öğretmenleri haline geldi.

Bu yeni sistem değiştikçe, Dünya Savaşları'nın eşliğinde, bir

zamanlar birbirlerinin ulusal eğitim sistemlerini kıskanan ve kendi aralarında göz kırpan, ekonomik kalkınmada bir köşe tutma ümidinde olan sanayi güçleri kendi aralarında kaçamak cevaplar vermeye başlamışlardır. Örneğin 1980'lerde, yalnızca devlet için değil aynı zamanda işbirliği düzeni için gerçek bir övünme fırsatı oluşturan üstün eğitim sistemine sahip Japonların ekonomik olarak yükselmesinden dolayı Amerikan teknokratlarının Amerikan eğitim sisteminin başarısızlıkları konusunda kederlenmesi moda haline gelmişti. Ancak bu durum Japon ekonomisinin on yıl sonra sanal olarak çekmesi ve Japon gençleri arasında ümitsizliğin, ahlaki bozukluklar ve intiharların artmasıyla birlikte rafa kaldırıldı. Bu sırada sonu gelmeyen reform akımları "gelişmiş" ulusların eğitim sistemlerini felç etti ve "gelişmekte olan" dünya ise sömürgeci efendilerinin neyle ortaya çıkacaklarını beklemeye başladılar. Bu heveslilik, varlığının yeni bir anlamı ve yeni bir amacını arayan bir eğitimin ortaya çıkacağı günü beklemeye koyuldu; elbette, bunun mal olacağı devasa parayı da zikretmeye gerek yok.

İşte bu nokta modern eğitimin yanlışlıkları belirgin bir şekilde tespit edilebilir. Bir buçuk yüzyıllık bir kalkınmanın ardın-

dan bu sistem için teşhir edilecek gerçekten çok fazla bir şey kalmamıştır. Sözde gelişmiş demokrasiler bir zamanların çürümüş Roma İmparatorluğu'na rakip olarak siyasi nihilizm ve kültürel saçmalık içinde çamura saplanmışlardır. Gangsterler, katiller, yalancılar, faşistler ve bağnazlar hiçbir ceza çekmeden kamu görevine getirilmektedirler. Bu sırada çoğu insan belirgin bir biçimde sınırsız ekonomik gelişme konusunda verilen sözlerin ötesini görememekte ve bunun yerine uzun vadede sürdürülemez olduğu bilinen tekrar tekrar ifade edilen tüketime yönelik bir yaşam tarzını körü körüne benimsemektedirler. Ekolojik sistemler çökmüş, türlerin soyları tükenmeye başlamış, kendi yaşadıkları yerleri ısrarla kirleten birkaç organizmadan birisi (domuzlar hariç) haline gelmektedirler. İnsanlar önemsiz konularda hala harita üzerindeki sınırları savunmak için ölüm ifade eden marşlar söyleyen ordularıyla savaşmakta ve delicesine en son film yıldızları ve futbol kahramanlarını alkışlamaktadırlar.

Belki de bütün bu suçları okulun eşliğindeki herkese yönlendirmek ve içinde bulunduğumuz dünyadaki bütün bu karmaşanın eğitim yüzünden olduğunu söylemek haksızlık olur. Ancak aynı oranda bütün bu problemleri okulların çözmesini beklemek de gerçekçi olmaz. Yine de eğitim reformundaki birçok çaba hala yalnızca kuralı ispatlamaya yarayan "çevresel eğitim" ve "küresel bilinç" için yapılan yararlı çabalar gibi bu tek düze biçimin birkaç istisnasıyla birlikte ekonomik büyüme ve ulusal gururun aynı eski tınılarıyla dans etmektedir. Bir kere problem tanımlandığında, eğer daha önceden bu problem konusunda okulu suçlamadıysa bu problemi çözmek için de okulu adres göstermeleri gerekmemektedir.

Harcanabilir bir zenginliği bulunan bu ulus toplumlarında teknokratlar bunu ulusal sistemle-

rine de akıtmaya devam etmektedirler. Bu gibi yerlerde bilinçsiz tüketim yerini başını eğlence sever Amerikalıların çektiği hantal endüstriyalizme bırakmaktadır. Zengin ulus devletlerinde bu okul saçmalığı tekdüze renkli Disney karakterleriyle süslü fabrika okullara dönüşmektedir. Çok fazla zenginliği bulunmayan yerlerde bile "Disney Tarzı" okullara rastlanabilmekte ve bu da okulların yalnızca tekdüze, sıkıcı yerler olduğunun değil aynı zamanda küresel eğlence pazarları için üretilen alternatif diğer ürünlerini düşünme biçiminde de bir başarısızlığın ifadesi olmuştur. Fakirleşmiş uluslarda bu oyunların hiçbirini oynanmaz. Bunlar endüstriyel sistemden hiç yararlanmazlar ve en son eğitim modasını uygulayacak paraları da yoktur. Bu yüzden buralarda görülen şey sömürgeci eğitimin basit çürümüş bir şeklidir. Bu durum genellikle Birleşmiş Milletler ve zengin ulusların STK'ları tarafından kınanırken, diğer yandan dünyanın geri kalanı için sanayi tipi yaşam ve modernliği benimsen ulus devletlerinin çürümesini izlemek için kırık bir ayna haline gelmiştir.

Birçok kişi için bu kabul edilemeyecek kadar tatsız bir durumdur. Buradaki tartışma, okullar var olduğu müddetçe, buraları en azından yaşanabilir ve katlanılabilir yerler haline getirmeye çalışmamız olmalıdır. Yine bazıları da okulların hala genelde üniversitelerde rastlanılmasına rağmen insanların zihinsel faaliyetler için bir şekilde bir araya geldiği yerler olduğunu da iddia etmektedir. Okulun nesini sevdikleri sorulduğunda birçok çocuk ve kendi çocukluklarını hatırlayan birçok yetişkin akademik konulardan çok sosyal yönlerini sayacaklardır. Aslında bu belki de okulların kitlesel sosyalleşme yerleri haline gelebilme başarısıdır, ancak zamanla bu sosyalleşme ebeveynlerin ve sosyal kuruluşların istedikleri şeyin doğasına aykırı bulunmuştur. İşte bu noktada "başarı", "başarısızlığa" dönüşmüştür.

Aslında modern eğitim problemini başarı ve başarısızlık çerçevesinde değerlendirmek birçok yönden boş bir çaba olacaktır. Özellikle Amerika gibi "gelişmiş" ulus devletlerindeki milliyetçi bağnazlar ve aç gözlü şirket liderleri, farklı gruplar üzerinde uyguladığı sertlik ve hoşgörüsüzlük empozesini haklı çıkarmak için bu tür okul başarısızlığı belâgatını ısrarla kullanmaktadır. Yine özellikle siyasi elitler arasındaki şirket yöneticileri ve bunların amigoları onlara para kasmalarına saldırmak için bir başka fırsat verdiği, başarısız olan okullara para harcamanın parayı boşuna harcamak olduğu ve kendi cepleriyle arkadaşlarının ceplerine bir de astar diktirerek bu paranın harcanması gerektiği biçimindeki iddialarını hevesli bir şekilde dillendirme fırsatı yakalamışlardır. Bu nedenle bugünkü sanayileşmiş bir dünyada geriye kalan birkaç kamu alanından birini koruma ümidiyle, okulların bulunduğu konumunu sürdürmesi, başarısızlıklarından çok fazla şikâyet edilmemesi konusunda inadına bir zorlama bulunmaktadır. Özellikle zenginlik yarışının bulunduğu yerler olmak üzere bu durum bazı bölgeler için geçerli bir tartışma olabilir. Çünkü dünyanın büyük bir bölümü için anlam arama adına imtiyazlı uluslar için pek de uygun olmayan bir lüks olarak görülmektedir.

Sebepler ne olursa olsun, ne zaman ki dünya çapında çok sayıda insan okulları başarısızlık olarak görmeye başlar, işte o zaman bunlarla ilgili nelerin yapılması gerektiği konusunda ciddi şeylerin tartışılması gerektiğinin bir emaresi ortaya çıkmış olur. İnsanların büyük çoğunluğunun bulunduğu bu yerlerde en hararetli tartışmaların bulunması gerekir ki sonuçta çok az kazanç ya da kayıp olacaktır. Bütün okulları silindir gibi ezip geçmeden ya da onlara alışveriş kisvesi giydirmeden önce, bunlardan beklentilerimizin ne olduğunu ve bunun

Okulun nesini sevdikleri sorulduğunda birçok çocuk ve kendi çocukluklarını hatırlayan birçok yetişkin akademik konulardan çok sosyal yönlerini sayacaklardır. Aslında bu belki de okulların kitlesel sosyalleşme yerleri haline gelebilme başarısıdır, ancak zamanla bu sosyalleşme ebeveynlerin ve sosyal kuruluşların istedikleri şeyin doğasına aykırı bulunmuştur. İşte bu noktada "başarı", "başarısızlığa" dönüşmüştür.

kolektif bir çaba içinde yapılması gerektiğini doğru bir şekilde değerlendirebilmemiz için birlikte planlanmış bir çabaya ihtiyaç bulunmaktadır. Bu aynı zamanda okulsuzlaştırmadan ve "dışarı açılmadan" mesleki kuruluşları ve ev eğitimi geliştirmeye kadar samimi alternatifleri de kapsamalıdır. Hepsinden önemlisi eğitimin sınırlarının bilinmesi gerekir. Eğitim yoluyla refah ve statü kazanma hevesinde olduğumuz sürece, bunu talep eden bir oyunda kazananlar ve kaybedenler olacaktır ve o zaman da modern eğitimin "başarısız" sisteminin çok fazla değişmesi muhtemel değildir; çünkü bu sistemin kurumları ekonomik gelişme ve sosyal nüfuz üzerine bina edilmiştir.

KAYNAK:

- * <http://islamonline.net>
- * <http://articles.youngmuslims.ca/>



SOSYAL PEDAGOJİDE FİTRÎ MOTİVASYON



1. Fıtratın Evrenselliği ve Hayvanlar Âleminde Fıtratın Varlığı

Bir şeyi başlangıcındayken yarmak, kazmak anlamına gelen “fıtr” kökünden türemiş olan fıtrat kavramı, “ilk yaratılış” manasına gelmektedir. Yani, mutlak yokluğun yarılarak, içinden varlığın çıkması ve bu yarılma sonucu ortaya çıkan ilk varlık hâlidir fıtrat. Dolayısıyla da bütün insanlar için müşterek ve umumî olan yaratılış özelliklerini içinde barındırmaktadır. İnsanın, hem ruhî hem zihnî hem kalbî hem de fizikî bakımdan yaratılıştan sahip olduğu temel özellikler, fıtratın kapsamına girmektedir. Fıtrî özellikler, sadece insanlara mahsus bir olgu değildir. Fıtrat, kendi özel haliyle hayvanlarda da bulunan bir haslettir. Fıtratın dış yansıması, sevgi, şefkat, acıma, dayanışma ve yardımlaşma

gibi sosyal içerikli tutum ve davranışlarla kendisini göstermektedir.

1996 yılında Chicago hayvanat bahçesinde cereyan eden enteresan bir olay, fıtrat gerçeğinin bir kez daha gün ışığına çıkmasına yardımcı olur. Binti isminde bir anne gorilin bulunduğu korunağa dikkatsizlik yüzünden üç yaşındaki bir erkek çocuğu düşer. Binti, bunun üzerine kendi bebeğini derhal bırakır ve kollar içinde kalan erkek çocuğu kucagını alır ve kurtarılması için hemen görevlilere teslim eder. Araştırmacı Lisa Parr, maymunlardaki acıma duygusunun yanında başkalarının hissiyatını anlayabilme yeteneğini de tespit eder. Belirli bir oranda fıtrî zekâyâ sahip oldukları iddia edilen maymunlar, bu Allah vergisi ile belirli dereceye kadar diğer varlıklara karşı sosyal dayanışma içinde olabilmektedir.

Atlanta Eyaletindeki Maymun Araştırma Merkezinde bu hayvanlar üzerinde değişik deneyler yapılır. Maymunlara videodan neşeli pozlar veren ve bunun yanında sancı ve acı çeken hemcinsleri gösterilir. Televizyondan acıklı sahneleri seyreden maymunlar, sanki kendileri bu sancıları çekiyormuşçasına reaksiyon gösterir ve vücut ısılarında düşüşler görülür. Başkalarıyla empati besleyebilen bu maymunlar, büyük bir ihtimalle bunu bilinç düzeyleriyle, bir başka ifa-

deyle fitrî zekâlarıyla becerebilmektedir.

Bir başka deneyde (rhesu) maymunlara, elektroşok üreten düğmelere basmaları telkin edilir. Her bastıklarında kendilerine sevdikleri yiyecekler verilir. Daha sonra bu düğmelerle, hemcinslerinin elektroşok altına girmeleri sağlanır. Zararsız ve fakat sancı veren bu işlem karşısında (rhesu) maymunların tavırları gözlemlenir. Maymunlar, her düğmeye bastıklarında, hemcinslerinin bağırdıklarını görürler ve duyarlar. Maymunların hemen hepsi, düğmeye basmamaya kararlı görünür ve hemcinslerinin sancı çekeceğine aç kalmayı dahi göze alırlar. Bu durum karşısında deneyde 2 hafta sonra son verilir. Maymunlar, hemcinslerinin bu deneyde neyi nasıl yaşadıklarını tam bilmiyor olabilir ama sanki onların ne hissettiklerini içgüdüsel bir acıma duygusu (fitrî zekâ) ile idrak edebilmiş ve fitratın bir gereği olarak merhamet ve dayanışma duygularını somut olarak sergileyebilmişlerdir.

Şempanzelerin fitrî zekâları, özellikle 'Ben' ve 'O' duygusunu kavrama açısından diğer maymunlara göre daha ileri boyuttadır. (Rhesu) Maymunlardan farklı olarak şempanzeler (ve Yunus balıkları), aynada kendilerini tanıyabilmektedir. Kendi varlığını hisseden ve tanıyan varlıklarda başkalarına karşı fitrî bir merhamet duygusu daha kolay oluşmaktadır. Bu durumu, insanlarda da gözlemlemek mümkündür. Aynada kendini tanımaya başlayan bir insan yavrusu, tam da bu dönemlerde başkalarına ilgi göstermeye ve hislerini paylaşmaya başlamaktadır. Bir başka ifadeyle, kendini (zahirî yünden de) tanımaya başlayan bir insan, başkalarını da anlamaya başlar. Kendini bilen, yaratılışlığın merakı ile Yaratan'ı tanıma yolculuğuna da çıkma ihtiyacı duyar. Tabiat ve hayvanlar âlemi ile ilgili araştırmalar, acıma, şefkat ve empati gibi hislerin, yaratılıştan gelen

önemli özellikler olduğunu göstermektedir. Hayvanlarda dahî görülebilen bu fitrî özelliklerin gelişmiş versiyonu insanoğlunda da bulunduğu göre, insan modellerinin ve buna bağlı sosyal politikaların da fitrat temeli üzerine kurgulanması gerekmektedir.

2. Çocuk Eğitiminde Motivasyon ve Fitrî Yaklaşımların Temel Esasları

Azim, gayret, gaye edinmek, arzulamak, istemek ve hareket etmeğe istekli olmak gibi anlamlara gelen motivasyon veya güdülenme, bir insanı, bir hedefle bağlantılı olarak, belli şekillerde davranmaya veya düşünmeye sevk eden pedagojik bir yaklaşımdır. Kişinin, motive olduğunda ilk etapta sanki kendisi öyle istiyormuş gibi, ileriki aşamalarda ise yapılacak işi benimseyerek üstlenmesi ve bağımsız olarak hareket etmesi, motivasyona dönük telkinlerin başarılı bir şekilde sonuçlandığının bir işaretidir. Çocukların sağlıklı gelişimleri ve belirli yeteneklere sahip olabilmeleri açısından motivasyonun önemi büyüktür. Bilindiği gibi küçük çocukların dünyayı, kendilerini ve çevrelerini tanımaya ve keşfetmeye yönelik tabii ve fitrî bir meyillere vardır. Bu bağlamda ortaya çıkan öğrenme iştiağı, çocuğun ruh dünyasına uygun bir şekilde fitrî ve manevî motivasyon desteği ile güçlendirilebilir. Dıştan gelen nasihat ve tavsiyelerin sonucunda ortaya çıkan motivasyon, içten gelen duygularla beslenmediği müddetçe, etkisi geçici olur. İşte iç duyguları da kuvvetlendiren pedagojik yaklaşımlar, çocuğun fitratının gereklerine uygun düşünebilmesi, inandırılması ve yaşayabilmesi için, önemli bir araçtır.

Fitrat kavramı toplumumuzda ve özellikle aileler arasında pek bilinmez. Hâlbuki çocuklarımızın temel insanî ihtiyaçlarını ve mutluluklarını o kadar derin bir şekilde karşılayacak nitelikte-

Hayvanlarda dahî görülebilen bu fitrî özelliklerin gelişmiş versiyonu insanoğlunda da bulunduğu göre, insan modellerinin ve buna bağlı sosyal politikaların da fitrat temeli üzerine kurgulanması gerekmektedir.

ki bu zengin kavramın eğitim sistemimizde yer almaması, doğrusu şaşırtıcıdır. Motivasyonun çocuklarımızın fitrî dünyalarına hitap edecek şekilde anlaşılmasında ve buna göre fiilî yaklaşımların sergilenmesinde pedagojik yünden birçok fayda vardır.

Fitrî motivasyon, başarı odaklı diğer motivasyon türlerinden farklı olarak, çocuğun sadece harekete geçmesine ve belirlenen dünyevî hedefler yönünde gayret göstermesine yardımcı olmaz aynı zamanda meşru hedefler ve nefisle mücadele tekniklerini de gösterir. Böylece çocuğa, nefsa-nen zor gelen şeylerin (ev ödevi yapmak, ibadet etmek, paylaşmak vb) üzerinde düşünme fırsatı verilmektedir. Mutlaka yapılması gereken şeylerin gönülden yapılmadığı sürece kişiye er veya geç bazı maddî ve manevî sıkıntılar doğurabileceği hissini ve duyarlılığını aşıl原因an fitrî motivasyon, çocuğun bireysel dünyasında daha inançlı, toplum hayatında ise daha sosyal ve ahlaklı olmasını sağlamaktadır. Dünyevî ve uhrevî sonuçlarını kendi akıl seviyesine göre idrak edebilen bir çocuk, kaçınılmaz zorluklar karşısında fitrî motivasyon sayesinde mukavemet gösterebilecek ve zamanla mücadelesini severek sürdürecektir.

Fitrî motivasyon, sadece ras-yonel akla değil kalbe ve vicdana da hitap etmektedir. Bu yönüyle insanın fitrî özelliklerini esas alan motivasyon, dünyevî sorunları, teslimiyet, tevekkül ve aktif sabır yollarıyla çözmeye yardımcı olur. Hayata bir anlam kazandıran ve çaresiz hallerde dahi kişiye manevî bir dayanma gücü veren fitrî motivasyon, isyan yerine Yaratana bağlılık (teslimiyet), doyumsuz ve sınırsız istek ve hırs yerine Yaratana vekil kılarak meşru talepler doğrultusunda azmetme ve de bitkinlik, tükenmişlik veya çaresizlik hisleri yerine aktif sabır esasları üzerine kurulmuştur. Çocuğun kendi manevî kaynaklarını keşfedebilmesine yardımcı olan fitrî motivasyon, engel gibi görünen bütün olumsuz şartlara rağmen kişiye kader anlayışı çerçevesinde kalıcı huzur ve saadet sağlar.

Materyalist dünyanın motivasyon hedefleri, yüksek performans, toplum tarafından takdir görmek, zenginlik, güç, bağımsızlık ve sosyal statü gibi daha çok dünyevî ve nefse hoş gelen özellikler taşıırken, fitrat ekseninde geliştirilen motivasyon ise, insanın öz kimliğini bozmadan meşru olan bütün hedefleri, kişinin manevî zenginliğine, hayra ve toplumsal faydaya dönüştürmeyi amaçlamaktadır.

a) Fitrî Motivasyon ve Sosyal Ahlâk ilişkisi

Güzel Ahlâkın tabii esaslarından sayılan fitrat, yaratılış (hılk) tan gelen "ilahî format"tır. Hz. Peygambere göre, "Her insan, İslâm fitratı üzere doğar". Yani, bu yaratılış tam, eksiksiz, kusursuz gelişip olgunlaşmaya elverişlidir. Ancak, fitrattan uzaklaşma, yani hakikî mânâda sosyal sapma, bazen ferdî, bazense toplumsal bazda daha çok dış faktörlerin etkisiyle ortaya çıkabilmektedir. Mesela batıl inançlar, sosyalleşme-deki sorunlar, olumsuz sosyal çevre, ideolojiler, yanlış eğitim ve

Fitrî motivasyon, aynı zamanda çocuğun toplum hayatında faydalı ve ahlâklı bir insan olmasını sağlayan çok fonksiyonlu bir vasıta'dır. Sosyal ahlâklı bir çocuk (genç), nefesine değil sevgiye açık olacağından doğru düşünmeye de açık olacaktır. Toplum meselelerine sevgiyle bakabilecek ve başkaları için de faydalı olacaktır.

terbiye gibi olumsuz olay ve olgular, kişinin fitratını ve dolayısıyla ahlâkını bozabilmektedir. Buna karşılık insandaki saf ve salim fitrî özellikler, akıl, irade, bilgi, inanç ve güzel ahlâk eğitimi vasıtasıyla her zaman geliştirilebilir ve korunabilir. Fitrî motivasyon, aynı zamanda çocuğun toplum hayatında faydalı ve ahlâklı bir insan olmasını sağlayan çok fonksiyonlu bir vasıta'dır. Sosyal ahlâklı bir çocuk (genç), nefesine değil sevgiye açık olacağından doğru düşünmeye de açık olacaktır. Toplum meselelerine sevgiyle bakabilecek ve başkaları için de faydalı olacaktır.

b) Fitrî Motivasyon ve Maneviyat (Kalp) ilişkisi

Maneviyatın temeli, inanç ve sevgi fitratına dayanır. Bunun merkezi de kalp veya bir başka ifadeyle gönüldür. Manevî ve fitrî boyutuyla kalp, bir et parçası değil, insanın bütün latifelerini yöneten bir merkezdir. Said

Nursi'nin ifadeleriyle kalp, fikirlerin aynası olan dimağ (zihin) ile hislerin aynası olan viddandan meydana gelen latife-i Rabbaniyedir ve ilahî bir duygudur. Bütün insanî-fitrî duyguların ve ahlâkî hasletlerin kaynağıdır. İnsan beyninin sol yarım küresi; akıl, mantık, muhakeme ve tefekkür gibi duyguların merkezidir. Sağ yarım küre ise şefkat, merhamet, muhabbet, hürmet gibi viddanî ve kalbî hislerin merkezidir. Bunların tamamı kalp denilen o latife-i Rabbaniye'yi oluşturur. Nitekim son Peygamber de Allah ve insan ilişkisini bu yönde izah etmiştir: "Allah, sizin cisim ve suretlerinize değil kalplerinize nazar eder". Hz. Ali'nin kısa fakat anlamlı yaklaşımıyla ifade etmek gerekirse, "kalp temizliği, imandandır", daha somut bir ifadeyle "kalbin kuvveti, imanın sağlamlığındandır". Bu yönüyle fitrî motivasyon, çocuğun hem zihnî, hem de gönül dünyasının zenginleşmesine yönelik telkin ve tavsiyelerde bulunur.

c) Fitrî Motivasyon ve Akıl (Zihin) ilişkisi

İdrak etmek, anlamak ve kavramak manalarına gelen akıl, gözlemleyerek, düşünerek, tefekkür ederek, mukayese yaparak, hayal ederek, eğitim alarak veya nasihat dinleyerek, iyiyi kötünden, güzeli çirkinden ayırt edebilen zihnî kabiliyetlerin bütünüdür. Arapça "ıkal", yani "bağlamak" kökünden gelen akıl, soyut-somut şeylerle mantıkî, doğru, isabetli ve kabul edilebilir şeyleri idrak edebilen ilahî ve nuranî bir cevherdir. Böyle bir akılı, fitratın ikliminde hayat bulur. Dolayısıyla fitrî akıl, hemen her normal insanda var olan, söylenen sözleri anlayan, iyiyi, kötünden ayırabilen, meseleleri anlayan ve idrak edebilen akıldır. Bu akıl, ruhun lisanı ve ilahî tekliflerin de muhatabıdır. Fitrat ekseninde aklın doğru düşünemesi için, kalbin de akletmesi (düşünmesi) gerekir. Dolayısıyla doğru düşünebilmenin kaynağı, fitrî akıldır. Manevî kalpten

gelen ışıklar, aklı aydınlatıp, hürleştirir. Sıhhatli bir şekilde aklı kullanabilmenin tek yolu, nefsaniyetten arınıp, kalp ile düşünmektir. Akıl-kalp dengesi ile tefekkür daha sağlıklı sonuçlar verir ve toplum hayatında daha isabetli kararlar vermemize yardımcı olur. Aklın, fitrat istikametinde gelişmesine akl-ı selim de denir. Akl-ı selim, ahlâkî irade ile nefsi, zaafırlardan kurtardıktan sonra elde edilen hür akıldır (ruhsal zekâdır). Bu fitrî akılla insan, doğruyu, hak ve hakikati bulur. Akıl, nefsi emmarenin etkisi altında kalmadığı sürece, fitratın vesa-yetinde idrakî (bilişsel) boyutuyla gelişir ve insana hakikati ve bütün manevî güzellikleri gösterir. Böylece rasyonel aklın sınırlılığını anlatan fitrî motivasyon, ruhsal (manevî) zekâ, başka bir ifadeyle kalbî akıl aracılığı ile ötelere doğru manevî köprüler kurulabileceğinin yollarını gösterir.

3. Fitrî Motivasyona Yönelik Somut Yöntemler

Çocuklarımızın fitratlarına uygun bir pedagojik yaklaşım sergileyebilmemiz için, temel ilkelere eksininde bazı pratik teknikler kullanmakta fayda vardır. Temel ilkelerin başında "Çocuğun Mizacına Uygun Yaklaşım" gelmektedir. Bir başka ifadeyle motivasyona yönelik telkinlerin özellikleri bireysel olmalıdır. İçine kapalı ve utangaç bir çocuğa asosyal demek veya onu kınamak, ne kadar sosyal-Darwinist dışlanmaya yol açabilen bir yaklaşımsa, üstün zekâlı ve başarılı bir çocuğun "hiçbir engel tanıma" veya "sen istediğin her şeyi elde edebilirsin" gibi sözde motive edici söylemlerde bulunulması da hem külli iradeyi (kaderi) yok sayan, hem de çocuğun sosyal ahlakını bozan, tahrip edici bir materyalist yaklaşımdır. Motive edici sözler ve davranışlar, çocuklarımızın özel huy ve mizaçlarına kısacası şahsî fitratlarına uygun olmalıdır. Aksi takdirde bu tarz yak-

laşımlar etkin olamayacağı gibi, çocuğun ruh dünyasını da sarsabilir. Fitrî motivasyonun etkinliğini artırıcı teknikleri ise kısaca şu şekilde belirleyebiliriz:

Bütüncül İzahlar Yapmak:

Hadiselere ve nesnelere anlaşılır bir dilde hem maddî, hem de manevî izahlar getirmek, çocukların metafizik ufkunu kuvvetlendirir ve hakkaniyet ölçüleri ikliminde doğru düşünme becerilerini geliştirir. Doğru düşünebilmek, olaylara ibretle ve sevgiyle bakabilmekle mümkün olduğu için, sevgi ve acıma duygularının ölçüsünün de itidal dengesine göre ayarlanmasına dikkat edilmelidir.

Tedricî Teşviklerde Bulunmak:

Bilgi edindirme ve tecrübe sahibi yapma noktasında telaş yapma aceleci davranılmamalıdır. Piyano çalmasını öğrenen bir çocuk, ninesine mini bir konser vermekte henüz kendisini hazır hissetmiyorsa, buna saygı göstermek gerekiyor. Çocuğunuz, kendisine tam güvenene kadar beklemekte fayda vardır.

Ciddiye Almak:

Tıpkı sizlerin günlük hayatta karşılaştıklarını evde dile getirdiğiniz gibi çocuğunuz da sokakta gördüğünü, okulda öğrendiğini size rahatlıkla anlatabilmeli ve sizlerden gereken ilgiyi görebilmelidir. Çocuk, kendisine değer verildiğini ve ciddiye alındığını hissedecek ve bu güven ortamında kendisini ilgilendiren en kritik meselelerini dahi sizlere aktararak görüşlerinden yararlanmak isteyecektir.

Yeni İlgi Alanlarına Yönlendirmek:

Çocuğunuza sık sık bilmediği yeni meşguliyet alanları gösteriniz ve merakının artmasına yardımcı olunuz. Bizzat kendiniz sosyal faydası olan bazı hobiler edininiz ve çocuklarınızla birlikte bunları gerçekleştiriniz. Bazı eylemler, çocuklarınızın ruh dünyasına hitap ettiğinden dolayı hoşuna gidebilir ve böylece çocuklarınızın okul dışı sosyal bece-

ri kapasitelerinin artmasına vesile olmuş olursunuz.

Nefisle Mücadele Yollarını Göstermek:

Nefse zor gelen zahmetli işleri yapmanın da bir anlamı ve değeri olduğu sadece nasihatlerle anlatılmamalıdır. Mesela çocuğumuza "Temizlik imandan gelir" sözünü pratikte kolayca nasıl hayata geçirebileceğinin yolları gösterilmelidir. Farklı eğlendirici girişimlerle bu temel ilke, nefse zor gelmeyen basit yöntemlerle bazen zannedildiğinden daha kolay gerçekleştirilebilir. Bu bağlamda dağınık odayı toparlarken, hoş ve eğlendirici bir senaryo veya yarışma düzenlenebilir. (Şeytanın Bacağını Kıрма Oyunu: Üç Dakikada Oda Temizliği).

İnisiyatif Sahibi Yapmak:

Sorunların çözümünde çocuğunuza destek verin ve küçük başarılar karşısında bile çocuğunuzun bunun tadını çıkartmasına müsaade edin. Manevî mükâfatlar ve duygusal sözlerle çocuğunuzun kendisine güvenmesini sağlayın. "Maşaallah" "Aferin" veya "Allah zekânı nurlandırсын" gibi sözler, çocuğa kendisinin manevî olarak emniyette olduğunu hissettirir. Engeller, başta birlikte aşılsın ve çocuğunuzun sorunlarını zamanla tek başına çözebilecek kıvama getiriniz. Bu bağlamda çocuğunuzun ev ödevlerini siz yapmayınız, ev ödevlerini kendi başına yapabilecek teknikler ve örnekler gösteriniz. Çocuğunuza, kendi başarılarının tadını çıkarırken, haddizatında başarının Allah'ın yardımıyla gerçekleştiğinin farkındalığını öğretin ve gurura kapılma riskine karşı yapabilmemenin şükrünü "Elhamdülillah" ile ifa edebileceğini bilfiil gösterin.

Kaynaklar

- * Bozdağ, Muhammed; Ruhsal Zekâ; Bilge Yayınları; İstanbul; 2000.
- * Die Kunst der Motivation; (Motivasyon Sanatı); Focus; 14/2002.
- * Mitleid Unter Affen (Maymunlar Arasında Acıma Duygusu); Focus; 26/2001.
- * Seyyar, Ali; Sosyal Hizmetlerde Manevî Bakım; Şefkatli Eller Yayınları; Ankara; Ekim 2007.



ALEVİ ÇALIŞTAYINDA DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSLERİ

"Kürt açılımı", "Ermeni açılımı" derken "Alevi açılımı" gündemimize girmiş, mevcut siyasi iktidar açılım modasının rüzgârına ve bu kelimenin efsununa kapılmış görünmektedir

Kürt ve Ermeni meselesi yerterince tartışmaya sebep olmuştur. Alevi meselesi inanç eksensli bir tartışma meydana getireceğinden, Kürt ve Ermeni meselesinden daha önemli bir konudur.

Alevi ve Bektaşilerin belli başlı taleplerini, demokrasi ve insan hakları temelinde ele almak amacıyla ilki 3-4 Haziran 2009'da, sonuncusu ise 27-30 Ocak 2010 da gerçekleştirilen çalıştay çoğunluğunu Alevilerin oluşturduğu yaklaşık 400 kişinin katılımıyla gerçekleştirildi.

Bu toplantılarda ele alınan belli başlı konular ise şöyledi:

- 1- Alevilik çerçevelendirme sorunları
- 2- Kimlik ve beyan sorunları
- 3- Zorunlu din dersleri
- 4- Madımak Otel'i'nin düzenlenmesi
- 5- İnanç rehberleri (dedelik)
- 6- Cemevlerinin statüsü

Bu konular üzerinde varılan noktalar şu şekilde özetlenebilir.

Alevilik Çerçevelendirme Sorunları

Aleviliğin içeriği ve tanımlanması konusunda devletin Aleviliğe bir çerçeve çizeceği endişesinden duyulan kaygıların, ilerleyen süreçte giderildiği, Aleviliğin, İslam üst başlığı altında "Hak-Muhammed-Ali" kavramları etrafında oluşan bir inanç ve erkân yolu olduğu konusunda tam bir uzlaşma sağlandı.

Bu üç kavramın bir arada zikredilmesi bir anlamda üçünün arasında eşitliği çağrıştırmaktadır.

Kimlik ve Beyan Sorunları

Aleviler her alanda ayrımcılığa uğradıklarını ifade etmektedirler. Sorunun gerek Sünni gerekse Alevi kesimlerin karşılıklı hoşgörü, diyalog ve empati eksensli girişimlerle aşılabileceği belirtildi.

Diyanet İşleri Başkanlığı

Yaygın olan Alevi söylemlerinde Diyanet İşleri Başkanlığı'nın meşru olmadığı, laik bir ülkede Diyanet'in olmaması ve bu nedenle kaldırılması gerektiği fikri ağır basarken, çalıştay sonucunda, bu beklentinin Diyanet İşleri Başkanlığı'nın mevcut koşullardaki pozisyonu da ele alınarak bunun gerçekçi ve uygulanır olmadığı, ancak Diyanetin daha sivil bir yapıya kavuşturulması ve İslam'ın tüm yorumlarını da içine alacak şekilde orta ve uzun vadede özerk bir yapıya kavuşması gerçeği konusunda görüş birliği vardı.

Diyanet'te bir Alevi masası kurulabilir. Değişik statüler verilebilir.

Zorunlu Din Dersleri

Alevilerde yaygın ve ilgi gören temel yaklaşım, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinin zorunlu olmaktan çıkarılmasıdır.

Din dersinin zorunlu olmaktan çıkarılması bu dersin işlenmesi demektir. Din gibi önemli bir unsurun değeri bir müzik dersi kadar bile olmadığını göstermektedir. Ayrıca din dersinin mezheplere göre bir anlatımın yapılması (Şafi-Hanefi-Alevi-Caferi...) ve bunun da seçmeli olması önerilebilir.

Konu derinlemesine ele alındıktan ve tartışıldıktan sonra dinler, mezhepler ve inançlar üstü bir din öğretimine tüm vatandaşların ihtiyacı olduğu te'yd edildi.

Dinler, mezhepler ve inançlar üstü bir din dersi, din dersi ol-



Alevi bilgi ve külliyatının derlenmesi ve korunması amacıyla geniş ölçekli bir araştırma merkezinin kurulması ve özellikle Alevi-Sünni ortak tarih bilincine yönelik çalışmaların gerekliliği üzerinde duruldu.

maktan çıkmış, sadece bir dinler tarihi olmuş olur. Bunun adı, din dersi değil dinler tarihi dersi olması daha doğru olur.

Katılımcılar ders müfredat programının tüm toplum kesimlerince kabul görececek bir üst dile ve tarafları rencide etmeyecek perspektifle hazırlanmasına duyulan ihtiyaç konusunda görüş birliğine varılırken isteğe bağlı din eğitiminin de ilgili grupların üzerinde mutabık kaldıkları bir müfredatta gerçekleştirilebileceği ifade edildi.

Bu durumda Alevi ve Sünni vatandaşlarımız kendi inanç ve ritüellerini eğitim esaslı olarak devletten alma imkânı bulabilecekler.

Aslında şimdiye kadarki din dersi eğitimi de gerçek bir din dersi değildir. Eğer düzenleme yapılacaksa sadece Alevilerin din ihtiyacı göz önünde bulundurulmamalıdır. Sünni inanç ve akidesini de anlatan bir din dersi verilmelidir. Sünni bir öğrenci bu dersin sonunda nasıl namaz kılacağı dahil tüm konuları öğrenmelidir.

Zorunlu din dersleri, gerekli düzenlemelerini yeniden yapmış ilahiyat fakültesi ya da Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği mezunu öğretmenler tarafından

verilecek. Ancak Alevilerin isteğe bağlı derslerden yararlanabilmeleri için mutlaka Alevi öğretmenlerin sürece dâhil edilmeleri gerektiği de vurgulandı.

Önemli olan dersi veren kişinin akidesi değil, ne verdiğidir. Müfredat ve konu iyi belirtildikten sonra bu dersi herkes verebilir. Eğer Alevi din dersini bir alevinin anlatması kabul edilirse bir süre sonra din dersi öğretmeni konusunda kargaşa ve ayrımcılık ortaya çıkacaktır.

Bu dersler ilahiyat mezunları tarafından değil, teknik alt yapı, tarafları tatmin edecek bir düzeye erişinceye kadar gereken mevzuat değişiklikleriyle Alevi uzmanlardan yararlanılarak verilecek.

İlahiyat fakültelerinde Alevilik ve Şii inancını anlatan bir bölüm oluşturulabilir. Veya tüm mezheplerin anlatıldığı mukayeseli dersler verilebilir. Buraya Alevi inancına mensup insanlar da alınabilir.

Madımak Oteli'nin Düzenlenmesi

Madımak Oteli'ndeki facianın katılımcılarının tamamı tarafından lanetlendiği, olayın derin bir provakasyon olduğu, bir Sünni-Alevi çatışması olarak değerlendirilemeyeceği; olayda hayatını kaybedenler arasında 16 Sünni vatandaşın da olduğu vurgulandı. Alevilerin bu binanın müze yapılması fikrinin tehlike yaratacağı düşünülmüş, bunun yerine binanın yıkılarak bir parka dönüştürülmesi, çevresindeki birkaç binanın da kamulaştırılarak bu alana dâhil edilmesi fikri benimsendi.

İnanç Rehberleri (Dedelik)

Dedelerin statüsünün Aleviler arasındaki yerinin tartışılmaz olduğu, özellikle kent Aleviliğinin göz önüne alınarak statünün yeniden değerlendirilmesi, dedelere maaş bağlanması gerektiği, dedelere hizmet içi eğitim uygulanmasına ihtiyaç duyulduğu vurgulandı.

Alevi bilgi ve külliyatının derlenmesi ve korunması amacıyla geniş ölçekli bir araştırma merkezinin kurulması ve özellikle Alevi-Sünni ortak tarih bilincine yönelik çalışmaların gerekliliği üzerinde duruldu. Ayrıca dedeler için "inanç önderi/rehberi" şeklinde isimlendirilmesinin daha uygun olacağı söylenirken, bazı Alevilerin bunun doğru olmadığını söylemeleri de dikkat çeken konular dandı.



Cemevlerinin Statüsü

Cemevlerinin bir statüye kavuşturulması konusunda herhangi bir görüş ayrılığı yaşanmazken, bu mekânların birer ibadethane olarak tanımlanması konusunda Alevi olmayan katılımcılar, İslam içinde bir bölünmeye yol açacağı endişesiyle kaygılarını ifade ettiler. Çünkü her dinin ancak bir mabedinin olabileceğini Alevilerin ibadethane vurgusu yapmaktan kaçınarak, devlet tarafından bilinen statüsü teyit edilen cemevleri ifadesiyle yetinmeleri gerektiğini ifade ettiler.

Cemevlerine "ibadethane" demeksizin dernek ve vakıflarına imkân tanımak ve kamu düzenini bozmadıkça bu kurumlara yerel yönetimlerin yardımcı olması, mevzuatta doğacak sıkıntıları aşmak üzere ilgili kanuna "bir inanç ve erkân merkezi olarak değerlendirilen cemevleri de kanunlarda ibadethanelere tanınan bütün imkânlardan yararlanırlar" veya "cemevlerine de aynı imkânlar sağlanırlar" şeklinde bir ekleme yapılması önerildi.

Alevi çalıştaylarında gündeme gelen cemevlerinin de camilerin yanında ibadethane statüsüne kavuşturulması tehlikeli bir yaklaşımdır. İslam TEVHİD dinidir.

Herşeyi "birler", en büyük özelliği de budur. Hristiyanların bile birçok mezhebi olmasına rağmen ibadethaneleri sadece kilisedir. Tevhid inancının yegâne ibadethanesi olan caminin yanına bir de cemevinin konulması kabul edilebilir değildir.

Bu düşünce, Alevi vatandaşları İslam birliğinin dışına itmek / itelemektir. Milli birlik ve bütünlüğü, ümmetin birliğini, İslam'ın birliğini zedelemek anlamına gelir. Peygamberimiz (s.a.v) Mescid-i Nebevi' in yanına yapılan bir mescidi "Mescid-i Dırar (zararlı mescid)" olarak isimlendirmiş ve yıktırmıştır.

Alevilik İslam dairesinde değerlendirilebilecek bir konudur. Hz.Ali (ra) cemevine değil camiye giderken şehit edilmiştir.

Namaz camide kılınır, ibadet orada yapılır. Namazın dışında cemevinde hangi ibadet yapılacaktır? Cemevleri, sema gösterilerin yapıldığı, hatta düğün dernek gibi aktivitelerin yapıldığı bir mekân ise ancak "kültürel merkez" hüviyeti taşıyabilir. Bu haliyle bir ibadethane sayılması doğru değildir.

Belki tekke saymak mümkündür. Bu durumda da "Tekke ve zaviyelerin kapatılmasıyla" ilgili ka-

nun dururken bu talep nasıl gerçekleştirilecektir?

Cemevleri, alternatif ibadethane olarak konulduğunda, dış odakların Türkiye'de bir "azınlık dini" ihdas etme ve İslam'ı bir kez daha parçalama teşebbüslerine prim verilmiş olacaktır.

Alevilerin sorun telakki ettikleri bir diğer konu; Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yapısıdır. Aleviler bu kurumun şemsiyesi altında temsil edilmek istemektedirler. Bu temsil nasıl olacaktır? Alevi bir kaç ismin Diyanet İşleri Başkan yardımcısı olarak görevlendirilmeleri midir amaçlanan? Bunlar Diyanet İşleri Başkanlığı'nda ne yapacaklardır? Yoksa amaç Din İşleri Yüksek Kurulu'nda Alevi tezlerinin dillendirilmesi ve mutabakat addedilmesi midir?

Sonuç olarak; "Çalıştayların olumlu bir havanın doğmasını hızlandırdığı, tartışılan tüm konuların ülkenin birlik ve beraberliğine, barışın ve bir arada yaşamının hiç bir pazarlığa meydan vermesiz kabul edilmiş olmasını sağladığı, sorunun çözümü noktasında taraflara emsalsiz fırsat alanları sunduğu..." görüşüne yer verildi.

Ancak Aleviliği, İslam dışı göstermek isteyen gruplar vardır ve harıl harıl çalışmaktadırlar. Aleviliği Türkiye'de bir azınlık dini gibi görmek isteyen yabancılarla İslam dışı addetmekten başka gaye gütmeyen aslında ateist grupların ittifakı gözler önündedir.

Alevilik, Hz. Ali'yi sevmek demektir. Hz. Ali'yi seven onun sevdiğini de sever. O, Hz. Muhammed'i (Sav) ve kızını (Hz. Fatma) seviyordu. Dolayısıyla bir Alevi'ye düşen en büyük sorumluluk, yeniden İslam'ı, Hz. Ali'yi araştırması, siyasi ve ateistlik girdabına düşmeden benimsemesidir.

“Evet Kur'an'ın düsturları,
kanunları ezelden
geldiğinden ebede
gidecektir. Medeniyetin
kanunları gibi ihtiyar
olup ölüme mahkum
değildir. Daima gençtir,
kûvvetlidir.”

(Sözler)



Dünyada rezalet
bulundukça, faziletin
ona karşı cihad etmesi
zaruridir. Muhakkak
cihad ebedidir.”

(Hutbe-i Şamiyye)

Üstad Bediüzzaman Said Nursi'yi
Vefatının 50. yılında
Rahmetle Anıyoruz.

Bediüzzaman Said Nursi



SEVGİNİN DİLİ



**Sevgi fakiri olan
insan mal fakiri
olan insandan
daha fakirdir.
Gerçek sevgiler
menfaate göre artıp
eksilmeyenlerdir.
Birbirlerini sevenler
birbirlerinin
aynalarıdır. Bu
nedenle aynaların
hiç pas tutmaması,
kırılmaması
gerekir. Seviyorum,
sayıyorum demek
yetmez. Bunların
ispatı gerekir. Çünkü
sevginin ödülü yine
kendisidir.**

Gönülden gönüle bir bağ, bir köprü olan, ele avuca sığmayan, para ile alınıp satılmayan, terazide tartılmayan, acı yaraları saran, gönülleri fetheden, mutluluk kapılarını aralayan, ölçüsü hassas, sınırı uçsuz bucaksız olan sevgiyi birkaç cümle ile anlatabilmek imkânsızdır. Sevgi mumunu tutuşturmak, insanları saygı ikliminde buluşturmak sanıldığı kadar kolay değildir.

Uygun bir davranış tarzını benimsemiş olan saygı ise genellikle iletişim kurulan varlıklarla önyargısız, samimi bir yaklaşmayı içerir. Başkalarını incitmek, hürmet ve ihtiram göstermek saygının özünü teşkil eder.

Sevgiyi satırlara dökmek, kâğıtlara yazmak kolay fakat onu gönüllere yazmak, zihinlere yerleştirmek çok zordur. Bir tebessüm, bir güler yüz, bir tatlı söz sevgiye giden can damarları, hayat iksirleridir. Böyle güzel yaklaşımlar gönüllerde nice şimşekler çaktırır, hasret ateşini yakar. Mahzun gözler, yorgun kalpler, parçalanmış yürekler sevgi saygıyla yeniden can bulur, hayat bulur. Sevgi gönüllere dalga dalga yayılır. Sevgi gülleri gönül bahçesinin solmaz gülleridir. Onlar pazarlarda satılmazlar, değersiz bir çöp gibi çöplüğe atılmazlar.

Kin ve nefretin ilacı, dostlukların harcı, kardeşliğin lehim, yaraların merhemi, ızdırapların kalkını sevgidir.

Sevgi suyunu gönül ağacına dökmeden, sevgi fidanını mahzun kalplere dikmeden, sevgi tohumlarını gönül bahçelerine ekmeden kök salmaz, çiçek açmaz, meyve vermez. Her geçen gün, günden güne kuruyup gider. Sevgi huzurun, mutluluğun kapısı, saygının da güvenilir reçetesidir. Sevgi güllerini koklamasını bilmeyenler saygı şalalelerinden içemezler. İnsanlık ağacında sevgi çiçekleri açınca saygı meyveleri devşirilir. Dünya gül bahçesine döner.

Sevgi fakiri olan insan mal fakiri olan insandan daha fakirdir. Gerçek sevgiler menfaate göre artıp eksilmeyenlerdir. Birbirlerini sevenler bir-

birlerinin aynalarıdır. Bu nedenle aynaların hiç pas tutmaması, kırılmaması gerekir. Seviyorum, sayıyorum demek yetmez. Bunların ispatı gerekir. Çünkü sevginin ödülü yine kendisidir.

Yunus'u Yunus eden, Mecnun'u çöllere düşüren, Mevlana'yı fırlatıp fırlatıp döndüren sevgidir. Fertlerin, ailelerin, öğretmen ve öğrencilerin, yöneten ve yönetilenlerin kısacası toplumun her kesiminin muhtaç olduğu en önemli şeylerden birisi de gerçek sevgidir. Mevlana'nın ifadesiyle sevgi; "acıyı tatlıya, bakırı altına, hastalığı şifaya, zindanı saraya, belayı nimete ve kahrı rahmete dönüştürür."

El ele vermeden, gönül gönüle girmeden, "yaratılanları yaratandan ötürü sevmeden" gerçek olarak sevdiğimizi ispat etmiş olamayız. Birlik ve dirliğin yolunun sevgiden geçtiğini asla unutmamamız gerekir. Allah'ı ve Allah'ın yarattıklarını sevmeliyiz ki "sevgi okulunu" "insanlık okulunu" başarıyla tamamlamış olalım.

Bugün bütün sıkıntıların temelinde sevgisizlik ve saygısızlık vardır. Çünkü insanların arasındaki iletişim eksikliği, güven eksikliği sevgi ve saygının az oluşundan veya yetersiz oluşundan kaynaklanmaktadır. Yağsız ve tuzsuz yemeğin tadı olmadığı gibi sevgisiz de hayatın hiçbir tadı yoktur.

Eğer çocukla anne baba arasında, öğretmenle öğrencisi arasında, büyükle küçük arasında sevgi ve saygı noktasında bir bozukluk ve bir kopukluk varsa önce işe kendimizden başlamamız gerekir. Bilmeliyiz ki kıran kırılır, çalan çalınır, aldatan aldatılır, seven sevilir, sayan sayılır, iltifat eden iltifat görür. Sevgide pişen, saygıda olgunlaşan insan, başkaları onu kırsa da o kolay kolay kırılmaz, başkaları ona darılsa da o kolay kolay darılmaz.

Başkalarından sevgi ve saygı bekleyip fakat başkalarına sevgi ve saygı göstermeyen insan kendi elindeki malı yemeyip başkasının elindeki mala göz diken cimri insan gibidir. Böyle insan dilden, halden, gönülden, büyüğünden, küçüğünden, şefkat ve merhametten anlamaz.

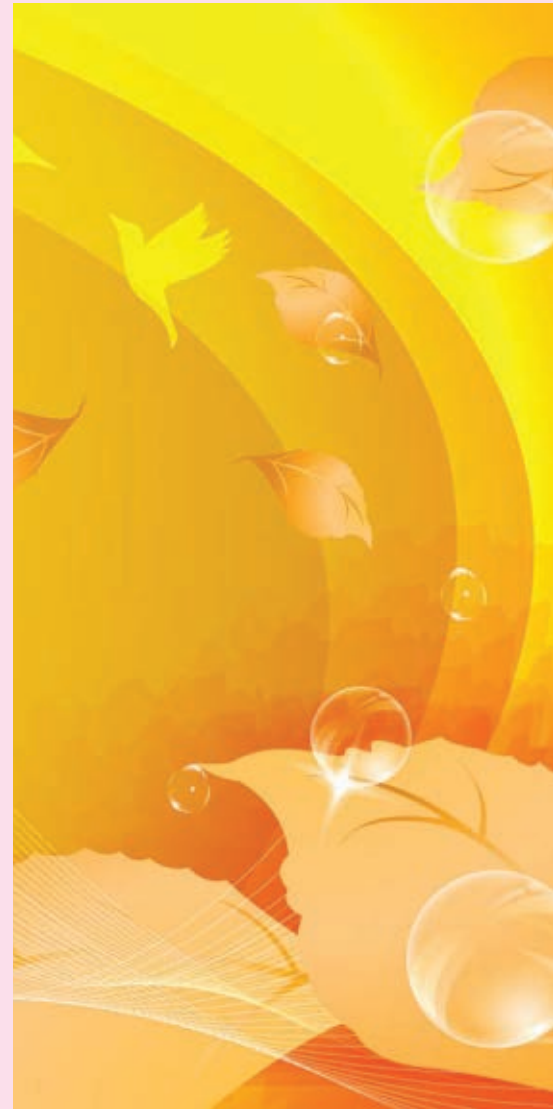
İnsan kendisine yapılmasını istemediği bir hareketi başkasına yapmamalı, başkasından beklediği tatlı sözü, güler yüzü, sevgi ve saygıyı da başkasına sergilemeyi bilmelidir. Bir kalp kırmanın Kâbe'yi yıkmaktan daha büyük günah olduğunun idrakine ermeli, hiç kimseyi incitmemelidir. Bu sebeple insanları sevmeyen, şefkat kanadını germeyen, bir gönüle girmeyen insanların durmadan insanlık naraları atmaları boşunadır.

Bir serçe kuşunun yaralı yavrusunun etrafında "cik cik" diye feryat ettiği, bir köpeğin ölen yavrusunun etrafında saatlerce dönüşü insanın tüylerini diken diken ederken, bir annenin kendi bağrından çıkardığı can parçası yavrusunu kundakta sokağa terk edip bırakışı akıllara durgunluk vermektedir.

Yine yeryüzünde tüyleri ürpertici, vicdanları sızlatıcı, binlerce insanlık dramı yaşanırken sevgi, saygı ve hoşgöründen sürekli dem vuranların bütün bu olanlara karşı tepkisiz, ilgisiz kalarak sessiz sedasız bunları seyretmeleri, insanı derinden üzmemekte, derinden sarsmakta ve derinden yaralamaktadır.

Başkalarından sevgi, saygı, hoşgörü beklerken bizim hoşgörüsüz davranmamız doğru bir davranış değildir. Öfkelenip çatmak, diken olup batmak, ateş olup yakmak hüner değildir. Sevgiyi, huzur ve mutluluğu düşleyen her insan vurmaktan, kırmaktan, hiddetten, şiddetten uzak kalarak onarıcı, ihya edici, düzeltici, sevdirci ve gönül eğitmeni olmalıdır. Kırık testiye suyun dolmayacağını, taşlaşmış kalpte mer-

Başkalarından sevgi ve saygı bekleyip fakat başkalarına sevgi ve saygı göstermeyen insan kendi elindeki malı yemeyip başkasının elindeki mala göz diken cimri insan gibidir. Böyle insan dilden, halden, gönülden, büyüğünden, küçüğünden, şefkat ve merhametten anlamaz.





**Bağışlamak kadar
güzel bir taç, sevgi
kadar müthiş bir
ilaç, af dileyen insan
kadar muhtaç bir
şey daha görmedim.**

hamet olmayacağını ve sevgisiz, saygısız bir hayatın çok çetin ve çekilmez olacağını bilmelidir.

Bilinmelidir ki, sevgi ateşi su ile sönmez. Akan su misali geriye dönmeyiz. Sevgi pınarından yunmayan insan sevgiyi, saygıyı gerçekten bilmez. Sevgi ve saygı ödülleri en güzeli, pahası biçilmeyen inci, manevi değeri çok yüksek bir hazine olduğu asla unutulmamalıdır.

Netice itibarıyla bağışlamak kadar güzel bir taç, sevgi kadar müthiş bir ilaç, af dileyen insan kadar muhtaç bir şey daha görmedim.

Can dostum, sevmek güzel şey, sevebilmek mesele. Seveni unutmamak o da başka mesele. Fakat sevdiğine ihanet etmemek en büyük bir meseledir.

Bu duygu ve düşünceyle sözlerimi şu veziz ifadeyle noktalıyorum.

“İsyan edersin sonra da dersin severim,

Bu halin acayıptır yemin ederim,

İsyan etmezdin sevseydin gerçekten,

Sevdiğine mutlaka itaat eder seven.”

Kur'an'dan



İSLAM CİHAT VE AKSİYONDUR

İslam cihat ve aksiyon dinidir. Müslüman Allah ve Resulünün emirlerine teslim olmuş kimse olarak, Kur'an'ın emirlerine kınayanın kınamasına aldırmadan, Peygamberimiz örneğine uygun olarak uymak zorundadır.

“Ey iman edenler! Kendinizi koruyacak önlemler alınız. Grup grup harbe çıkınız veya topyekûn seferber olunuz.

Muhakkak içinizden öyleleri vardır ki (cihat konusunda) pek ağırdan alırlar. Eğer size bir musibet gelirse: “onlarla beraber olmadığım için Allah bana lütfetti” der. Eğer size Allah’tan bir nimet isabet ederse, sanki sizinle onun arasında (zahiri) hiç bir dostluk, sevgi yokmuş gibi “Keşke ben de onlarla beraber olsaydım da, büyük ganimetler elde etseydim !” diyecektir.

O halde, dünya hayatını verip karşılığında ahireti satın alanlar, artık Allah yolunda harp etsinler. Kim Allah yolunda harp eder, öldürülür veya galip gelirse biz ona yakında büyük bir mükâfat vereceğiz.

Size ne oldu ki; Allah yolunda ve “Ey Rabbimiz! Bizi, halkı zalim olan şu ülkeden çıkar, bize tarafından bir sahip gönder, bize katından bir yardımcı yolla!” diyen zavallı erkekler, kadınlar ve çocuklar uğrunda çarpışmıyorsunuz! İman edenler Allah yolunda çarpışıyorlar, inanmayanlar ise tağut (batıl davalar ve şeytan) yolunda çarpışırlar. O halde şeytanın dostlarına karşı çarpışınız; şüphe yok ki şeytanın kurduğu düzen zayıftır.

Kendilerine, ellerinizi (cihattan) harpten çekin, namazı kılın ve zekâtı verin, denilen kimseleri görmedin mi? Sonra onlara savaş farz kılınınca, içlerinden bir gurup hemen Allah’tan korkar gibi, hatta daha fazla bir korku ile insanlardan korkmaya başladılar da “Rabbimiz! Savaşı bize niçin yazdın! Bizi yakın bir süreye kadar ertelesen (daha bir müddet savaş farz kılmasan) olmaz mıydı?” dediler. Onlara de ki: “Dünya menfaati önemsizdir, Allah’tan korkanlar için ahiret daha hayırlıdır ve size kıl payı kadar haksızlık edilmez.”

(Nisa suresi: 71-77)



DUA ve EĞİTİM



Dua sadece dar zamanlarımızda, başımız sıkışınca ve tutunacak bir dal aradığımızda, namazlarımızdan sonra veya belli gün ve zamanlarda başvuracağımız bir yalvarış değildir. Bilakis kulun Rabbi'ni tanıyarak O'nun yüceliği, sınırsız ve sonsuz kudreti karşısında kendi acizliğini, zayıflığını ve güçsüzlüğünü itiraf etmesi, derin bir sevgi ve saygı içinde her işinde O'ndan her türlü yardımı her zaman niyaz etmesidir.

Her biri aynı zamanda bir davetçi olan eğitimcilerle ebeveynler hangi metotları kullanırlarsa kullansınlar her türlü hayrın ve bereketin Allah'ın elinde olduğunu, bütün çabalarımızın ve fillerimizin sonucunun hayır mı, şer mi olduğunu takdir edenin de dilediği şekilde yaratacak olanın da yine Hâlik-ı Zülcelâl olduğunu

akıllarından çıkarmamalıdır. O halde verdiğimiz eğitimin de hayırlı sonuçlarını yaratması için O'na iltica etmeli, dergâhına yüz sürülmelidir.

Dua; O'suz olamayacağını, O, yardım etmeden hiçbir şey yapamayacağını şuurunda olmakla beraber **"Duanız olmasa Rabbim size ne diye değer versin"** (1) ayetinin ifadesi ile Rabbimiz katında değer kazanmaktır. Dua öyle bir şey ki; Peygamberimiz(s.a.v)'in bile ashabından kendisi için dua istediğini Hz. Ömer (r.a) şöyle haber vermektedir. "Peygamberimiz (s.a.v)'den umre yapmak için izin istedim, izin verdi ve: **'Sevgili kardeşim, bizi de duadan unutma!'** buyurdu. (2)

Hiçbir işini duasız yapmayan ve **"Şüphesiz ben bir öğretmen**

Gerek öğretmen olarak gerek ebeveyn olarak insanız ve aciziz. Bu sebeple bazen öfkelenip beddua ettiğimiz olduğu gibi dua etmeyi bile beceremeyip hayır dileyelim derken şer isteyebiliriz.

olarak gönderildim.”(3) buyuran Peygamberimiz (s.a.v)’in ve diğer peygamberlerin eğitim ve davet metotlarında da duanın önemli yeri olduğu hem hadis-i şeriflerde hem de Kur’an’da bildirilen gerçeklerdendir.

Abdullah İbni Mes’ûd (r.a) şöyle dedi: “Resûlullah (s.a.v)’in, peygamberlerden birinin halini anlatışı hâlâ gözümün önündedir. O peygamberi kavmi dövüp kanlar içinde bırakmışlardı. O bu haldeyken bile yüzündeki kanları silerken şöyle diyordu: **‘Allah’ım kavmimi bağışla! Çünkü onlar doğruyu bilmiyorlar.’** (4)

Abdullah İbni Amr İbni’l-Âs (r.a)’dan rivayet edildiğine göre Hz. Peygamber (s.a.v) Allah Teâlâ’nın, İbrahim (a.s) hakkındaki: **“Rabbim, putlar insanlardan birçoğunun sapmasına sebep oldular. Şimdi kim bana uyar-sa o bendendir.”** (5) ayetini ve Hz. İsa (a.s)’nın: **“Eğer kendilerine azâb edersen, şüphesiz on-lar senin kullarıdır. Eğer on-ları bağışlarsan şüphesiz sen iz-zet ve hikmet sahibisin.”** me-alindeki sözünü (Mâide suresi 5/118) okudu, ellerini kaldırdı ve: **“Allahım, ümmetimi koru, üm-metime acı!”** diye dua etti ve ağ-ladı. (6) Ayrıca hem bir peygamber hem de bir baba olarak Hz. İbrahim (a.s)’ın şu duaları ne güzel örneklerdir. **“Ey Rabbimiz, hem bizim ikimizi yalnız senin için boyun eğen Müslümanlar kıl hem de soyumuzdan yalnız senin için boyun eğen Müslü-man bir ümmet meydana ge-tir ve bize ibadetimizin yolları-nı göster, tevbemize rahmetle bakıver. Hiç şüphesiz tevbeleri kabul eden sensin, Rahim sen-sin.”** (7)

“Rabbimiz! Ben çocuk-larımdan bir kısmını nama-zı dosdoğru kılmaları için, se-nin Beyt-i Haramı’nın yanında, ekinsiz bir vadiye yerleştirdim. Artık sen de insanlardan bir kısmını onlara meylettir. Ve on-ları bazı meyvelerle rızıklandır ki şükretsiner.” (8)

“Ey Rabbim! Beni ve soyum-dan gelecekleri namazını dos-doğru kılanlardan eyle! Ey Rab-bimiz! duamı kabul et! Ey Rab-bimiz! Herkesin hesaba çekile-ceği günde beni, ana-babamı ve müminleri bağışla!” (9)

Öğrencilerimiz aynı zamanda din kardeşlerimizdir. Kişinin din kardeşleri için yapacağı duaların da müstecab olduğunu; Ebû’d-Derdâ (r.a)’dan rivayet edildiğine göre Resûlullah (s.a.v) şöyle ha-ber verdi: **“Bir müslümanın, ya-nında bulunmayan din karde-şine yapacağı dua kabul olu-nur. Bir kimse din kardeşine hayır dua ettikçe, yanında bu-lunan görevli bir melek ona, ‘duan kabul olsun, aynı şeyler sana da verilsin’ diye dua eder.”** (10)

Gerek öğretmen olarak gerek ebeveyn olarak insanız ve aciziz. Bu sebeple bazen öfkelenip bed-dua ettiğimiz olduğu gibi dua et-meyi bile beceremeyip hayır dile-yelim derken şer isteyebiliriz. Şu ayeti celile bu hususu ne kadar güzel ifade ediyor. **“İnsan, hay-rın gelmesine dua ettiği gibi kötülüğün gelmesine de dua eder. İnsan pek acelecidir.”** (11)

Hem dua da hata etmememiz hem de daha önce yapılmış ve kabul olmuş duaları bilmemiz için Rabbimiz beğendiği, razı olduğu ve kabul buyurduğu bu dua örneklerini bizlere lütfedip sunmuştur. Câbir (r.a)’den rivayet edildiğine göre Resûlullah (s.a.v) beddua konusunda şöyle uyar-mıştır: **“Kendinize beddua et-meyiniz; çocuklarınıza beddua etmeyiniz; mallarınıza da bed-dua etmeyiniz. Dileklerin ka-bul edildiği zamana denk gelir de Allah bedduanızı kabul edi-verir.”** (12)

Selam vermek ve selam almak ta Müslümanların birbiri için yaptığı en güzel dualardandır. O hal-de Müslüman eğitimci ve ebe-veynlerin öğrencilerine ve çocuk-larına selam vermeyi de ihmal et-memeleri gerekir. Enes (r.a), ço-

cuklara rastladığı zaman onlara selâm verir ve: **“Resûlullah (s.a.v) böyle yapardı.”** derdi. (13)

Yine Hz. Enes (r.a)’den öğren-diğimize göre Resûl-i Ekrem Efen-dimiz zaman zaman Medine’nin yerlisi olan ensardan bazı Müslü-manları ziyarete giderdi. Evlerine vardığında çocuklara selâm ve-rir, başlarını okşar ve onlara dua ederdi (14)

Duanın samimiyet ve ihlâs ile gönülden yapılması esastır. Bir annenin, babanın çocuğuna, ya da eğitimcinin öğrencisine yaptığı duanın samimiyetten uzak ol-ması ve gönülden olmaması hiç düşünülebilir mi?

Ahir zamanın fitnesinden ve şerlerinden nesillerimizin korun-ması için hangi metot duadan daha güçlüdür? Biraz ümit, bi-raz gözyaşı ve dua bu üçü bir ara-ya gelir de Kerim ve Rahim olan yüce Rabbimiz bekleneni, iste-neni hiç ihsan etmez mi? Rab-bine inanmış, O’nun aşkıyla ya-nan, her engeli aşan ilme, fenne çalışan, alnı secdeye varan, kalbi ilahî aşkla ateşlenmiş, milletine hor bakmayan faziletli, bilgili, gü-cünü Hak’tan alan, yalnız Hakk’a kul olan, tefekküre dalan, bu nes-li kurtaracak bir neslin gelişi hiç duasız gerçekleşebilir mi? O hal-de bundan böyle eğitim metot-larımızın yanına duaları da ekle-mek bir zarurettir.

Dipnotlar:

- * Furkân sûresi; 25/ 77
- * Ebû Dâvûd, Vitr 23; Tirmizî, Daavât 109
- * İbni Mace, Mukaddime 1/83
- * Buhârî, Enbiyâ 54, Müslim, Cihâd 105.
- * İbrahim suresi 14/36
- * Müslim, İman 346
- * Bakara; 2, 128
- * İbrahim; 14/ 37
- * İbrahim; 14/40, 41
- * Müslim, Zikir 87, 88. Ayrıca bk. İbni Mâce, Menâsik 5.
- * İsrâ; 17; 11
- * Müslim, Zühâd 74. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Vitr 27.
- * Buhârî, İstîzân 15; Müslim, Selâm 15
- * Nesâî, es-Sünenü’l-kübrâ, VI, 90.



CİNSEL EĞİTİM

Bugünlerde cinsi terbiye konusu, eğitimcilerden ziyade polemikçilerin, cahil kimselerin ahkâm kestiği bir alan haline gelmiştir. Konunun ciddiyetine binaen eğitimciler, cinsi terbiye meselesinde kızlara ve erkeklere yaratılışlarına uygun farklı terbiyelerin verilmesini, verilecek bilgi ve kazandırılacak davranışlarda iki cinsin bir tutulmamalarını, hayatlarında lazım olacak bilgilerin verilmesine önem vermişlerdir.

İslam'da ergenlikle başlayarak ölünceye kadar insanı ilgilendiren cinsel yaşam konusunda temel prensipler konulmuştur. Peygamberimiz(s.a.v) bu prensipler doğrultusunda yaşamış ve ashabına da bu konuda gerekli bilgileri vermiştir.

İslami sistemde cinsi terbiye deyince, kız ve erkek çocukların ruhi bunalımlara düşmeden, yaratılışları gereği sağlıklı bir gelişme göstererek şahsiyetlerini bulmaları için onlara verilmesi gereken bilgiler, kazandırılması gereken alışkanlıklar, karşı cinsler arasındaki münasebetlerin tanzimi, cinsi hayatın meseleleri anlaşılmaktadır.

Dinimiz insanı bu duygularıyla birlikte değerlendirerek cinsel istekleri yok saymamıştır. Cin-

sel ihtiyaçların helal yoldan karşılanması tavsiye etmiştir. Zinayı ve zinaya yaklaşmayı yasaklamış ve insanı zinaya götürecek yollar-
dan uzaklaşması için uyarmıştır.

Günümüzde çocuklara "Cinsi terbiye verilmelidir." diye bas bas bağırانlar, bu konuyu istismar ederek okullarda öğrenim gören biricik yavrularımızın ahlaki temellerine dinamit koymaya çalışmakta, kız-erkek ilişkilerinin şehveti tahrik edecek biçimde verilmesini arzulamaktadırlar. İnternet ve bazı TV kanalları da gösterdikleri bazı dizilerle bunu körüklemektedirler.

Cinsi Terbiye Yaşı

Herkesçe bilindiği üzere çocuklar kendilerinin kız veya erkek olduklarını 2,5-3 yaşlarında anlamaya başlarlar. Karşı cinse karşı farklı olduklarını bu yaşlarda fark ederler.

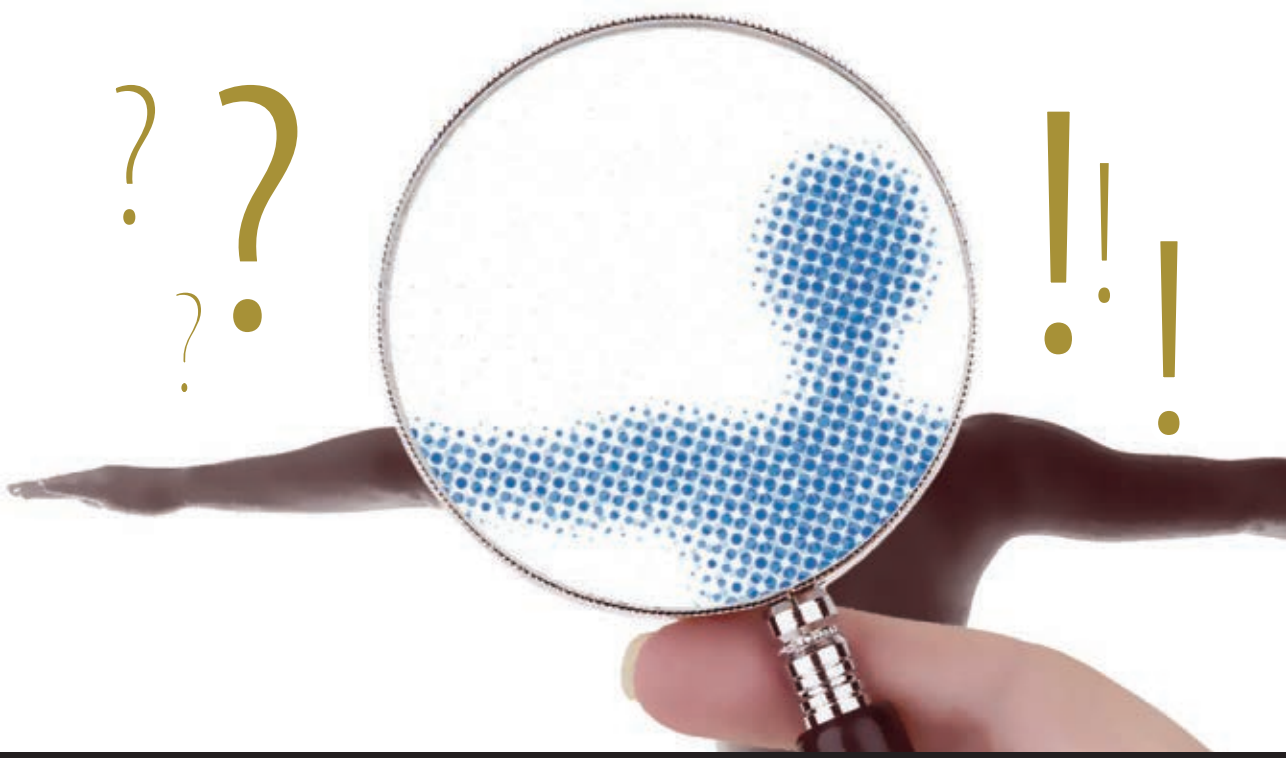
Cinsi duygu ise daha ileriki yaşlarda ortaya çıkmakta ve gitikçe gelişerek buluşla kemale ermektedir. Çocuk kız ise annesi, erkekse babası onun eğitiminde birinci derecede rol oynamalıdır. Aksi takdirde; kendine ait cinsi bilgi ve davranışları kazanamamaya hastalıklı bir terbiye almış olur.

Sünnete göre cinsi duygunun uyanma safhası yedi ila on yaş arasındadır. Peygamberimiz yedi yaşındaki kız ve erkek kardeşlerin yataklarının ayrılmasını, bir başka rivayette de on yaşına basınca onların yataklarını anne, baba, kız ve erkek kardeşlerinden ayırmanın vacip olduğunu söylemiştir. Bu iki hadisten; çocuğun göstereceği bedeni gelişmeye bağlı olarak yedi yaşından itibaren yatakları ayırmaya başlamalı on yaşından itibaren ise kesinlikle birlikte yatmalarına izin verilmemeli diye anlamak mümkündür. Ayırma sadece zıt cinslere has olmayıp aynı cinsler için de geçerlidir.

Şuurlu Müslüman ailelerin bu konuda çok titiz davranmaları gerekir. "Evimiz dar, çocuk sayımız çok..." vb. mazeretlerle Peygamber Efendimizin koyduğu prensipler çiğnenmemelidir. İmkânları zorlamak gerekir. Bu konudaki ihmal ileride telafisi mümkün olmayan rahatsızlıkları doğuracağı muhakkaktır.

Cinsel Bilgilerin Verilme Yaşı

Bu hususta kesin bir rakam verilemez. Bu yaş, çocuğun konu ile ilgili sorular sormaya başladığı zaman olarak anlaşılmalıdır. Sorulara mümkün mertebe tat-



min edici cevap verilmeli, azarla-
ma veya baştan savma cevaplarla
geçıştirmeye çalışılmamalıdır.

İbadete müteallik cinsi bilgi-
ler, namaz ve oruçla ilgili hüküm-
ler öğretilirken verilmelidir. Yedi
yaşına kadar kız ver erkeklerin
namazda ve oruçta farklı bilgi ve
davranışları kavramaları gerekir.

Karı-koca hayatına ait bilgi-
lerin buluğa (ergenliğe) yakla-
şma sıralarında verilmesi uygun-
dur. Evlenecek kimselerin evlilik-
le ilgili bilgileri evlenmeden önce
mutlaka bilmeleri gerekir, bilmi-
yorlarsa kesinlikle bu bilgiler usu-
lünce verilmelidir. Bu eğitim istis-
marcılarının eline bırakılmamalı-
dır.

Cinsi Bilgilerin Verilmesi Usulü

Karı-koca münasebetleriyle il-
gili bir kısım bilgiler bazen doğ-
rudan doğruya bazen dolaylı ola-
rak, başka bilgiler veya anlatılan
herhangi bir hikâye gibi verilme-
lidir.

Bu bilgilerin tedricen, zama-
nı gelince verilmesi gerekirken
günümüz batı dünyasında oldu-
ğu gibi daha ilkokul öncesi dö-
nemlerde özellikle film gibi çeşit-
li vasıtalarla cinsiyet seansları dü-
zenlemenin hiçbir yararı olmay-

cağı kanaatindeyiz. Aksine erken
uyanma sonucu tehlikeli bir yola
gireceği bilinmelidir.

Maalesef batı dünyasında
okullarda belli kurallar halinde
verilen bu eğitim, ülkemizde sı-
nır tanımayan basın-medya ve
internet aracılığı ile okul ve aile-
nin kontrolü dışında gençlere ve-
rilmektedir. Bu konuda özellikle
RTÜK gibi yetkili kurumlar da ses-
sizliklerini sürdürmekte, duyarsız
ve sorumsuz tavırlarını korumak-
tadırlar. Ailedeki bu yangının top-
lumu kuşatmasının yakın oldu-
ğunu ne zaman anlarlar acaba?

Hadis kitaplarında, terbiye ki-
taplarında ve hatta fıkıh kitapla-
rında bu konu ile ilgili bölümlere
rastlamak mümkündür.

Sevgili Peygamberimiz konu
ile ilgili sorular sorulunca katiyen
ayıplamamış, suratını ekşitme-
miş, cesaret kırıcı hiçbir davranı-
şa yer vermeden soru sorulması-
nı teşvik etmiştir. Bu konulara gi-
rerken "Allah hakkı beyandan çe-
kinmez." ayetini okurdu.

İmam Nevevi ise, "... dini ilgi-
lendiren utandırıcı meselelerde
sormaktan vazgeçmek hayır de-
ğil, şerdir. Öyle ise şer getiren şey
nasıl hayâ olur?" demiştir.

Dinimiz nikâhsız beraberlik-
leri yasaklarken, nikâhlı beraber-
liklere de sınır getirmiştir. Kadının
özel durumlarında birlikte olma-
yı yasaklamıştır. Ayrıca hayvan-
larla cinsel ilişki ile çeşitli yollar-
la cinsel tatminini de hoş karşıla-
mamıştır.

Dinimiz, evlilikten amacın
şehveti meşru yollarla tatmin et-
mek olduğunu bildirmiş. Pey-
gamberimiz bu konuda evliliği
tavsiye etmiş, evlenmeyenleri ise
**"Benim sünnetimden yüz çevi-
ren benden değildir."** demiştir.
İnsanlara evlenecekleri eş aday-
larını görmelerini, onlarla konu-
şarak evlenmelerini önermiştir.
Burada dinimize yamanmaya ça-
lışılan görücü usulüyle evlenmek
inancımızda yoktur. Dinimiz flört
gibi uygulamaları, nikâhsız birlik-
telikleri yasaklamaktadır.

Özetlemeye çalıştığımız bu
bilgiler ilmiyal kitaplarında veya
bu konularda yazılan İslami ki-
taplarda geniş bir şekilde anlatıl-
mıştır. Özellikle cinsel hayat ile il-
gili olarak geniş bilgi için Ali Rıza
DEMİRCAN Hocanın "İslam'da
Cinsel Hayat" isimli kitabına şuur-
lu genç ve ailelerin başvurmaları-
nı öneririz.



SOKAKTA YAŞAYAN/ÇALIŞAN ÇOCUKLAR: BİZİM ÇOCUKLARIMIZ...

Sokak çocukları artarak devam etmekte, beraberinde de suç, madde bağımlılığı (uçucu ve uyuşturucu maddeler), dilencilik, kapkaç ve benzeri sorunları getirmektedir.

Bu çocuklar, aileleri veya çeşitli çıkar grupları tarafından sokakta çalıştırılmakta, sevgisizlikten, ilgisizlikten ve şiddete maruz kalmaktan dolayı sokakta yaşamayı tercih etmekte ve her geçen gün önemli bir sosyal sorun haline gelmektedirler.

Çocuk işçiliği sorunu gelişmekte olan her ülke için olduğu gibi, Türkiye için de önem taşıyan bir konudur. Sorun; nüfus, eğitim düzeyi, ekonomik gelişim ve sosyal kalkınma kavramlarıyla doğrudan ilgilidir. Türkiye; kırsal yerleşimden kentsel yerleşime ve tarımsal ekonomiden sanayi ekonomisine geçiş süreci yaşamaktadır. Bu durum kent merkezlerine göç, sosyal destek ağının yetersizliği veya kent yaşamına uyum sağlayamama ile birleştiğinde, çocuk işçiliği daha fazla gündeme gelmekte, özellikle ailenin gelir düzeyini arttırmak amacıyla sokaklarda ve marjinal sektörlerde çalışan çocukların sayısı belirgin bir şekilde artmaktadır.

Türkiye’de tahminlere göre 9 milyon çocuğumuz yoksulluk sınırının altındadır. Beş yüz bin kadar sokak çocuğumuz veya sokakta çalışan gencimiz bulunmaktadır. Her üç çocuktan biri Türkiye’de gelişme, büyüme çağlarında beslenme bozukluğundan bedenlen yeteri kadar gelişmemekte, 6 – 14 yaş grubunda bir milyon çocuk çalışmaktadır. Bu çocukların % 30’u okula gitmemekte, büyük çoğunluğu gayet sağlıklı koşullarda çalışmak zorunda kalmaktadır. Beslenme bozukluğu ile çocuklarımızın özellikle kırsal alanda % 27’si bodur kalmakta. Şehirdeki yaşlıtlarına kıyasla, başka ülkelerdeki yaşlıtlarına kıyasla çok daha kısa boylu olmaktadır.

Çocukların eğitim durumları

- Sokakta çalışan çocukların büyük çoğunluğu ekonomik nedenlerle % 56’sı veya istemedikleri için % 28’i okulu bırakmışlardır.
- Annelerinin büyük çoğunluğu % 92 çalışmaktadır.
- Babalarının ise % 21’i çalışmamakta, % 74’ünün ise sosyal güvenesi bulunmamaktadır.
- Çalışan çocukların (% 37’si) okula gitmektedir.
- Okulu bırakıp çalışanların oranı % 71’dir. Okul çalışmayı engelleyici bir faktör olarak görülmektedir.
- Çalışan çocukların % 61’i kazancının tamamını, % 5’i ise bir kısmını ailesine vermektedir.

Son yıllarda büyük kentlerimizde gözardı edilemeyecek derecede artan sokakta yaşayan/çalışan çocuklar sorunu giderek karmaşık hale gelmekte ve sorunların çözümüne yönelik uygulanan müdahale yöntemleri ve projeler yetersiz kalmaktadır. Sokak çocukları artarak devam etmekte, beraberinde de suç, madde bağımlılığı (uçucu ve uyuşturucu maddeler), dilencilik, kapkaç ve benzeri sorunları getirmektedir.

Bu çocuklar, aileleri veya çeşitli çıkar grupları tarafından sokakta çalıştırılmakta, sevgisizlikten, ilgisizlikten ve şiddete maruz kalmaktan dolayı sokakta yaşamayı tercih etmekte ve her geçen gün önemli bir sosyal sorun haline gelmektedirler.



Fotoğraf Rana Mullan © UNICEF Türkiye 2006

Bu çocuklar 4 ana başlık altında incelenebilir.

Sokakta Yaşayan Çocuklar: Sokağı mesken tutan, günlük hayatının tamamını sokakta geçiren, yaşadıkları ortamlarda her türlü ihmal, istismar, sömürü ve kötü davranışa maruz kalan, aile veya yasal yakınlarıyla bağları kısmen ya da tamamen kopmuş, risklere karşı kendilerini koruyamayan, bir kısmı da yaşadıkları ortam ve geçirdikleri travma sonucu uçucu ve uyuşturucu madde kullanan çocuklardır. Bu çocuklar, sağlıksız aile ilişkileri sonucu çocuklarını ihmal ve istismar eden ailelerin ürünüdür.

Sokakta Çalışan Çocuklar: Aileler, çıkarıcı kişi veya gruplar; sokaklarda çocukları çalıştırarak, dilendirerek, geçimlerini temin etmede araç olarak kullanmaktadır. Bunlar; çoğunlukla okul saatleri dışında sokakta çalıştırılan, zamanla ailelerinden ve arkadaşlarından kopan, bir kısmı da okula gitmeyen çocuklardır.

Suçta İtilen Çocuklar: Gerek sokakta yaşayan gerekse de sokakta çalışan çocuklardan bir kısmında suç eğilimi gelişmektedir. Bu çocuklar, bir kısım şahıslar,

çete ve gruplar tarafından kaçak ve gasp gibi işlerde kullanılmaktadır.

Uçucu ve Uyuşturucu Madde Kullanan Çocuklar: Sokakta yaşayan/çalışan çocukların bir bölümü ve ailesiyle kalan bazı çocuklar aile içi şiddet, ihmal, istismar ve ilgisizlik sebebiyle uğradıkları travma sonucu uçucu ve uyuşturucu madde kullanmaktadır. Bu çocuklar madde kullanılarak korkularını, üşüme hislerini, açlıklarını ve sevgisizliklerini bastırmaya çalışmaktadırlar.

Çocukları Sokağa İten Başlıca Sebepler; göç ve buna bağlı çarpık ve sağlıksız yerleşme, yoksulluk, Kontrolsüz nüfus artışı, ailenin eğitimsizliği, parçalanmış aile, sokakta zorla çalıştırılma, aile içi şiddet ve geçimsizlik, fiziksel-duygusal-cinsel-ekonomik istismar, sevgisizlik, ilgisizlik, çocuk haklarının yeterince hayata geçirilememiş olması, gelir dağılımındaki adaletsizlik.

Sokakta yaşayan/çalışan çocukları; şiddet, madde bağımlılığı, suça karıştırılma, cinsel istismar ve ticari cinsel sömürü aracı olarak kullanılma gibi tehlikeler beklemektedir. Çocukları bu

olumsuz durumlardan korumak ve kurtarmak amacı ile Anayasamızın ilgili(2,41,42,50,56 ve 61.) maddeler çerçevesinde, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin sokakta yaşayan/çalışan çocuklar sorununun çözümüne yönelik her türlü tedbirleri alması gerektiği açıktır. Bu amaçla TBMM'de bir Araştırma Komisyonu kurulmuştur.

Sokakta Yaşayan Çalışan Çocuklara Yönelik Koruyucu, Önleyici, Geliştirici Çalışmalar

Komisyonunda yapılan çalışmalarda problemin kaynağı aile olarak görülmüştür. Bundan dolayı aileye yönelik koruyucu-önleyici-geliştirici çalışmalar yapılması önerilmiştir. Bu çalışmalar Sosyal Hizmetler, Milli Eğitim, Sağlık ve İçişleri Bakanlıklarının işbirliğinde uzman personel (öğretmen-sosyal hizmet uzmanı, sosyolog, psikolog) ile yürütülmelidir. İnceleme yapılan illerde, fiziki mekan sıkıntısı bulunduğu görülmüştür. Atıl durumda bekleyen kamu kurumlarına ait binalar özellikle dinlenme tesislerinden bir kısmı, rehabilitasyon merkezleri için tahsis edilmelidir. Uçucu ve Uyuşturucu Madde Ba-

Çocukları sokağa iten başlıca sebepler; göç ve buna bağlı çarpık ve sağlıksız yerleşme, yoksulluk, Kontrolsüz nüfus artışı, ailenin eğitimsizliği, parçalanmış aile, sokakta zorla çalıştırılma, aile içi şiddet ve geçimsizlik, fiziksel-duygusal-cinsel-ekonomik istismar, sevgisizlik, ilgisizlik, çocuk haklarının yeterince hayata geçirilememiş olması, gelir dağılımındaki adaletsizlik çocuğu sokağa iten başlıca sebeplerdendir.

ğımlıları Tedavi Merkezleri sayıca artırılmalı ve fonksiyonel hale getirilmelidir. Tedaviyi kabul etmeyen kronik bağımlılar için zorunlu tedavi merkezleri açılmalı, çevrelerine ve başka çocuklara zarar vermeleri önlenmelidir. Madde bağımlısı kız çocukları için de ayrı merkezler açılmalıdır. Sokaktan alınarak tedavi ve rehabilitasyonla sağlığına kavuşturulan çocuğun tekrar sokağa dönmemesi için; bunlardan yaşı uygun olanlar herhangi bir işte istihdam edilmelidir. Mesleki rehabilitasyon süreci sonunda 16 yaş üstü çocukların istihdamının sağlanması yönünde tedbirler alınarak bu konuda özel sektör teşvik edilmelidir.

2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu ile korunmaya muhtaç çocuklarla ilgili koruma ve bakım görevi Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna verilmiştir. 2828 Sayılı Kanunun 3/b maddesine göre "Anne-babası tarafından ihmal edilip fuhuş, dilencilik, alkollü içkileri ve uyuşturucu maddeleri kullanma gibi her türlü sosyal tehlikelere karşı savunmasız bırakılan ve başıboşluğa sürüklenen çocuk, korunmaya muhtaç çocuk statüsündedir" hükmü yer almaktadır. Sokakta

yaşayan/çalışan çocuklara yönelik verilen hizmetlerin sivil toplum kuruluşları, vakıflar, yerel yönetimler ve diğer kamu kurumlarının da hizmet verebileceği yönünde bu kanunun 4/e maddesinde değişiklik yapılmalıdır.

Adalet Bakanlığı tarafından küçüklerin yerleştirileceği devlete ait kurumlar oluşturulmamıştır. Bu kurumların Adalet Bakanlığınca acilen oluşturulması gerekmektedir. 03.01.2002 tarihli İçişleri Bakanlığı genelgesi ve 26.02.2003 tarihli genelgelerle özellikle istismar edilen kız çocukları dahil, aç, açıkta kalmamaları, istismarlarının önlenmesi valiliklerden istenmiştir. Ancak tedbirlerin yeterli ölçüde alınmadığı belirlenmiştir. Sokakta yaşayan/çalışan çocuklar gibi çok boyutları bulunan böylesine önemli bir hizmetin İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ile Yerel Yönetimler ve Sivil Toplum Örgütlerini ilgilendiren yönleri bulunmaktadır. Mevcut kurumsal yapı, bu ihtiyacı karşılayamamaktadır.

Sosyal hizmetlerden sorumlu Devlet Bakanlığı; yapısı gereği kendisine bağlı kurumlar arasında bile işbirliğini yeterince sağlayacak durumda değildir. Çünkü Bakan ve Genel Müdürlükler arasında, Bakanlık içi işbirliğini sağlayacak sevk ve idare edecek bir merci yoktur.

Kurumsal yapısı gereği, kendi bakanlığı içinde işbirliğini sağlayamayan bir bakanlığın, diğer bakanlıklar, kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlaması beklenemez.

Sokakta yaşayan/çalışan çocuklar sorunu ve diğer sosyal sorunların çözümlenebilmesi için bütün sosyal hizmet kurumlarından sorumlu Devlet bakanlarının **icracı bir Bakanlığa** dönüştürülmesi öngörülmektedir. Bu yeni düzenleme ile birlikte ilgili tüm Bakanlıkların "eşit sorumluluk alma bilinci" içerisinde uygun

politikalar saptanıp hayata geçirilmelidir.

Özetle

- Çocukları sokakta yaşamaya, çalışmaya iten nedenler, kalıcı çözümlerle ele alınmalıdır;
- Ebeveynlerin ve çocukların aile içi iletişimi geliştirmek için eğitim, beceri ve bilgiye ihtiyacı vardır;
- Çocukların sağlık, eğitim ve gelişim ihtiyaçlarının karşılanmasına dair hakları ailelerce ve hizmet sunanlarca korunmalıdır;
- Ergenlerin spor, dinlenme, eğlence ve eğitim etkinlikleri gibi sokak yaşantısına gerçek alternatifler oluşturacak aktivitelere ihtiyaç vardır;
- Çocukların mevcut hizmet sunumundaki boşluklar nedeniyle gözden kaçırılmasını önlemek için daha fazla koordinasyona ihtiyaç vardır.
- Bu çocuk sokakta yaşamaya itilmiş ise:
- Ailelere imkanları birbirini tamamlayacak şekilde koordine edilmelidir;
- Çocuğa ailesiyle yeniden bir araya getirme süreci mümkün olan ilk fırsatta başlatılmalıdır. Çalışmalar izlenmelidir.
- Sokakta çalışmaya ve/veya yaşamaya itilen çocuk sayısının azalması Türkiye için çok önemlidir. Bu, tüm çocuklar için iyileştirilmiş çocuk bakım ve koruma standartlarının geliştirilmesi; bir çok ailenin içine düştüğü yoksulluk döngüsünü kırma fırsatı ve sosyal hizmet sunumunda genel bir iyileşme anlamına gelecektir.

Kaynaklar:

- * Koç, Derya. Sokakta Yaşayan ve Çalışan Çocuklar, 2006, Türk Ocakları Ankara Şubesi.
- * (10/111, 160, 180) Esas Numaralı TBMM Meclis Araştırması Komisyonu Raporu.
- * UNICEF, Sokakta Yaşayan Ve/Veya Çalışan Çocuklar: Kentsel Yoksulluk ve Dışlanma Halkasının Kırılması



► Dava ve Şuur



► Hidayet, Feraset, Dirayet Rehberi



► Salih Amel, Hayra Hizmet



► Maneviyat



► Talim Terbiye



► Öğretmen, Öğretim Görevlisi



► Öğrenci



► Okul, Üniversite

ÖĞ-DER

ŞUURLU ÖĞRETMENLER DERNEĞİ

“Önce Ahlak ve Maneviyat”

Ziyabey Cad. 1420.Sok. No:2/1 Balgat / ANKARA

Tel: (0 312) 286 18 83 • Faks: (0 312) 287 61 80

www.ogder.org • info@ogder.org

Kuveyt Türk Balgat Şubesi

Hesap No: 548 417 - 1

Türkiye Finans Katılım Bankacılığı Balgat Şubesi

Hesap No: 280 400 - 1

Posta Çeki Hesap No: 05530204

w w w . o g d e r . o r g



Bildiklerini Öğretmekten

Oldukca Haz Duyan Eğitimci Sahabî

HZ. ABDULLAH B. ÖMER B. EL-HATTÂB (ra)

“Hz. Peygamber (s.a.v.) buyurmuşlardır ki: ‘Kadılar üç çeşittir. Birincisi câhillerdir. Bunların yeri Cehennemdir. İkinci zümre âlimleridir, fakat dünyaya meyilleri vardır, ilimleri ile amelleri bir değildir, bunlar da Cehennemliktir. Üçüncü zümre ise hem âlim hem de dünyaya meyli olmayanlardır.”

Abdullah b. Ömer Kimdir?

Abdullah, Hz. Ömer (r.a.)’ın oğlu ve Rasulullah’ın zevcelerinden (eşlerinden) Hz. Hafsa’nın öz kardeşi, fâkih ve muhaddis sahâbidir. Ebû Abdurrahman künyesi ile tanınmıştır. Annesi, Zeynep b. Maz’un el-Cümayhî’dir.

Abdullah’ın doğumunun, risaletin üçüncü yılında olduğu söylenilmekle birlikte, İbnü’l-Esir, onun risaletten bir yıl önce doğduğunu kaydetmektedir.¹

O küçük yaşta Babası Hz. Ömer ile birlikte, İslâmiyet’le müşerref oldu. babasıyla beraber Medine’ye hicret etti. Tam İslâm toplumunun ortasında ve dolayısıyla İslâm terbiyesiyle yetişti. Rasulullah Efendimiz, Abdullah’ın yaşı küçük olduğu için Bedir ve Uhud gazvelerine katılmasına müsâde etmedi.² Ancak on sekiz yaşlarında ulaştığında Hendek gazvesine katıldı. Sonra da Hz. Peygamber (s.a.v.) zamanında meydana gelen Mekke’nin Fethi, Mûte Savaşı, Tebük seferi gibi bütün savaşlara katıldı.

Mücadele ve Çekişmelerin İçinde Olmadı

Abdullah b. Ömer, İslâm devleti bünyesinde ortaya çıkan ve birbirleriyle mücadele eden gruplar içerisine hiç karışma-

mış ve tarafsız kalmıştır. Ve devlet kadrolarında vazife alması hususunda gelen tüm teklifleri reddetmiştir. Zîrâ Hz. Ömer, oğlunu hilâfete adayı göstermesini tavsiye eden sahâbelere: “Bir evden bir kurban yeter.” demişti. Ancak Abdullah, babasının tavsiyesi üzerine, halife adayı olmayacak, sadece kendisinden sonra halife olacak adayı seçmeye görevli şûrâ’ya müşâvir olarak katılabilecekti.³

Bu nedenle, Hz. Osman (r.a.), İbn Ömer’e kadılık yapmasını teklif ettiğinde o, özür dileyerek bu vazifeyi kabul etmemiş ve kendisine Rasûl-i Ekrem (s.a.v.)’in şu sözünü hatırlatmıştır; “Hz. Peygamber (s.a.v.) buyurmuşlardır ki: ‘Kadılar üç çeşittir. Birincisi câhillerdir. Bunların yeri Cehennemdir. İkinci zümre âlimleridir, fakat dünyaya meyilleri vardır, ilimleri ile amelleri bir değildir, bunlar da Cehennemliktir. Üçüncü zümre ise hem âlim hem de dünyaya meyli olmayanlardır.”⁴ Onun bu cevabı üzerine, Hz. Osman, Hz. Abdullah’a dedi ki: “Ama, senin baban Hz. Peygamber (s.a.v.) zamanında kaza işleri ile meşgul oldu ve kadılık yaptı.” Abdullah, “Evet, bu doğrudur ama babam bir konu ile karşı karşıya kaldığında Rasulullah’a müracâat eder, müşküllerini hâletmede zorluk çekmezdi. Zîrâ Rasûl-i Ekrem müşkil bir mesele ile karşılaşıncı O, vahye müracat



eder onun müşkilini de vahiy çözerdi. Şimdi aramızda Rasûl-i Zîşan efendimiz yok ki problemlerimizi ona götürelim!!! Allah bizim yardımcımız olsun.” demiştir.

Böylece devlet ve idare işlelerinden uzak duran Hz. İbn Ömer, daha önce de değindiğimiz gibi, hak yolunda cihât etmekten ve İslâm fetihlerine katılmaktan asla geri kalmazdı. Mesela Hicret’in 27. yılında Afrika’da meydana gelen Tunus, Cezayir, Merakeş seferleri, daha sonraları Horasan, ve Taberistan fetihleri gibi.

Ayrıca Muâviye zamanında 669 yılında Halid b. Zeyd Ebu Eyub el-Ensâri gibi değerli komutanlar eşliğinde İstanbul surları önlerine kadar gelip, İstanbul’un ilk muhasarasına katılmıştır.⁵

Resulullah’ı Söz ve Davranışla En İyi Taklit Edendi

Muhit ve aile olarak tamamen İslâmî terbiye ile yetişmesi ve Rasûlullah’ın sohbetlerinde devamlı bulunması ona bizzat hizmet etmekle şereflenmesi, fitraten üstün hâllere sahip olmasından dolayı zamanının bütün ilimlerinde mâhir ve üstad olmasını sağladı. Her konuda çok dikkatli araştırmayı, incelemeyi severdi. Sahâbe içinde dünyaya önem vermemesi örnek gösterilirdi. Haram ve şüpheli konularda çok tiz davranırdı.

Kur’ân-ı Kerim’in tefsiri hususunda da sahâbenin ileri gelenlerindendi. Bir gün Hz. Peygamber, ashâb-ı kirâma İbrahim sûresi 24. âyetinde geçen “ağaç”ın nasıl bir ağaç olduğunu sormuş. Hiç kimse cevap verememişti. Rasûlullah (s.a.v.) bunun “hurma ağacı” olduğunu açıklayıp da oradakiler dağılınca Abdullah b. Ömer yolda giderken babasına “Rasûli Ekrem’in, ağacın nasıl bir ağaç olduğunu açıklamasından önce hurma ağacı olduğu kalbime doğdu.” dedi. Babası Ömer, “Peki neden bunu söylemedin?” deyince, Abdullah “Rasûlullah’ın huzurunda sen ve Ebû Bekir dururken konuşmayı uygun görmedim” dedi. (İbn Hâcer, Fethu’l-Bârî Serh Sahihî’l-Buhârî, Mısır 1959, IX, 449). Bu da onun Allah’ın âyetlerine vukûfiyetini gösterir.

En Sağlam Hadis Ravisiydi

Abdullah b. Ömer helâl ve harama ait hadisleri en çok bildiren râvidir. Genellikle işittiği hadisleri yanlışlığı azaltmak, unutkanlığı ortadan kaldırmak için devamlı yazardı. Gerekmedikçe de hadis rivâyet etmezdi.

İbn Ömer tefsirde olduğu kadar hadis ilminde de ileri gelenlerden de hadis hâfızları arasında ün kazanmış sahabelerdendir. Elimizde mevcut hadis kitaplarında İbn Ömer’den 2630 hadis rivâyet olunmuştur.

Bunlardan 168 tanesi Buhârî ve Müslim tarafından müştereken rivayet edilmiştir. Buhârî’de 81, Müslim’de de 31, Ahmed b. Hanbel’in Müsned’inde 2019 hadis ayrıca naklolunmaktadır.

İbn Ömer, Rasûl-i Ekrem’in sözlerini, fiillerini zevk ile izlerdi. Ekseriya Rasûl-i Ekrem’in hizmetinde ve huzurunda bulunurdu. Bulunmadığı zaman da Rasûl-i Ekrem’in söz ve fiilini huzurda bulunanlardan sorar, tetkik ederdi. Bir meselede şüpheye düştüğü yahut iyi anlamadığı takdirde hemen Rasûl-i Ekrem’e gidip öğrenirdi. Bu suretle Rasûl-i Ekrem’in söz ve fiillerine ait hadisleri toplamış, hıfz etmişti.

Hadîs-i Şeriflerin ümmet içinde yayılması ve ümmetin evlatlarına öğretilmesi hususunda İbn Ömer’in büyük hizmeti oldu. Hadisi iyi bilip, iyi tetkik edenlerdendi. Bildiğini öğretmekten büyük zevk duyardı. Rasûl-i Ekrem’in vefâtından sonra altmış yıl yaşadı. Ömrü boyunca Rasûlullah’ın hadislerini İslâm ümmeti arasında yaymakla vakit geçirdi. Nitekim elimizde bulunan hadislerin nakil silsilesinin çoğu Abdullah İbn Ömer’e dayanmaktadır.

Hadis Öğretmeni İdi

İbn Ömer, Medine’de ders halkası oluşturarak hadîs öğretti. Bundan başka her zaman hac mevsiminde Mekke’de İslâm

“İbâdeti göstermelik yaparak âzad olmak isteyenler olursa ne yaparsınız?” diye ona sorulduğunda Abdullah’ın “Hayır için aldanmaktan iyi şey var mıdır?” buyurdukları meşhûrdur. İmam Nâfi, Abdullah için: “Her zaman dualarında belirttiği gibi bin köle âzad ettikten sonra vefat etti.” demişti. Çoğu zaman sırtındaki kaftanını çıkarıp gördüğü bir fakire verirdi.

dünyasının dört bir yanından gelen hacılara Rasûlullah’ın hadislerini öğretme konusunda büyük gayret sarf ederdi.

Çok hadis bilmesine rağmen büyük titizliğinden çok az rivâyette bulunurdu. Abdullah b. Ömer’den Nâfi ve İmam Mâlik b. Enes’in rivâyetleriyle gelen hadisler en sağlam rivâyetler olarak değerlendirilmekte ve bu rivâyet zincirine “Altın Zincir” adı verilmektedir. Abdullah b. Ömer’den hadis öğrenimi görenler arasında başta Abdullah b. Abbâs olmak üzere Câbir b. Abdullah, Saîd b. el-Müseyyeb, Said b. Cübeyr, Abdullah b. Keysân, Hasan-ı Basrî, Nâfi, Mücâhid, Tâvûs, Enes b. Sîrin gibi meşhur muhaddisler ve oğullarından Hamza, Bilâl, Abdullah ve Ubeydullah vardır. İbn Ömer bu hadis ilminden dolayı çok hadis rivâyet eden Muksirûn sahâbeler arasında yer almaktadır.

Aynı Zamanda İyi Bir Fakihti

Abdullah’ın, muhaddisliğinin yanı sıra fakih bir sahâbî olduğu da bilinen bir husustur. İbn Ömer ömrünü Medine’de geçirmiş ve fıkıh üzerinde çalışmıştır. Medine’nin fıkıh âlimlerinin birçoğu fetvalarında İbn Ömer’in bilgisinden faydalanmışlardır. Ehl-i Sünnet’in dört imamından biri olan İmam Mâlik’in fıkıhı, Abdullah İbn Ömer’in fetvaları ile doludur. İmam Mâlik’in dediği gibi, Abdullah b. Ömer fıkıh âlimlerinin başında gelenlerdendi. Eğer İbn Ömer’in fıkıhtaki fetvaları toplansa büyük bir eser meydana gelir. Nitekim Mısır’lı âlim M. Revvâs Kal’acı “Mevsû’atu Fikhî Abdullah b. Ömer” (Abdullah b. Ömer’in Fıkıh Ansiklopedisi- Beyrut 1986) adıyla bir eser vücûda getirmiştir. İslâm fıkıh ulemasının en ileri gelenlerinin bildirdiklerine göre, İslâmî meselelerde İbn Ömer’in sözleri ile amel etmek yeterlidir.

Altmış yıl süreyle fetva verirdi. Ancak fetva verme konusun-

da çok ihtiyatlı hareket ederdi. Şahsiyet olarak; iyilik etmeyi, sadaka vermeyi, hayır yapmayı, hele köle azad etmeyi çok se-verdi. Sağlam karakterli, iyi ve güzel huylu olup, kötülüklerden kaçınırdı. Her yaptığı işi Allah rızası için yapardı. Kendi yüzük taşında: “Allah Teâlâ’ya, Allah için hâlis ibâdet etti.” ibâresi yazılıydı. Dünya malına, dünya zevklerine hiç gönül vermezdi. Sahâbe’den Câbir b. Abdullah: “Ömer ve oğlu Abdullah’dan başka içimizde dünyaya meyli olmayan kimse yoktur.” derdi.

Kişilik Özellikleri

İlimde imamlığa yükselen muhaddis ve tâbiînün büyüklerinden olan Nâfi, Abdullah b. Ömer’in azatlısıdır. Nâfi köle iken İbn Ömer onu on bin dirheme satın alıp, “Seni Allah rızası için azat ettim.” diyerek kölelikten kurtarmıştır. Kölelerinden ibâdet edeni gördükçe hemen onu âzad ederdi. “İbâdeti göstermelik yaparak âzad olmak isteyenler olursa ne yaparsınız?” diye ona sorulduğunda Abdullah’ın “Hayır için aldanmaktan iyi şey var mıdır?” buyurdukları meşhûrdur. İmam Nâfi, Abdullah için: “Her zaman dualarında belirttiği gibi bin köle âzad ettikten sonra vefat etti.” demişti. Çoğu zaman sırtındaki kaftanını çıkarıp gördüğü bir fakire verirdi.

Abdullah b. Ömer’in evinde misafir eksik olmazdı. Akşam yemeklerini yalnız yediği nadirdi. Mutlaka misafiri olur, olmazsa arar bulurdu. Kendisi de dostlarının evinde üç günden fazla misafir kalmazdı. Evinde en zarûri ihtiyacını karşılayan eşya bulundururdu. Cuma’dan önce mutlaka yıkanır, abdest alır, güzel kokular sürünürdü. Her namaz için abdest alır, geceleri çok namaz kı-lardı.

Abdullah’ın oğlu Hâlid’in âzad ettiği Ebû Gâlib şöyle anlatır: “Abdullah b. Ömer Mekke’ye geldiğinde sık sık bize misâfir olurdu. Geceleri teheccüd namazı kılar-



dı. Bir gece sabah namazı yaklaştığı zaman bana "Kalkıp namaz kılmayacak mısın? Kur'ân'ın üçte birini de okusan yeter." dedi. "Sabah yaklaştı, kısa zamanda Kur'ân'ın üçte birini okuyup yetiştiremem" dedim. Bana dönerek: "İhlâs sûresi Kur'ân'ın üçte birine eşittir" dedi.

İmam Nâfi'nin naklettiğine göre, Abdullah b. Ömer mûsikîyi sevmezdi. Teganni ve saz seslerine kulaklarını tıkardı. Bir gün birisi yanına yaklaşıp: "Abdullah, Allah için seni çok seviyorum" dedi. Abdullah da: "Ben de Allah için seni hiç sevmiyorum. Çünkü sen ezanı teganni ederek, şarkı söyler gibi okuyorsun." buyurdu.

Allah'tan başka kimseden korkmazdı. Kötülüğe karşı hep iyilikle karşılık verirdi. Çok az yemek yerdı. Hele acıkmayınca hiçbir şey yemezdi. Bir gün dostlarından birisi ona hazım kolaylaştırıcı bir ilâç hediye etmek istedi. O dostuna şu cevabı verdi: "Ben hiçbir yemekten karnımı doyururcasına yemedim. Hazım ilâcına ihtiyacım olacağını zannetmiyorum."

Bu kadar tok gözlü olmakla beraber aynı zamanda son derece müstağni bir kişi idi. Kimseden bir şey istemezdi. Herkes ona hizmet etmek ister, fakat o asla kabul etmezdi.

Bir ara Abdülaziz b. Hârun ona haber gönderip ihtiyaçlarının ne olduğunu bildirmesini istemiş, İbn Ömer onun davranışına karşı şu cevabı vermişti: "Siz, geçimlileri size ait olanların, geçimlerini üzerinize almış bulunduğunuz kimselerin ihtiyaçlarını temin ederseniz daha iyi olur." (İbn Sa'd, Tabakat, IV, 174).

Ancak İbn Ömer bir şey hediye edildiğinde onu geri çevirmezdi. Nitekim Muhtar, mal ve mülkünün birçoğunu İbn Ömer'e hediye etmiş, o da kabul eylemişti. "Bize hediye edilenleri biz de hediye eder, Hak yolunda dağıtırız." demişti. Ve bütün hediyeleri ihtiyaç sahiplerine dağıtmıştı.

Bir ara halası Ramle ona iki yüz dinar altın para göndermişti. Emir Muâviye ise bir aralık onun ihtiyaçları için yüz bin dinar yollamıştı. Muâviye bu parayı gönderirken İbn Ömer'in Yezid'e bey'at etmesini de düşünerek buna baş vurmuştu. İbn Ömer bunu kabul etmemiş, "Benim imanım sizin paranızdan daha değerlidir." demişti. (İbn Sa'd, aynı yerler).

Abdullah b. Ömer'in yaşayışı her türlü gösterişten uzak idi. O bu hususta mükemmel bir örnektir. Bir oturuşta binlerce dirhem para dağıtmış olan bir zâtın bütün ev eşyası bir halı veya kilim ve bir de yataktan ibaret idi. Bunların bütün kıymeti yüz dirhem tutmazdı.

Abdullah varlıklı olmakla beraber yaşayışı işte bu kadar sâde idi. Cuma günleri hariç, güzel koku kullanmazdı. Yalnız cuma günü iyi elbise giyerdi. Bir gün Cuma'dan sonra yolculuğa çıkması gerekti. Güzel elbiselerini giymişti. Bu elbiseyi eve gönderip değiştirdi ve normal elbiselerini giydi.

İbn Ömer şekil ve şemâli hususunda babası Ömer'e çok benzerdi. Uzun boylu ve esmerdi. Sakalı ağardığı zaman koyu sarıya boyardı. Zira sakalının rengi de koyu sarıydı.

Hz. Peygamber Efendimiz'den Duyarak Naklettiği Bazı Hadisler

- İnsanoğlu Allah'tan başka hiçbir şeyden korkmazsa Allah'ı Teâlâ ona hiçbir şeyi musallat etmez.

- Nasihat olarak ölüm yeter.

- İsteddiğini ye, istediğini giyin. İnsanları yanlış yola götüren israf ve tekebbürdür.

- Sağlığında hastalığın ve hayatında ölümün için tedbir al.

Abdullah İbn Ömer (r.a.) buyurdu ki:

- Ey insan bedeninle dünyada ol, kalbinle âhireti bul.

- Hikmet ondur; dokuzu sükût, biri de az konuşmaktır.

- Haramdan kaçınmadıkça ibâdetler kabul olunmaz.

Vefatı

Nihâyet hicretin yetmişdördüncü yılında Abdullah b. Ömer seksendört veyahut seksen beş yaşında iken vefat etti. Ebû Seleme b. Abdullah şöyle demiştir: "Abdullah İbn Ömer vefat etti. O fazilette babası Ömer'e çok benzerdi. Hz. Ömer kendisinin benzerlerinin çok olduğu bir zamanda yaşamıştı. Fakat Abdullah İbn Ömer ise kendisinin bir benzeri bulunmayan bir dönemde yaşamıştı."

Kaynaklar:

- * İbnü'l-Esir, Üsdü'l-Gâbe, Kahire 1286, 111, 230.
- * Buhârî, Megâzi, 6.
- * İbnü'l-Esir, el-Kâmil fi'l-Tarih, 111, 65 vd.
- * Ebû Dâvud, Akdiye, 2.
- * İbn AbdülBerr, el-istiâb, II, 345.



Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN
Milli Görüş Lideri, 54. Hükümet Başbakanı

ÇOCUKLAR NE KOYD

06 Şubat 2010 tarihinde Ankara
Kocatepe Kültür Merkezi'nde yapılan
ÖĞ-DER Vefa Gecesi onur konuğu
Milli Görüş Lideri Prof. Dr. Necmettin
ERBAKAN Hocamızın yaptığı
konuşma...



İN KALBİNE CAKSINIZ?

Şuurlu Öğretmenler!

Bu isim durup dururken alınmamıştır.

Bir ihtiyaçtan dolayı alınmıştır. Çünkü ülkemizde Milli Eğitim sistemimiz yanlıştır, sakattır, noksandır. Bu boşluğu doldurmak, telafi etmek bir görevdir.

Bu şuursuz Milli Eğitim çalışmaları karşısında “Şuurlu Öğretmenler Derneği”ne şiddetle ihtiyacımız var idi.

Bu milli ihtiyaç böylece karşılanmış olmaktadır. Milli Eğitim neden şuursuzdur? Çünkü batı taklitçisidir.

Neden şuursuzdur? Çünkü bu sene ne yaptın, dediğin zaman, “Şu kadar derslik yaptım, şu kadar okul açtım, şu kadar öğretmen tayin ettim.” diyorlar. Peki, bu açtığın okul ve dersliklerde çocukların kalbine ne koydunuz, sorusu karşısında susuyor, konuşmuyor, konuşamıyorlar.

Çünkü bir şey koyamıyorlar. Böyle bir ülkede elbette bu boşluğun doldurulması bir görevdi. Şuurlu Öğretmenler Derneği bu görevi yapmak üzere kurulmuş ülkemizin en kıymetli kuruluşudur.

Euzübillahimineşşeytanirracim Bismillahirrahmanirrahim

Elhamdü Lillahi Rabbil Alemin, Vessalatü Vesselamü Ala Muhammedin Ve Ala Alihi Ve Es-habihi Ecmain.

Esselamü Aleyküm

Türkiye'nin ve bütün insanlığın kurtarıcıları olarak, inançlı kardeşlerim olarak, hepinize saygılarımı, hürmetlerimi sunuyorum. Cenabı Allah'tan ÖĞ-DER'in tertiplemediği bu güzel toplantının, bütün insanlığın saadetine, en büyük ecirlere ve en büyük zaferlere vesile olmasını niyaz ediyorum. Allah'ın rahmetini, yardımını, bereketini ve cennetini diliyorum.

Her zaman söylediğimiz gibi, bir milletin gücü, ne parasıdır, ne tankıdır, ne topudur. Asıl gücü imanlı evlatlardır. Bu sebepten dolayıdır ki bu gerçeğin en açık ispatı baştan sona kadar bizim tarihimizdir.

Biz Malazgirt'i tankla topla değil, imanla kazandık.

Biz İstiklal Savaşı'nı tankla topla değil, imanla yaptık.

Çanakkale'yi imanla koruduk.

Bugüne kadar, bütün tarihimizin altın sayfalarını, hep imanla yazdık. Bu sebepten dolayı iman bir ülkenin en kıymetli varlığıdır.

İmanlı nesillerin yetiştirilmesi görevi, bu sebepten dolayıdır ki en şerefli görevdir. Öğretmenlik görevi görevlerin en şerefliisidir.

Hz. Ali Efendimiz "Bana bir harf öğretmenin kölesi olurum." diyor.

Bu söz, öğretmenlik mesleğinin ne kadar şerefli bir meslek olduğunu anlayana anlatır. Öğretmenlik mesleği mesleklerin en şerefliisidir. Çünkü "Rütbelerin en büyüğü ilim rütbesidir." vecizesi de, bu gerçeği açık bir şekilde göstermektedir

Şuurlu Öğretmenler!

Bu isim durup dururken alınmamıştır.

Bir ihtiyaçtan dolayı alınmıştır. Çünkü ülkemizde Milli Eğitim sistemimiz yanlış, sakattır, noksandır. Bu boşluğu doldurmak, telafi etmek bir görevdir.

Bu şuursuz Milli Eğitim çalışmaları karşısında "Şuurlu Öğretmenler Derneği"ne şiddetle ihtiyacımız var idi.

Bu milli ihtiyaç böylece karşılanmış olmaktadır. Milli Eğitim neden şuursuzdur? Çünkü batı taklitçisidir.

Neden şuursuzdur? Çünkü bu sene ne yaptın, dediğin zaman, "Şu kadar derslik yaptım, şu kadar okul açtım, şu kadar öğretmen tayin ettim." diyorlar. Peki, bu açtığın okul ve dersliklerde çocukların kalbine ne koydunuz, sorusu karşısında susuyor, konuşmuyor, konuşamıyorlar.

Çünkü bir şey koyamıyorlar. Böyle bir ülkede elbette bu boşluğun doldurulması bir görevdi. Şuurlu Öğretmenler Derneği bu görevi yapmak üzere kurulmuş ülkemizin en kıymetli kuruluşudur.

İşte bu sebepten dolayı bu akşam ülkemizin en kıymetli kuruluşunun toplantısında bulunmuş olmanın şerefini, huzurunu ve iftiharını taşıyoruz.

Öğretmenlik mesleği ne kadar büyük şerefe sahip ise, o derecede de mesuliyetli bir meslektir. Çünkü, çocukları yanlış yola sevk ediyorsak hayır yerine şer ediyoruz demektir. Bendeniz bu hususta adeta titredim!

Başbakan olarak Kahramanmaraş'ın kurtuluş gününe gittim. Çünkü 20 yıldır hep bu kurtuluş gününe gitmişimdir. Bu milli olayı orada yaşamak herkese nasip olsun isterim. Bu kutlamalara 60 bin kişi gelir. Maraşlı kardeşlerim bilirler. Burada İmam Hatip Okulu talebeleri, Fransızları

nasıl kovduk, temsili olarak bunu gösterirler. Sütçü İmam, Fransız subayını nasıl vurdu? Rıdvan Hoca nasıl hutbe okudu? Fransızlar taşlarla sopalarla nasıl kovuldu? Treylerin üzerinde, bu olaylar canlı olarak gösterilir.

Bütün bunlar 60 bin kişiyle beraber burada canlı olarak yaşanır. 20 yıldır devamlı bu kutlamalara katıldığımız için, Başbakan olarak da gitmek şerefine nail olduk. Toplantı mahalline gittik. Toplantıda İmam Hatip Okulu talebeleri, her zaman olduğu gibi bu gösterilerini yaptılar. Arkasından belediye başkanı, garnizon komutanı ve vali birlikte, bir araç üstünde gösteriyi izlemek üzere yol boyunca toplanmış olan 60 bin kişiyi selamladılar. Bendeniz de Başbakan olarak tribünde oturuyor idim.

Belediye başkanı halkı selamladıktan sonra yanımıza geldi, tekrar bizim teşrifimizden dolayı teşekkürlerini bildirdi. Başkan o gün smokin giymişti. Başkana; "Bana bak başkan, iyi güzel de senin giydiğin şu smokin, biraz önce kovduğumuz Fransız'ın giydiği smokin. Az önce biz onu kapıda kovduk. Sen onların elbisesini giyerek geldin yanımıza oturdun. Biz Maraş'ı boşuna mı kurtardık? Bu ne taklitçilik! Niçin sen de herkes gibi milli bir kıyafet giyerek gelmedin?" demek suretiyle vazifemizi yaptık.

Dediler ki; "İlimizi ziyaretiniz münasebetiyle bir büyük bölge okulumuzun açılışını sizin için hazırladık. İlköğretim çağındaki 1000 çocuğun okuyacağı bu okulun açılış kurdelesini kesmenizi rica ediyoruz."

"Peki" dedik. Okulun bulunduğu bölgeye gittik. Okulun önünde 1000 küçük yavrumuz toplanmış. Emin olun bu esnada yüreğim titredi. Şimdi ben bu kurdeleyi keseceğim ama arkadan bu çocuklara ne öğretecekler? Bu okulda çocuklar için, acaba dünya ve ahiret saadeti için mi öğrenim yapılacak, yoksa çocuk-

ların dünya ve ahiretini perişan edecek batı taklitçisi bir öğretim mi yapılacak? Bu okulda, çocukların dünya ve ahiretini perişan edecek bir öğretim yapılacaksa, okulu açmakta fayda yok, mahsur var demektir. O zaman da hayırlı bir iş yapmamış oluruz. Onun için, kurdelenin başına geçtikten sonra okulun müdürünü yanıma çağırdım ve kendisine "Bakınız, şimdi bu makası elime veriniz. Ben besmele çekip bu kurdeleyi, bu okulda çocukları bizim istediğimiz gibi yetiştirmeniz şartıyla keseceğim" dedim. Müdür "Tamam efendim, söz veriyorum, ne kastettiğinizi anlıyorum, çocukları istediğiniz gibi yetiştireceğim" dedikten sora kurdeleyi kestik. Sonra okulun içini dolaştık. Bir de baktık ki spor ve yemek salonunun duvarlarına ırkçı bir takım sloganlar asılmış. Müdüre "Bunlar nedir, biz gidip şimdi kestiğimiz kurdeleyi yeniden düğümleyeceğiz." deyince müdür: "Efendim bunların hepsini değiştireceğim, size söz verdim." demiştir. İnşallah değiştirmiştir.

Ne anlatıyorum ben şimdi. Kalbim titredi. Binlerce çocuğun sadece dünyası değil, ahiretini de ilgilendiren bir eylem yapıyoruz. Okul demek, öğretmen demek bu sorumluluğu hissetmek demektir. Onun için öğretmenlik mesleği ne kadar şerefli bir meslek ise, o derecede de büyük mesuliyeti olan bir meslektir. Çocuklarımız ne öğreteceğiz, kalbine ne koyacağız?

İşte Şuurlu Öğretmenler Derneği bu sualin müspet şekilde cevaplanması için kurulmuş ve elinden gelen bütün gayretle Türkiye genelinde çalışan bir dernektir.

Hemen belirtiyim ki maariften şikâyetçiyiz. Çünkü bu maarif batı taklitçisidir. Batı'yı bizden üstün görüyor. Hayır, bizim medeniyetimizden üstün hiçbir medeniyet yoktur ve olamaz! Batın'ın nesini taklit edeceksiniz. Batı temizlik nedir bilmez ki. Duesseldorf'taki müzeye gittiğinizde, müzede ev eşyaları salonu-



na girdiğiniz zaman, temizlik bölümünde bir levha ve bir tane de küvet görürsünüz. Levhada "Goethe bir gün yıkanırken 'Gözüm takvime ilişti. Baktım bundan evvelki en son yıkanmam tam bir sene evvelmiş." yazısını okursunuz. Neden? Çünkü inanışlarına göre papazın vaftizinden sonra, kutsallığı geçmesin, kaybolmasın diye yıkanmamak lazımdır da ondan. Bu inanıştan insanlığa saadet gelir mi?

Papaza Allah kaçtır dediğinde "Allah üçtür diyor," hâşâ! Papaza Allah üç olur mu, sende akıl yok mu? dediğinde de, burası kilise, aklını kapının önüne bırakacaksın, aklınla yürümeyeceksin demektir.

Aklı ve ilmi yasaklayan bir temelden hayır gelir mi? Batılılar tualete girdikleri gibi çıkarlar. Taharet yani temizlik nedir bilmezler. Batılıları taklit edeceksiniz de, elinize ne geçecektir? Bizim mübarek tarihimiz, medeniyetimiz, abdestli muhterem insanımızın tertemiz nur yüzüne bir bakınız, bir de batılıların haline bakınız. İnsan hiç bizim medeniyetimizi bırakır da, batının arkasından gider mi? Onun için, maarifimiz batı taklitçiliği üzerine kurulduğu için yanlış yoldadır. Hatta İmam Hatip Okullarımız, İlahiyat Fakültelerimiz bile bunun etkisi altındadır.

Bir gün Hasan Aksay Bey hastalanmış idi. Kendisine geçmiş olsun ziyaretine gittim. O tarihte İlahiyat Fakültesinin dekanı olan arkadaşımız da oradaydı. "Siz ne dersi okutuyorsunuz?" dediğimde, "Felsefe" okuttuğunu söyledi. Ben kendisine "İslam'ın ilimler tasnifinde felsefe diye bir ders yoktur, olsa olsa İlmi Kelam okumanız lazım." dediğimde, o "Efendim, malumunuz üzere ilimler tatbiki ilimler, nazari ilimler diye ikiye ayrılır." dedi. Bu ilim tasnifi Yunan tasnifi idi. Kendisine "Sen ilahiyat fakültesinin dekanısın. Yunan tasnifine göre öğretim yapılır mı? O zaman yapılan şey Telaviv tiyatrosunda İslam piyesi oynamaya benzemez mi." dedim.

Neden Şuurlu Öğretmenler Derneğine İhtiyaç Var?

Bunu anlatmaya çalışıyorum. Her şeyin temelini konuşuyoruz. Bundan başka bugünkü öğretimde gerçekler tamamen batının safsataları ve ifsatları üzerine bina edilmeye çalışılmaktadır. Ve gerçekler de milletten saklanmaktadır.

Yani Emperyalizm bugün, dünyanın sömürülmesinden bahsedilmesini, Faizci Kapitalist Nizam'ın tenkit edilmesini istemiyor. Onun için bu gerçekler

okutulmamaktadır. Taleplerine aynen uyulmakta ve onlar taklit edilmektedir.

Öğrenim baştan sona kadar Hakk'a dayanmalıdır. Öğrenimin temeli, evlatlarımıza mutlaka, tarihimizi, imanımızı, kimliğimizi, ruh kökümüzü tanıtmaya dayanmalıdır.

Bizim çocuklarımız, tarihimizi bilmedikleri için bu yanlış maarif yüzünden bugünkü hallere düşmüştür. Sözü uzatmamak için sadece üç tane kısacık misal vereceğim.

Birinci Olay

Biliyorsunuz bendeniz başbakan olur olmaz ilk işim "İslam Birliği"ni kurmak oldu. Bunun için, bu güne kadar bizden bir devlet adamının gitmediği Nijerya'ya gittim. Devlet başkanını bendenizi havaalanında karşıladı. Şehre geldiğimiz zaman yürüyemez olduk. Çünkü halk, dükkânlarını terk ederek kendilerini arabamızın önüne atıyor, izdihamdan camını, çamurluğunu kırıyordu. Devlet başkanına "Sayın Başkan, nedir bu hal? Ben bu hal-kın Türk Bayrağını tanıdığına bile şaşıyorum. Çünkü bugüne kadar buraya hiçbir Türk devlet adamı gelmemiştir. Bu ne sevgidir, ne coşkudur Allah aşkına?" dedim. Başkan gülererek dedi ki "Efendim, bu gördüğünüz hiçbir şey değildir. Siz bizim tarihimizi bilerseniz, bunların hiçbir şey olmadığını idrak edersiniz. İki yüz sene evvel İspanya ve Portekizliler ülkemizi işgal etmek için büyük donanmalarıyla yola çıktılar. Kömürümüzü, elmasımızı alacaklar ve insanımızı Amerika'ya zenci diye satacaklardı. Bunlara karşı kendimizi koruyacak bir gücümüz de yoktu. Ne yapacağız? O gün, dünyanın efendisi Osmanlı idi. Osmanlıya sığındık, Padişaha elçiler gönderdik ve bizi İspanya ve Portekiz saldırısından kurtarması ricasında bulunduk. Osmanlı, İstanbul'dan olursa uzun sürer diye, Mısır ve Tunus'tan görevlendirdiği birer donanmayı yola çıkardı. İspan-

ya ve Portekiz donanmalarından önce Nijerya'ya ulaştırdı.

İspanya ve Portekizliler Nijerya'ya geldiklerinde, karşılarında Osmanlı donanmasını buldular. İspanya ve Portekizliler önce savaşmayarak, geri dönmek istediler. Çünkü o zamanlar bütün dünya, Osmanlı ile savaşmaz inancı içinde idiler. Ancak savaşmadan ülkelerine dönmeleri halinde karşılaşacakları tepkiden çekindikleri için savaşmayı tercih ettiler. Savaşılar ve Osmanlı donanması karşısında yenildiler, hepsi denize döküldüler.

Osmanlı donanma kumandanı Nijerya'yı kurtardıktan sonra, Nijerya'nın o günkü devlet başkanının, sırtını okşayarak ona dedi ki, "Elhamdülillah biz vazifemizi yaptık. Size yapılan bir zulmü ortadan kaldırdık, şimdi sizlerle vedalaşırken, Allah'a ısmarladık derken, temenni ediyorum ki güzel vatanınızda ağız tadıyla, huzur içinde yaşayın" diyerek ayrıldı. "Osmanlı dünyanın öbür ucundan ülkemize geldi, ne elmasımıza, ne kömürümüze, ne de insanımıza, hiçbirisine dokunmadı. Sırf buradaki zulmü önlemek için geldi, zulmü önledi ve gitti." dedi.

İşte tarihten bir yaprak. Ecdadımız böyleydi. Emri bil maruf nehyi anil münker yapmayı, zulüm, dünyanın neresinde olursa olsun ortadan kaldırmayı vazife biliyordu. Allah rızası ve bütün insanların saadeti için çalışıyorlardı.

İkinci Bir Olay

Almanyada Manheim şehrinin karşısında, 200 sene evvel Fransızlar yaşıyordu. Manheim'lılar üzüm yetiştiriyorlardı. Hasat mevsimi geldiğinde, üzümler kesime müsait olduğu zaman, Fransızlar geliyorlar, üzümleri alıp götürüyorlardı. Almanlar, Fransızlar emeklerini çalıp götürdüğü, kendilerine bir şey bırakılmadığı için, aç kalıyorlardı. Bu durum bir sene, beş sene, on sene devam edip gitti. Güçlü Fransızlar karşısında çaresiz kalan Almanlar, kendilerini bu beladan

kurtarması için, Osmanlı padişahından yardım talebinde bulundular. Başbakanlık arşivinden aldığımız belge, kendi arşivimizdedir. Arzu edenler gelip görebilir. Bu belge, padişahın Almanların isteklerine mukabil cevaben yazılmış bir yazısıdır. Bu yazıda padişah Almanlara soruyor; "Fransızların sizi aç bıraktıklarından bahsediyor, bizi bu beladan kurtarınız diyorsunuz. Peki, bizden ne istiyorsunuz?" Almanlar, "Bize asker gönderin, Fransızların hücumundan, talanından bizi korusun." diyorlar. Padişahın Almanlara verdiği cevap nedir, biliyor musunuz? Padişah diyor ki; "Bu iş için asker göndermeye lüzum yoktur, benim size birkaç çuval Osmanlı askeri elbisesi göndermem kâfidir." Hikâye konuşmuyoruz. Osmanlı bu elbiseleri Almanlara gönderiyor. Almanlar bu asker elbiselerini giyiyorlar ve Fransızlar, talan için geldiklerinde Osmanlı asker elbisesini giymiş insanları karşılarında görünce "Aaa buraya Osmanlılar gelmiş." diyorlar. Korkularından Ren Nehri'nin sadece batısına kaçmakla kalmıyorlar, tam 20 mil içeriye kaçıyorlar. Bir daha Fransızlar bu bölgeye gelemiyorlar ve Almanlar rahata kavuşuyorlar.

Bu elbiseler bugün, Manheim Müzesi'nde muhafaza edilmektedir. Hala Almanlar her sene bu olayın yıldönümü münasebetiyle bu elbiseleri çıkartıp, festival yapıyorlar.

Üçüncü Olay

Fransa'da dans 16. asırda icat edildi. Kanuni Sultan Süleyman bunu duyar duymaz, "Bu dans insanları ifsat edici bir olaydır. Bunu oynamayacaksınız." diyerek Fransa Kralı'na bir mektup yazdı. Fransızlar dört asır dansı oynayamadılar.

Bunlar çocuklarımıza okutulmuyor. Eğer çocuklarımıza bunlar okutulursa, bugün AB'ye gireceğiz, AB'nin kapısına boynumuzdan zincirle bağlanacağız gagesine kesinlikle taraftar ol-



mazlar ve böyle bir gayeyi desteklemezler.

Nereden Nereye?

Onun için, evlatlarımıza tarihimizi öğretmemiz gerekir. Biz nasıl bir milletiz? Nasıl bir ecdadın evladınız? Böyle bir tarihiniz olacak, bu tarihinize rağmen, Avrupa'ya gidip, illa da biz size üye olmak istiyoruz, her emrinizi kabul edeceğiz, 15 sene müzakere edelim, bizi kapınıza bağlayın diyeceksiniz. Dünyada bundan daha acı bir şey olur mu? Bu neden oluyor? Eğitim hatası. Çocuklarımızı milletimizi, inancımızı, tarihimizi tanıtmıyoruz. Çocuklarımız batı taklitçisi olarak yetişiyor. Onlara hayran olarak yetişiyor. Bunun için, son bir senenin içerisinde hapishanelerdeki uyuşturucudan mahkûm olan çocukların sayısı 10 binden 23 bine çıkıyor. Eğitiminiz böyle olursa, böyle sonuç alırsınız.

Neden Şuurlu Öğretmenler Derneğine İhtiyacımız Var?

Çünkü vatanın ve milletin selameti, Yeniden Büyük Türkiye'nin, Yeni Bir Dünyanın kurulması, ancak şuurlu öğretmenlerle mümkündür. Mekteplerimizde gerçekler öğretilmiyor. Bilinmesi gereken gerçek şudur; Asr-ı Saadet'ten itibaren Hulefa-i Raşidin, Emeviler, Abbasiler, Selçuklular ve Osmanlılar döneminde ecdadımız, dünyaya hâkim idi. Yeryüzünde bir saadet dünyası vardı. Kimse bugün yapılan zulümleri, o gün yapamıyordu. Çünkü ecdadımız geçmişte, zu-

lüm dünyası kurmak için yola çıkan 19 hacı seferini püskürtmüştü. Ne zaman ki II. Viyana kuşatmasında hedefe ulaşamadık, o tarihten itibaren dünyanın maddi gücü ecdadımızın elinden çıktı. Irkçı Emperyalizmin, Siyonizm'in eline geçti. Üç yüz elli sene de bugünkü dünyayı kurdular. Hileli kurulmuş bir dünyadayız. Bugünkü Dünya Bankası zenginler için çalışıyor. IMF zenginlere çalışıyor. UNESCO ifsat için çalışıyor. UNICEF sözde çocukları koruyor, ancak o da ifsat için çalışıyor. Yanlış kurulmuş bir zulüm dünyasındayız. Onun için işte Filistin, işte Keşmir, işte Afganistan, işte Pakistan, işte çeşitli İslam Ülkelerindeki durum. Sudan'dan tutunuz Kafkasya'sına, Çeçenistan'a kadar, bütün bir coğrafya, bunların elinde ne hale gelmiştir. Dünya bunların eline kaldığı zaman kan ve gözyaşından başka bir şey olmayacağını görüyoruz.

Her şey eğitime bağlıdır. Kuruluş mutlaka yeni bir dünyanın kurulmasıdır. Bu dünyanın Milli Görüş'e dayanması şarttır. Adil Düzen'e dayanması şarttır. Başka türlü saadet olmaz. Böyle bir noktada milletimizi uyandırmak, tam tersine İslam Birliği'ni kurup, tarihteki şerefli yerimizi almak fikriyatını bütün milletimize benimsetecek olan Şuurlu Öğretmenlerimizdir. Bu görevi bir an evvel yapmalarını kendilerinden bekliyoruz. Böyle büyük bir dönüm noktasında millet olarak çok büyük bir gayretle çalışmaya mecburuz. Onun için, üç görevi aklı, şevkle, heyecanla, azimle yapmaya mecburuz.

1. Şuurlanma
2. Çelikleşme
3. Üretim

Çelikleşme ne demektir: Şuurlu Öğretmenler Derneği olarak bütün teşkilatımızın her ilde ve ilçede kurulması ve bütün öğretmenlerin üye yapılması, bu öğretmenlerimizin eğitilmesi, haftalık toplantı yapmaları, raporlarını vermeleri ve hedeflerini gerçekleştirmeleridir. Aynı zamanda bütün öğretmenlerimizi üye yapacağız. Bu öğretmenlerimizi bu davaya katkıda bulunmaya çağıracağız. Öğretmenlerimizi, Milli Görüş'ü anlatan, milletimizi şuurlandıran basını desteklemeye davet edeceğiz. Böylece Milli Görüş'ü destekleyen basın, öğretmenler, gençliğimiz, 40 tane Milli Görüşçü kuruluşumuz, hep beraber, tarihin bu dönüm noktasında, en gayretli çalışmaya yapmaya mecburuz. Bundan dolayı öğretmenlerimizin bu güzel toplantısında, emeği geçen kardeşlerimizin hepsini alınlarından öpüp bağrımıza basarken, her zaman insanlığın saadeti için canla başla çalışmaya mecbur olduğumuzu unutmamalıyız. Çünkü, çok mühim bir dönüm noktasındayız. Bütün televizyonların ve basının menfi faaliyetlerine rağmen, 75 milyonluk milleti şuurlandıracğız. Bu en şerefli bir hizmettir. En büyük ecir olan bir hizmettir. En büyük cihaddır.

Cenabı Allah'tan, Mefkureci Öğretmenler Derneği'nin, Öğretmenler Vakfı'nın ve Şuurlu Öğretmenler Derneği'nin hizmetini yapan kardeşlerimize zaferler vermesini, içinde hayatını kaybedenler varsa rahmetini diliyoruz. Bugün çalışan kardeşlerimize en büyük zaferleri temenni ediyoruz. Her zamanki inancımızı tekrar ediyoruz.

Zafer inanlarındır, Zafer yakındır.

Vel akıbetü lil-müttekin.



ONTOLOJİK VE EPİSTEMOLOJİK BAĞLAMDA EĞİTİM - ÖĞRETİM ve BİREY - DEVLET İLİŞKİLERİ



Bu yazı, açıklamalardan ve tanımlamalardan ziyade sorgulamayı esas almaktadır

İçinde bulunduğumuz zaman diliminde yaşayan bireyler, hazır bir topluma doğmuş, bir açıdan şanslı sayılabilecek insanlardır. Çünkü sıfırdan bir toplum oluşturmak zahmetine katlanmadan "oluşmuş bir toplumsal yapı"nın içinde bulmuşlardır kendilerini.

Bu, bir açıdan bakıldığında şans olarak görülebilir. Ancak oluşmuş ya da başkaları tarafından oluşturulmuş hazır bir toplumsal yapının içinde olmak; bazı oluşumları sorgulamadan kanıksamak veya hikmetini anlamadan

kabullenmek gibi bir durum ortaya çıkarmaktadır çoğunlukla. Oysa bu, sorgulanmadan normal ve gerekli olarak kabul edilmiş olguların sorgulanması en temel insani eylemlerden biridir.

Bu bağlamda; insanların bazı haklarının devredilmesi sonucunda oluşturulan, uzlaşma ile ortaya çıktığı varsayılan, en genel toplumsal yapı, devlet olarak adlandırılmaktadır. Devleti eşkıyadan ayıran en bariz vasıf ise adalet vasfıdır. "Adalet mülkün temelidir" ifadesinde söz edilen mülk; mal, servet, memleket gibi olguları da kapsamakla birlikte, asıl olarak; melik yönetiminde olan sosyal yapı, yani devlet demektir.

Devleti meşru bir oluşum haline getiren adalet; hukuk kurallarının olması demek değil, hukuk kurallarının "insani vicdan" ile örtüşmesi ve hüküm verilirken "sosyal vicdan"ın gözetilmesidir. Yani hâkim hükmetme yetkisini "milli vicdan" diyebileceğimiz manevi değerden almaktadır. Başka türlü hukuku, birilerinin diğerlerini kullanmak, sömürmek ya da cezalandırmak için bir silaha dönüştürür.

Devlet adil ise meşrudur. Değilse; sırf güçlüdür diye, sırf belli bir geçmişe sahiptir diye ya da ortak kültür, ortak toprak, ortak ihtiyaçlar dolayısıyla insanlar böyle bir oluşuma mecburdur diye bir sosyal oluşum meşru olamaz.

Ferdin veya daha popüler ifadeyle bireyin, topluma doğma yoluyla katılan kendi yavrusuna belli bir eğitim vermesi; onu hayata hazırlaması bir anlamıyla onun görevi, başka bir yönüyle de varoluşsal mecburiyetidir. Yani fert, çocuğunu keyfi öyle istediği için değil, vicdani bir sorumluluk gereği, aynı zamanda kendi neslini devam ettirmek için eğitmek zorundadır. İnanmış bir mümin ise daha başka sebeplere de sahiptir. Diğer bir söyleyişle eğitim bir lüks değil nefes almak gibi temel bir ihtiyaçtır.

Toplumsal yapının içinde var olan insanın yeme içme barınma gibi başka temel ihtiyaçları da

vardır elbet. Bu bağlamda bireyin birçok ihtiyacı dururken, devletin özellikle onun eğitim ihtiyacı ile ilgilenmesi acaba devletin vatandaşının ihtiyaçlarını gözetmede gösterdiği özen ile açıklanabilir mi?

Daha açık soracak olursak; devlet yeni bireyleri eğitime konusunda neden bu kadar istekli ve arzuludur? Bu işten çıkarı nedir? Herkese iş bulmada, herkesin sağlığını korumada veya güvenliğini sağlamada bu istek ve arzu söz konusu değilken, özellikle eğitimde neden bu kadar isteklidir?

Evet, bu soru son derece gerekli ve yerinde bir sorudur. Hele de zorunlu ve kesintisiz eğitimin olduğu devletlerde. Vatandaşına iş bulma söz konusu olduğunda “kendi işini kendin bul” diyen devlet; neden vatandaşına “kendi çocuğunu kendin eğit” demektedir?

Kanaatimizce meselenin açıklayıcı boyutu bu sorunun cevabında gizlidir?

“Senin çocuğunu şu kadar yıl ben eğiteceğim, üstelik kesintisiz... Ve sen benim eğitmeme itiraz etmeyeceksin.” diyen devlet; vatandaşının gerçekten de ihtiyacını düşünüyor olabilir mi? Çünkü başka ihtiyaçlarını karşılamada aynı zorunluluğu göremiyorsak bu soruyu doğal olarak sormak durumundayız.

İyimser bir cevap vermek pek mümkün görünmese de diyelim ki; “Devlet vatandaşının çocuğunu eğitmek istiyor, çünkü vatandaş kendi çocuğunu eğitmek imkânından yoksun.”

Bu durumda, eğitim dediğimiz meselenin ihtiva ettiği niteliğe bakmamız gerekecektir. Yani eğitim dediğimiz kavram kapsam olarak nedir ve yöntem olarak nasıl verilmelidir?

Elbette ki “öğretim” kavramı ile olan ilişkisi de dikkate alın-

rak cevaplanması gereken bir sorudur bu.

Eğitim konusunun yetkili kişileri bu soruya “Amerika’yı yeniden keşfetmeye gerek yok, gelişmiş ülkelerde nasılsa bizde de öyle olmalıdır.” biçiminde anlayılabilecek bir cevap vermektedirler. Elbette gelişmiş ülkelerden kasıt özellikle batılı ülkelerdir.

Kanaatimizce meselenin bir çıbanı da bu cevapta gizlidir.

Acaba gelişmiş ülkeler; insan olgusuna, devlet olgusuna ve insanın temel ihtiyaçları bağlamında ortaya çıkan din olgusuna, bizim baktığımız yerden mi bakıyorlar ki, biz onların yaptığını yapabilelim?

Gelişmiş batılı ülkeler hayata ve kainata hangi paradigma ile bakmaktadırlar. Onların çocukları için temel ve vazgeçilmez olarak gördükleri bilgiler bizim için de aynı değere sahip midir?

Eğitim - öğretim sisteminin uzman ve yetkili kişileri çocuklarımızın öğrenmeleri için binlerce ilim dalı içinde seçtikleri bilgilerin bizim genetik sosyal yapıyla ne kadar uyumlu olduğu sorulmalı değil midir? Eğitimin hedefi nedir ve verilen bilgiler bu hedefi gerçekleştirmede ne kadar işe yaramaktadır diye sorulmalı değil mi?

Okulu, özellikle zorunlu olan kısmını bitiren bir öğrenci, hayatta kalmak için gerekli olan hangi bilgiyi almıştır?

Günlük yaşamında işine yarayacak hangi bilgiyi okulda öğrenmiştir? Onu çevresiyle uyumlu, tabiatla barışık, diğer insanlarla saygı ve sevgiye dayalı bir ilişki içine sokan hangi bilgidir?

Kanaatimizce, eğitimin gerçek amaç ve hedefi göz ardı edilmekte ve okul, ilköğretimden başlayarak bir köle yetiştirme kurumuna dönüşmektedir. Özellikle disiplin adı altında yapılan “hiza-ya girdirme” “bahçede toplama”

Fert, çocuğunu keyfi öyle istediği için değil, vicdani bir sorumluluk gereği, aynı zamanda kendi neslini devam ettirmek için eğitmek zorundadır. İnanmış bir mümin ise daha başka sebeplere de sahiptir. Diğer bir söyleyişle eğitim bir lüks değil nefes almak gibi temel bir ihtiyaçtır.

ve “belli bir sıraya göre içeri alma” gibi uygulamalar askeri diktatörlüklerde görülen üniformal (tek-biçimli) uygulamaları andırmaktadır.

Öğrencide başarı olarak kabul edilen olgu ise, işe yaramayan gereksiz bilgileri sorgulamadan ezberleme oranı olarak karşımıza çıkmaktadır. Kim daha fazla ezberlemiş ise o daha başarılı sayılmaktadır. Ama ezberlenen bu bilgilerin hayattaki yeri ve gereği, ezberleyen kişinin o bilginin gereğini “uygulayıp uygulamadığı” hiç söz konusu bile edilmemektedir.

Eğitimin hedefi bu mudur? Verilen bilgileri uygulayarak hayatta karşılaşacağı zorlukların üstesinden gelmesini sağlamak, daha olgun, iyi ve güzel bir insan olmasını sağlamak değil midir eğitimin amacı? Eğitimin amacı insana bir meslek mi kazandırmaktır yoksa bir şahsiyet, bir kimlik mi?

Evet, kanaatimize göre eğitim insanı erdemli bir şahsiyet haline getirmek için verilmelidir. Ve bu öncelikle ailenin görevidir. Meslek kazandırmak ise olsa olsa öğretimin bir amacı olabilir.

Ve son bir soru, acaba devlet verdiği laik ve seküler bilgileri temele alan bir eğitim anlayışıyla nasıl bir kimlik oluşturmayı amaçlamaktadır?



Vahiy Kültürü, “Allah’ın Boyası” ile Boyanmaktır

Oysa inançlı kişi, “vahyî bir zihinle” hayatına anlam vermelidir. Bu durumda, Kur’an’dan beslenen bir zihinle “özgün bir kültür” oluşturulabilir.

Kültür kelimesini, “şehir-köy kültürü, müzik-sanat kültürü, yeme-içme kültürü, aydın-halk kültürü, din-töre kültürü, modern-klasik kültür, magazin-spor kültürü, ulusal-millî kültür gibi...” sözlerle ifadelendiriyoruz.

Tüketiciliğin gün geçtikçe yaygınlaştığı toplumumuzda, “teşekkür kültürü”, “özür dileme kültürü” ve “vefâ kültürü” gibi görgü ve nezaket kuralları neredeyse unutuldu. Dinî temalarla donatılmış “yardımlaşmacı kültür” de hayatımıza egemen değil...

Genellikle kültürü, bilginin ve medeniyetin karşılığında kullanıyoruz. Bununla da “ilerlemişliği, gelişmişliği, teknolojik durumumuzu” ifade ediyoruz... “Kültürlü insan” denildiğinde; “bilgili ve medenî insanı” kast ediyoruz... Kültürü de cehaletin karşıtı olarak kullanıyoruz. Aslında, insanın “inancını ve düşüncesini” belirleyen şey, “onun kültürü”dür. Müslüman’ın inancı ve düşüncesi Kur’an’a dayanan vahiy kültürünün bir ürünüdür.

Kültür, kendi kendini var edemez. Kültürü kültür yapan şey, onun doğduğu kaynaktır. İnanan bir kişi için kültürünün kaynağı “vahiy”dir. Yani, Kur’an ve sünnete dayalı bir yaşam tarzıdır.

Günümüzde insanımızı vahiyden koparan birçok etken var. Bir kimsenin “Müslüman sayılıp sayılamayacağını” belirleyen Kur’ânî ölçütler toplumda pek de önemsenmemektedir.

İnançlı olduklarını söyleyen bir takım insanların, “cahilî hayatın kültürü” ile yoğrulduklarına şahit oluyoruz. Oysa inançlı kişi, “vahyî bir zihinle” hayatına anlam vermelidir. Bu durumda, Kur’an’dan beslenen bir zihinle “özgün bir kültür” oluşturulabilir. Yani, vahye dayalı bir kültür... Kur’an bunu, “Allah’ın boyası ile boyanmak” olarak tanımlamaktadır. Yaratıcımız, “Boyası, Allah’ın boyasından daha güzel kim vardır?” buyurur.

“Vahiy kültürü”, her şeyin “vahyin denetimi”nde olmasıdır. Evet, kültür vahiyleştirilmelidir. İnancımızı ve hayat tarzımızı bu kültür farklılaştırır. Oysa bugün, “inadığı gibi yaşamayan, yaşadığı gibi inanan” bir toplumla iç içe yaşamaktayız.

“Vahiy kültürü”, kendisine uygun bir kültür oluşturmayı gerekli görmektedir. Güzel sanatlardan teknolojiye, hukuktan ekonomiye, bilimden siyasete... Kısaca, insanı ilgilendiren her şeyin temel özelliği, vahye uygun olması-

dır. Vahiy kültürüne sahip olan bir kişi aracını yaya kaldırımına park etmez. Yerlere çöp atmaz. Tükürmez. Çünkü onun kültüründe bunlar, bir hak ihlalidir ve günahıdır. Bu hakları gözetmek en büyük erdemdir. Yani, kul hakları...

Bir davranış yasal anlamda yasak - serbest olmasından daha çok, *"günah-sevap, hak-haksızlık, doğruluk-yanlışlık* yönüyle değerlendirilmelidir. Kişinin sorumluluklarının bağlayıcılığı, vahiy kültürünün güdümünde olmalıdır.

Vahiy kültürü ile geleneksel millî kültürün birleşmesinden, *"mistik, âdete ve töreye dayalı tevhid dışı bir kültür"* doğmuştur. Buna ilave olarak da üniter bir yapıya dayalı demokratik kültürü bağrında üretmiştir.

Vahiy kültürü ile seküler kültürün² buluşmasıyla, her iki kültür de varlığını sürdüremez. *"Seküler kültür"* bencildir; paylaşmayı sevmez. Her şeye, *"yararlanma güdüsü"* yle yaklaşır. Çıkarıcıdır, *"önemli olan kazanmaktır."* Kazanmayı sağlayan her aracı kendine mubah sayar. Onun gözünde *"bir şeyin değeri, sağladığı yararlar orantılıdır."* Maddecidir. Hayata bakışı, *"yalnızca bu dünyadan ibarettir."* Dünyevileştirilmiş olan bu kültürle vahiy kültürü aynı zeminde buluşamaz. Ya, vahiy kültürüne iman terk edilecek, ya da seküler kültüre iman edilecektir, demektir bu... Ya da ikisi de birbirine karışarak kendi inançlarında ayrılığı düşeceklerdir...

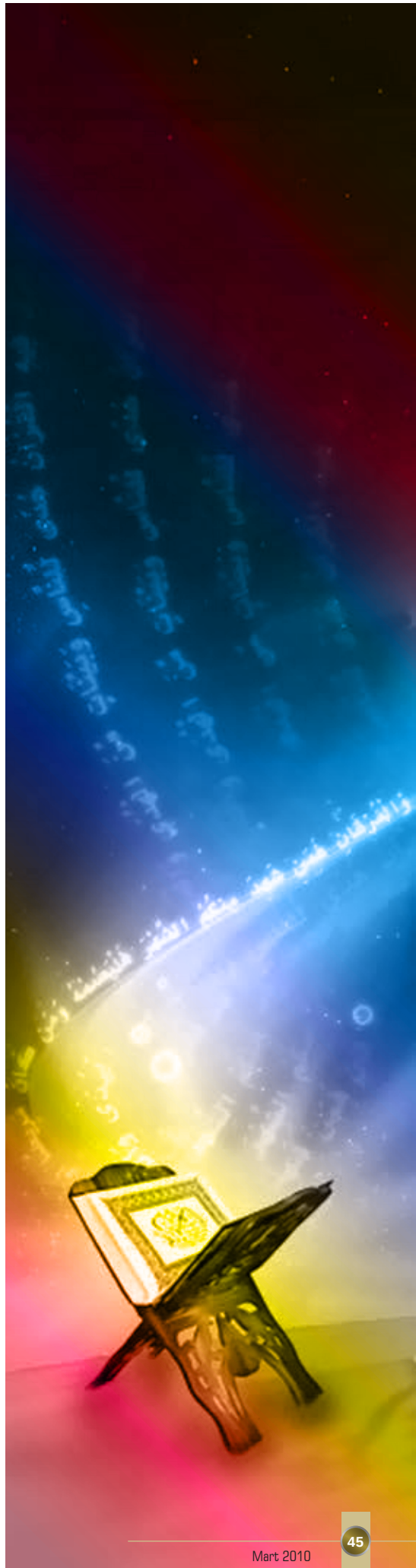
Batı kültürüne mensup toplumların sahip oldukları zenginliği, teknolojik üstünlüğü, sosyal gelişmişliği, dindışı kültür sayesinde elde ettikleri söylenir. Ancak çağdaş batı uygarlığı; dindışı kültürden doğan anlayışla sahip oldukları şeyleri elde etmek için dünyanın dörtte üçünü aç bırakmışlardır... Bunlar katliamlar, vahşetle, sömürü ile elde edilen bir zenginlik, içinde şımarmış bir kültürü de beraberinde getirmiştir. Batı kültürünü, *"bir medeniyet projesi"* olarak görenler, onun sa-

hip olduklarının sonucuna bakmaktadırlar. Oysa nasıl sahip olduğuna değil...

Bir kültürün başka bir kültürle benzeşen yanlara sahip olması, onunla aynı olduğu anlamına gelmez. Ne kadar benzeşirse benzeşsin, özünde farklıdır. Vahyî değerlerden doğan bir kültürle, dindışı değerlerden doğan bir kültürü bir araya getirmek, her iki kültürü de kendileri olmaktan çıkarır. Bu gerçekliği dikkate almayanlar, *"medeniyetler arası diyaloglarla, medeniyetleri buluşturmaya çalışmakla"* inanç değerlerini ve ahlakî anlayışları da birbirine katmamalıdır.

Vahye bağlı kalmak adına hiçbir şey üretemeyenler, çözümünü o alanları yasaklamada bulur. Böyle olunca da insan, tabii ihtiyacı olan şeylerin çoğundan yoksun bırakıldı. Çevre kültürümüzün büyük bir bölümüne *"dindışı kültür"* egemen olmuştur. Bu hegemonyadan elde ettiği güçle, inançlı insanları kendi hâkimiyetine almıştır. Onları, hayatı belirleyen olmaktan çıkarıp, kendisinin belirlediği hayatı yaşamak zorunda bırakmıştır. İnananlar müzikle, resimle, edebiyatla, felsefeyle, tiyatroyla, sosyolojiyle, bilimle, teknikle vb. alanlarla uğraşmaktan, vahiy adına uzak tutulmuştur. İnançlı bir birey, bu alanlarda vahyin kendisine kazandırdığı bir anlayışla ve vahyin temel ilkelerine uygunluğunu esas alarak bir kültür oluşturmaliydi. Bu, Kur'an kültürü olmalıydı...

Toplumumuz, batı kültürünün işgaline son verecek bir kültürü yaşamadıkça, işgalci emperyalist dindışı kültürün zulmüne maruz kalmaktan, ezilip sömürülmekten kurtulamazlar! *"Vahiy kültürü"*, insana ve hayata dair her alanda söz sahibi olması, inancımız gereğidir. Ne yazık ki bugün cenazesi ile düğünü için aynı tarz tören düzenleyecek kadar, hayatın ve onun gerçeklerinden kopmuş, ona yabancılaşmış bir zihin





yapısının tanık oluyoruz. Üstelik hayattan bu kopuş, İslâm'ı korumak adına yapılarak, hayatın önemli bir bölümü İslâm'ın özgürlük alanını kapatılmıştır. İslâm'a kapatılan bu alanlar, *"hayat boşluk kabul etmediğinden..."* bir şekilde başka şeylerle doldurulmuştur. Çevremizdeki bazı kişiler, garip davranışlarıyla İslamileşmeyi başka mecralara çekmektedirler. Baş örtülü, bedeni yarı açık kızlarımız böyle zihniyetin bir eseridir.

Yaratılışı gereği, ihtiyacı olan şeylerden *"nefsi terbiye"* adına mahrum bırakıldığı için, *"illetli bir insan"* tipiyle ve ruhban sınıfı modeli ayrılıkçı bir din anlayışıyla da karşı karşıyayız... Bir insanın *"duygu dünyası"* da en az *"düşünce dünyası"* kadar önemlidir. Ne var ki bireyler bu iki dünya arasındaki dengeyi kuramadıklarından, birbirlerini tamamlaması gereken bu iki parça, sürekli bir çatışma yaşamaktadır... Oysa duyarlı bir insan, yalnızca düşünce dünyasını değil, duygu dünyasını da vahiy kültürü ile beslemelidir ve vahiy onu da korumasına almalıdır. Bu yapılmadığı gibi, duygu dünyası, vahiy adına vahiyden yoksun bırakılmıştır. Evet, vahiy kültürü dünyevileştirildi. *"İlâhî sevgi adına, beşerî sevgi neredeyse yok sayıldı."* İnsan, insanî sevgiden bir şekilde yoksun bırakıldı. Bozguna uğratılmış geleneksel mistik anlayışı örtülü bir şekilde farklılaşan bir din anlayışına kapı araladı. Dine karşı din sendromu yaşandı... Elbette Allah'ı sevmeli; hem de her şeyden daha çok! Ve hiçbir şey O'nun sevgisine denk olmamalıdır. Ancak bu sevgiyi dünyevi bir sevgiyle benzeştirme hatası yapılmıştır. İnsanı sevgisiz bırakma tehlikesi bir dönüşüme neden olmuştur.

Fert, düşüncesini ve duygusunu vahyin kültürüyle düzenlemeli ve bütün bir hayatı bu ışık altında aydınlatmalıdır.

Allah, kâinatı yaratıp kendi köşesine çekilmiş değildir. Vahiy, Allah'ın kâinata müdahalesidir. Biz inananlar vahye bu açı-

dan yaklaşmak zorundayız. Aksi-ni düşünürsek vahiy anlamamış oluruz. O zaman da vahiy, sıradan bir konuşmaya indirgenmiş olur. Vahiy, inananlar için hem bilgi kaynağı hem de bir yaşam tarzıdır. Nitekim Rabbimiz, ayetlerinde, *"O, insanı yarattı ve ona beyanı öğretti"*³, *"O, insana bilmediklerini öğretti."*⁴, *"Ve Âdem'e bütün isimleri öğretti."*⁵ buyurmaktadır.

Vahiy, inananları bilgilendirip onları kendi hâllerine terk etmez. Çünkü vahiy *"örnek insan topluluğu"* oluşturmaktır. Bu yaşam tarzı, tevhidi esas alır. Tevhidin dışında kalmış bir alan burada barınamaz... Vahiy, kendisine muhatap aldığı insanı daha ilk adımda güçlü bir tevhid anlayışıyla sarmalar ve dik duruşuyla insanları esaretten hürriyete kavuşturur... *"Ne yaparsanız yapın, tevhi-di esas almak zorundasınız!"* Çünkü Allah'ı dışarıda tutan bir anlayıştan bir Müslüman asla beslenemez. Vahiy, bilgiyi ahlâktan ayırmaz. Aksine her ikisini birbirini tamamlayan unsurlar olarak görür. Vahiy muhataplarını kendi içine kapanmak yerine, *"onlar sözü dinlerler, ama sözün en güzeline uyarlar."*⁶ diyerek bilgi adına kendilerine gelen her şeyi kabul edemeyeceklerinin altını çizmektedir. Vahiy, kendi muhataplarına *"bırak onları daldıkları baktakta oyalanıp dursunlar!"*⁷ diyerek başkalarının gündemleriyle değil, kendi gündemleriyle meşgul olmalarını ister.

Rabbim, ehli İslâm'ın bilgisini, kültürünü arttırsın. İslâm anlayışını tüm gönüllere nakşetsin!

Dipnotlar:

1. Bakara Suresi, 138. ayet
2. Her bireyin kendi içerisinde dinin etkisi olmadan gelenekleri, dogmaları ve ideolojileri basit bir şekilde kabul etmeyerek sorgulaması gerektiğini, sorunlarının çözümü aşamasında kesin kararlarını verirken inanç etkisinde kalmadan hareket etmesi gerektiğini savunan anlayış...
3. Rahman suresi, 1-4. ayetler, Ayrıca bkz. Beled suresi, 8-10. ayetle
4. Alak suresi, 5. ayet
5. Bakara suresi, 31. ayet
6. Zümer suresi, 18. ayet
7. En'âm suresi, 91. ayet



Sözün Gücü

İlim maldan hayırlıdır; ilim seni koruduğu halde sen malı korursun.

(Hz. Ali ra.)

Vardım ilim meclisine, eyledim ilim talep. İlim geride kaldı, illâ edep, illâ edep...

(Yunus Emre)

İlim öğrenilen değil, yaşanandır. Yaşanmayan ilim geçmeyen para gibidir.

(Cenap Şehabettin)



İsimler ve Tarih Şuuru

Ülkemizde okutulan tarih ders kitaplarında Osmanlılar döneminde fethedilen, hatta bir kısmı sonradan kaybedilen yerlerin bugünkü adlarına ilişkin notlar düştüğü görülmüş şey değildir. Ders kitaplarına kalırsa sanki Osmanlı hep meçhul diyarlarda at koşturmuş, ordu gezdirmiş, imar faaliyetlerinde bulunmuş ve yerleşip kök salmıştır.

Hele bir Podolya, Lehistan, Eflak, Erdel, Boğdan diye başlayıp zaman mekân ilişkisini alt üst etmeye görsünler öğrenci şaşırır kalır. Artık çıkabilirse çıksın işin içinden. Dedeleri sanki dünya üzerinde olmayan yerleri fethetmişlerdir. İyi de buralar buhar olup uçmadı ya?! Olsa olsa adı değişti, başka bir ülkeye veya birkaç küçük devlete dönüştü o kadar. Nitekim Podolya denilen yer bugünkü Ukrayna'dır, Lehistan Polonya'dır. Eflak günümüzde Romanya sınırları içinde kalmıştır. Erdel Transilvanya'dır, Boğdan ise Moldova... Açıklansa iyi olmaz mı?

Tarihin karmaşık bir hale sokulması şartmış, başka türlü bir öğretim tarzı izlenemezmiş gibi tuhaf bir durum, âdeta yeni nesilleri geçmişinden uzaklaştırmak istercesine garip, anlaşılması güç bir tutum... Sonra da tarih şuuru eksikliğinden yakınmalar, hattâ yokluğundan dem vurmalar...

Büyük devletmiş Osmanlı, adı üstünde Devlet-i Aliye... Ortaya çıkan her yeni bilgi bu hususu hayranlığınızı artıracak tarzda bir kez daha ispatlıyor. Haritayla azıcık dost olabilenler bir aralar Devlet-i Ebed-müddet'in yönettiği veya bağlantılı olduğu coğrafyada sonradan kurulan devletlerin neredeyse saymakla bitmediğini görecektir. Meselâ bir yanda ta Yemen'e kadar Arap Yarımadası, öte tarafta yer yer Ümit Burnu'na kadar uzanan Afrika kıtası...

Tsunami felaketi olmasa, unutmaya mahkûm edilen Uzak Doğu diyarları belki de hiç hatırlanmayacaktı.

Daha beriye geldiğinizde bugünlerde artık biraz da alayımı bir takım jest mimik hareketleriyle söz edilen "Viyana önleri"ne kadarki Batı toprakları var. Hedefi küçük olanların, daha açıkçası hiçbir hedefi olmayanların Osmanlı ordusunun Viyana kaplarına dayanmasını bir Batılının algılayabileceği tarzda anlamasından kaynaklanan küçümseyici mimik hareketlerini çok da umursamamak gerekir herhalde. Yine böylesi ufuk yoksunu birilerinin hala her dinleyişte içimizi burkan Yemen Türküsü'ne "Yemen bizim neyimize" şeklinde ilavelerde bulunması tarih şuuruna sahip olmayışlarına hamledilmelidir. Aynı mantıkla hareket ederek türküyeye eklenen ifadeyi Yemen'in yerine ülkemizin herhangi bir mukaddes şehri, herhangi bir kutsal vatan toprağını koyarak okumaya kimin yüreği dayanır ki? Yemen, o zaman Osmanlı toprağıydı ve "çantasında bir çift kundurayla bir de fesi" olan gaziler ve şehitler oraya vatani savunmak ve düşmana teslim etmemek için koşmuşlardı.



İsim, isimlendirilen şeyin (müsemma) algılanmasında tartışılmayacak oranda büyük etkiye sahiptir. Nitekim Osmanlı'nın bir zamanlar hâkim olduğu Batıdaki topraklarda irili ufaklı birçok devlet sıralanır. Ama isimleri değiştirilmiştir. Onun için çoğu zaman tarihi bağlantı kurulamaz. Hâlbuki Osmanlılar devrindeki ismi zikredilse bu bağlantı büyük bir kolaylıkla kuruluvacaktır. İşte o devletlerin en küçüklerinden birisi de Moldova'dır. Yoksa Moldovya mı deseydik yahut Bab-ı Ali lisanıyla veya Devlet-i Aliyye diplomasisi diliyle Boğdan ya da Kara Boğdan mı? Osmanlıların bir diyarı "Kara" diye nitelendirmelerinin boyun eğmiş, bağıllığını bildirmiş anlamına geldiğini bilerseniz isimlendirme daha ilginç bir hal almış olmaz mı? 1812'de Ruslara terk edene kadar üç yüz yıl yönetilen bir toprak parçasına ne ad vereceğine bizler değil elbette Osmanlı karar verecektir. O halde burası Batılılar Moldova veya Moldovya dese de Boğdan, hatta Kara Boğdan'dır.

Fakat mesele bundan ibaret de değildir. Çünkü Osmanlı'nın Boğdan'ının çok geniş bir alana yayıldığını ve sadece Moldova'dan ibaret olmadığını belirtelim. Osmanlı'nın Boğdan adını verdiği bölge o kadar genişti ki neredeyse tam ortasından bölünmüş ve yarısından bir devlet (Moldova) çıkmış, diğer yarısı da bir başka devletin en önemli toprakları haline gelmiştir.

Ayrıca Boğdan denildi mi iki bölgeden daha söz etmek gerekir. Hele birisi var ki Boğdan'ın ikizi sayılır: Eflâk... Diğeri de bu ikiliye eşlik eder: Erdel...

Boğdan'ın yarısından bir devlet çıkarken diğer yarısıyla ikizinin ve Erdel'in de ülke sınırlarına dâhil edilmesiyle bir başka Balkan ülkesi kurulmuştur. Bu ülkenin adı Romanya'dır.

Osmanlı, günümüz Romanya'sının güney kısmına Eflak, batı ve orta kesimlerine Erdel (Transilvanya) ismini vermişti.

Erdel, Macar Krallığı'nın tarih sahnesine gömüldüğü Kanu-

ni komutasındaki Mohaç Savaşı (1526) ile 16 bin şehit pahasına Devlet-i aliyye topraklarına katılmış bir yerdir.

1340'da Aydınoğlu Umur Bey'in yokladığı Eflak ise, Sultan Murad Hüdavendigar zamanında (1359-1389) Osmanlı nüfuzunu yakından hissetmeye başlamıştır.

Günümüz Romanya'sı Orta Avrupa'nın güneydoğusunda, Balkan Yarımadası'nın kuzeyinde, aşağı Tuna Havzasında, Karadeniz kıyısında yer alan; Moldova, Ukrayna, Sırbistan, Bulgaristan ve Macaristan'a komşu bir ülkedir. Söz konusu Balkan ülkesi, 1877 yılında bağımsızlığını ilan edip bir yıl sonra tanınana dek Osmanlılara bağlıydı.

Romenlerin komünist dönemin sona ermesiyle birlikte Türkiye'ye akın etmesindeki etkenlerin başında belki yüzyıllar boyunca bağlı oldukları devlete ve millete yeniden yakınlaşma, hattâ sığınma arzusu yatmaktaydı. Fakat köprülerin altından çok sular akmıştı. Yanıldıklarını anlamaları uzun sürmedi. Ten-perestlik tâbi ve metbû (bağlı ve bağlanılan) her iki tarafı yıkma uğrattı. Hayli zaman bir Romen kadınlar hikâyesidir sürdü...

Bulgaristan'la birlikte 2007 yılbaşında Avrupa Birliği üyesi ülkeler arasına giren Romanya, Osmanlı'dan kopuşunun ardından yaşadığı maddi sıkıntıların çözümünü bu birlikte bulacağını inanmaktadır. Ya manevi sorunlar?! Onların çözümü kimde ve nerededir? Çözümün Batı Hristiyanlığında olmadığı kesindir. (Batı Hristiyanlığı diyoruz, zira Romenler yüzde 86'lara varan oranlarda Ortodoksturlar.) Lakin Romanya'da tahmini rakamlarla 45 binle 150-200 bin arasında, çoğunluğu Türklere mensup Müslüman bu sorunlarla baş edebilir mi? Yahut kendi öz problemlerini çözmekten aciz bir görüntü veren dünya Müslümanları? Onlar Romenlere ve oradaki dindamlarına yardımcı olabilirler mi?



DiğER İLİM OKULLARI



TARİH OKULLARI

Emeviler döneminde ortaya çıkan İslam tarihçiliği, hadis kitapları şeklinde olmuştur. Tarih, Müslümanlar tarafından işlenen ilk ilim dallarından biridir. Tarih araştırmalarına metot ve kaynakların araştırılması tekniğini özelikle hadis usulcülerini getirmiştir.

tir. Onların hadiste uyguladıkları cerh ve tasil tekniği daha sonra tarihe de uygulanarak kaynakların kriteri yapılması sağlanmıştır.

Araştırma yapılan tarih alanları şunlardır. Siyer, meğazi, cahiliye tarihi, genel tarih, İslam tarihi, mahalli tarih, şehirler tarihi ve neseb tarihidir. Ka'b ve İbn Mü-

nebbih ve diğer Yahudi Mühtediler aracılığıyla Tevrat ve Talmut'da geçen birçok israiliyatlar ve kıssalar Müslümanlar arasında yayılmıştır. Siyer ve İslam tarih kaynakları sınırlıdır. Bütün yazılı eserlerin temel kaynakları İbni İshak, Vakidi ve Taberidir.

**Batı toplumunda
felsefe nasıl bütün
bilimleri içinde
barındırmışsa,
İslam dünyasında
da tarih aynı işlevi
üstlenmiş, fakat
zamanla ihmal
edilmiştir.**



İslam öncesi Araplarda dış işlerine bakan kişiyle ortak çalışıyordu. Hatta bu dönemde tarih konusunda en yetkin kişi Ömer b. Hattab'dır. İslam tarihçiliği siyer ve megazi yazımıyla başlar. İslam öncesi Arap tarihçiliği şunlardan oluşmaktadır.

Eyyamul Arab

Ensabul Arab. Ensab konusunda en yetkili kişi Hz. Ebubekir'dir.

Ayrıca, tarihçilerle ilgili çok yaygın bir iddia daha bulunmaktadır. O da Arap tarihçilerinin çoğunun Şii kökenli olması ve bu nedenle Şii'lerin aleyhine olan kişilere karşı çok sert ve haşin olmalarıdır¹. Bu durum; Abbasilerin iyi gösterilmesine neden olmuştur. Duri, tarihin ortaya çıkışı ve gelişmesini Emevi muhalifleri tarafından olduğunu ve Emevileri bu kitaplarda kötülediğini belirtmektedir. Bu görüş de tüm Emevi aleyhindeki tarihi rivayetleri zan altına almakta ve Emevileri iyi göstermeye çalışan Arap Milliyetçiliğin bir ürünüdür. Yoksa tarih çalışmasında Araplar ve hatta Emevi yanlısı âlimlerin de büyük katkısı bulunmuştur.

Tarih ilmi; Kufe, Basra ve Medine'de ortaya çıktı. Tarih, cahiliye döneminden arta kalan kıs-

sa üslubuyla, muhaddislerin isnat üslubu arasında yol almıştır. Batı toplumunda felsefe nasıl bütün bilimleri içinde barındırmışsa, İslam dünyasında da tarih aynı işlevi üstlenmiş, fakat zamanla ihmal edilmiştir.

İlk Tarihçiler

İslam tarihindeki ilk tarihçi Güney Arabistan'lı Abid (Ubeyd) ibn Şerya'dır. Muaviyenin daveti üzerine Şam'a gelmiştir. Muaviye, kendisinden ilk Arap krallıkları hakkında bilgi almak istemiş ve bu konuda bir eser yazmasını sağlamıştır. Eseri; Kitabül Muluk ve Ahbar'ül Mazin (Hükümdarlar kitabı ve eskilerin kitabı) diğer bir eseri de; İlmul Evamil (insanların menşesine dair ilim)

Vehb b. Münebbih (öl: 728) ilk önemli tarihçilerdendir. İranlı ve Yemen kökenli bir Yahudi'dir. Eseri; et-Tican fi-Muluki Himyer'dir. İslam öncesi Arap tarihi hakkında bilgi verir.

Ka'bul Ahbar (öl: 652) : Yemenli bir Yahudi'dir. Müslüman olmuştur. Muaviye'nin sarayında öğretmen ve müşavir olarak görev yapmıştır.

İbni Mukafa (öl. 757) Siyer ul-Mülûk -ul Acem isimli eseriyle İran tarihini yazmıştır. İbni Mukafa'nın Farsça Hükümdarlar

kitabı (Hudayname) Arapça'ya çevrilmesiyle İran geleneği Arap tarihçiliğine girmiştir.

Hişam b. Muhammed Kelbi (818)

Muhammed b. İshak (ö. 768) ilk kapsamlı peygamber biyografisini yazmıştır.

Muhammed b. Kelbi (ö. 763-4) Arap nesep ilmi alanında araştırmalar yapmıştır

COĞRAFYA OKULLARI

Menşei

Coğrafya alanında Müslümanların kaynakları ağırlıklı olarak Hind ve Eski Yunan kaynaklarıdır. Helenizm döneminde yaşayan ve İskender'in ordusuyla birlikte gittikleri yerlerin coğrafik durumunu yazan ilk coğrafyacı Yunanlı Batlamyus (Plotemy -150)'dir. O, zamanına kadar gelen bütün coğrafi bilgiyi toplayıp düzenlemiştir.

Coğrafya'nın İslam Dünyasında Gelişmesi

Yunan coğrafyası, Hristiyanlığın egemenliğinden dolayı önemini yitirmiş ve Hristiyan hurafeleri nedeniyle de bir ölçüde baskı altına alınmıştı. Müslümanların bu çalışmaları Helenistik coğrafi kavramların ortaya çıkmasını

sağladı. Bu yüzden Arap coğrafyacıların ilk işi eski bilimin canlandırılması oldu. Müslüman coğrafyacıların katkıları sayesinde coğrafyada yeni sınıflandırmalar yapıldı.

Müslümanların Coğrafya'ya Önem Vermesinin Nedenleri

Müslümanların coğrafyaya olan ilgileri çok çeşitli faktörlere bağlıdır. Bunlar; çevre, din, idare, politika, ticaret, savaş ve fetihlerdir. Müslüman komutanlar fetihlere girişmeden önce o bölge hakkında birçok coğrafik bilgiler toplamışlardır. Fethedilen yerdeki idarenin organizasyonu, gelirin toplanması ve yeni fethedilmiş toprakların gelirlerinin dağıtılması, detaylı coğrafi bilgiye ihtiyaç gösteriyordu. Nakledildiğine göre Halife Ömer, yeni toprakların fethedildiğini öğrendiğinde bir alime danışıp ondan yeryüzündeki toprakların tasvirini, iklim ve konumlarını, toprak ve iklimin orada yaşayanlar üzerindeki etkilerini öğrenmek istemiştir.

Diğer bir nedende ibadetlerin zamanları, güneş hareketleri, hicri takvimin ve Ramazan oruçlarının başlangıç ve bitiş zamanı, enlem ve boylam hesapları nedeniyle Müslümanlar coğrafyaya önem vermişlerdir.² Ayrıca, hac ibadetini yerine getirme ve bu ibadet sırasında ulaşım yolları ile konaklama ihtiyacı coğrafyaya gelişmesini sağlamıştır.

FELSEFE OKULU

Müslümanlar, Hristiyan düşüncülerinin iddialarını cevaplayabilmek için felsefeden yararlandılar. Ayrıca, felsefe Müslümanların peşinde koştukları tıp ve pozitif bilimleriyle de ilgili olduğundan bu disipline de ister istemez ilgi gösterdiler. Yunan felsefe mirasını ilk araştıran ve üzerinde çalışanlar Mutezile ekolu olmuştur.

Emeviler döneminde felsefeye ilgi azdı. Bu dönemde Ali Mervan'ın hâkimi Halid b. Yezid b. Muaviye, Mısırda yaşayan Yu-

nan filozoflarından bir ekip topladı. Onlardan Yunanca ve Kipticeden kitap tercüme etmelerini istedi. İslam tarihindeki ilk tercüme hareketi de budur³. İlk Müslüman filozof da el-Kindi'dir.

SOSYOLOJİ OKULU

Bu dönemde henüz sosyoloji oluşmamıştı. Gerçek anlamda ilk Müslüman sosyolog İbni Haldun'dur. Fakat Recep Şentürk, fakihlerin bir anlamda Müslüman sosyolog olduklarını ve sosyal olaylarla ilgilendiklerini belirtmiştir.⁴

FEN İLİMLERİ OKULU

İlk dönemlerde Müslümanlar sadece dini ilimlere önem veriyorlardı. Özellikle Emeviler döneminde bu ilimler yayılmıştı. Abbasiler döneminde de akli ilimler gelişmişti. Abbasilerin bürokratları kariyerlerini Emeviler döneminde tamamlamış adamlardı. Çoğunluğu Irak'taki valiliklerinde görevliydi. Örneğin Mansur'un veziri Ebu Eyüb el-Muryani ve Razbih b. Mukafa gibi...⁵

Tıp

Müslümanların ilk ilgilendikleri pozitif bilim tıp olmuştur. Bunun temel nedeni tıbbın pratik faydacılığı ve insan sağlığı için duyulan ihtiyaçtır. Yani ilmi bir gayeden çok ihtiyaçların dayandırıldığı bir çalışmadır. İslam öncesindeki önemli tıp merkezleri de; Ruha (Urfa), el-Hire, Cundişapur ve Harran gibi yerlerdir. Kilisenin zulmünden kaçarak İran ve Bizans arasındaki tampon devletlere sığınan Hristiyan Sabii hekimler, geçerli bir tıp bilgi birikimini ortaya çıkarmışlardır.⁶

İslam Dünyasındaki Öncüleri

Peygamberimiz döneminde İbni Ebi Remse el-Temimi önemli bir tabipti. Ayrıca, sonradan İslam'ı kabul eden ve Araplarda tıbbın babası sayılan ilk Müslüman tabip Haris b. Kaladan et-Taifi'dir. (ö. 634) Bu ilmi öğrenmek için İran'daki Cundişapur Hasta-

nesinde eğitim görmüş, İran Kısrası Hüsrev'in özel doktoru olmuştur. Peygamberimizin teyzesinin kocası olan bu tabip, bir rivayete göre bizzat Peygamberimizin teşvikiyle oraya gitmiştir.⁷ O, tıp alanında Araplar arasında meşhur oldu. Peygamberimiz, hastaları ona gönderir ve hastalığın ne olduğunu ondan sorup öğrenmeyi emrederdi. Miladi 6. asırda Taif'de doğan Haris b. Kelbes-Sakafi o devrin en meşhur doktorudur. Oğlu Nadr'da onun yanında tıp eğitimi gördü.

İlk önemli doktorlar

Haris b. Kelade ve oğlu Nadr

Masarceveyh. Tıpla ilgili Süryanice bir kitap tercüme etmiştir. İslam tarihinde tıp alanında yazılan ilk eserdir.

3. İbni Ebi Resme et-Temimi de Anatomi ile uğraşmıştır.

Emevilerde İbn-i Esal; Muaviye'nin doktorudur. Ömer b. Abdülaziz döneminde İbni Masarceveyh, Abdülmelik b. Ebher önemli doktorlardandır. Haccac'ın doktoru ise el-Tabib'dir. Emevilerin son dönemlerindeki en meşhur doktor ise Zeynep isimli bir kadındır. Emeviler, Cundişapur'daki Hristiyan doktorlardan da yararlanmışlardır. Bunlar, İbni Esal ve Hakem'dir. İbni Esal Muaviye'nin özel doktorudur.

Bu dönemdeki önemli doktor ve tıpçılar şunlardır.

İbn-i Ebi Remse el-Temimi; Peygamberimiz döneminde yaşamış, ameliyatlar yapmıştır.

İbn-i İsale; Şam'da yaşamıştır. Hristiyan'dır. Muaviye'nin doktorudur.

Ebul Hekim; Muaviye'nin doktorudur.

Abdülmelik b. Ebcer el-Kenani; İskenderiyelidir. Sonradan Ömer b. Abdülaziz döneminde Müslüman olmuş ve onun doktoru olmuştur.



Tiyazuk; Haccacın doktorudur.

Zeynep; yaralarda ve göz hastalıklarında uzmandır. İyi bir doktordur.

Emevi Halifelerinin meşhur doktorları

İbni Asaf, Muaviye'nin doktorudur, Hristiyan'dır

Teyazuk, Haccac'ın doktorudur, Hristiyan'dır

Masercevey, Mervan b. Hakem'in doktorudur, Yahudi'dir.

Yunancadan eserlerin Arapçaya çevrilmesi, Tıbbın gelişmesini sağlamıştır. İskenderiye bu konuda önemlidir. Özellikle "Calinus"un kitapları önemlidir. Ondan Hüneyin b. İshak on üç tane, İbni Ehnaf üç tane kitap çevirmiştir⁸. Tıp alanında Müslümanların hocası Cündişapur'da kurulmuş olan okulun hekimleridir. İslam dünyasında hekim

unvanını kazanan ilk Arap, Taifli Haris b. Kelede olduğu söylenir.⁹ Nedim, "Fihrist" adlı eserinde ilk tıp kitabını Halid b. Yezid b. Muaviye'nin yazdığı ve onun Yunanca'dan tıp kitaplarını çevirttiğini belirtmiştir. Arapça'ya çevrilen ilk tıp eserin mütercimi Yahudi hekimi olan Maserceveyh'tir.

Mervan'ın doktoru Maserceveyh el-Basri el-Yahudi, İskenderiye akademisine mensup doktorlardan Ahron'un tıpla ilgili eseri "Künnas"ını Arapça'ya çevirdiği bilinmektedir. Bu kitabı daha sonra Ömer b. Abdülaziz tarafından çoğaltılarak halkın hizmetine sunulmuştur.¹⁰

Ayrıca, Peygamberimizin tıbbi tavsiyeleri de "Tıbb ün-Nebevi" adlı bir kitapta toplanmıştır.

Tıp Okulları ve Hastaneler

Tıp okullarının kurulması Ömer b. Abdülaziz dönemin-

de yapıldı. Yunan tıp ekollerini İskenderiye'den alıp Antakya ve Harran'a taşıdı¹¹.

İlk hastane ve ona bağlı olarak kurulan tıp fakültesi 707 yılında Emevi Halifesi Velid zamanında Şam'da kuruldu.¹² Ne yazık ki buradaki öğretim ve eğitim hakkında hiçbir bilginiz bulunmamaktadır. Ayrıca Velid, cüzam hastalarını tecrit eden ve onların tedavileri için özel yöntemler uygulayan bir devlet başkanındır. İlk defa, seyyar hastaneleri ve tecrit odalarını Müslümanlar yapmıştır. Hastanede hizmetler de ücretsizdir.

Makrizî de ilk hastaneyi kuranın Velid b. Abdülmelik olduğunu söyler. Velid, cüzamlıların halktan dilenmelerini yasaklayıp onlar için maaş bağlattığı gibi her kötürüme onunla ilgilenecek bir hizmetçi, her kör ve ağır hasta ya da bir refakatçi verdi. Velid, cüzamlıların evlerinde tedavi edilmesini sağladı. İlk akıl hastanesi-

ni de Velid b. Abdülmelik Şam'da yaptırdı(707). Halife, delilerin burada tutulmasını ve bakımlarının yapılmasını istedi.¹³

Yine Emeviler döneminde Fustat'ta "Zukak ul - Kanadil Bimaristanı" yapılmıştır.

Aslında İslam tarihinde ilk hastanenin Medine'de kurulan bir çadır hastanesi olduğu söylenmektedir. Burada yaralılara hizmet için Rufeyde isimli bir kadın görevlendirilmiştir. Hamidullah'da Ku'aybe binti Sa'd adında Eslem'li bir kadın hasta ve yaralılar için Mescid-i Nebevi avlusunda bir çadır hastane açmış olduğunu söyler.¹⁴ Bu iki rivayeti birleştirirsek, farklı zamanlarda farklı kişilerce Mescid-i Nebevi'de çadır hastaneler açılmış olduğunu görürüz.

Eczacılık

Eczacılığın ayrı bir ilim dalı olarak gelişmesi, Emevi halifesi Yezid'in oğlu Halid b. Yezid tarafından sağlanmıştır.¹⁵

Kimya

Tüm ortaçağda kimya ayrı bir ilgiye mahzar olmuştur. İslam'da ilk ele alınıp geliştirilen pozitif bilimlerinden biri de tıptan sonra kimya olmuştur. Bunun nedeni biraz uçuktur. Yöneticilerin ve güçlü kişilerin kimya ile ölümsüzlük iksiri yapma veya taşı altına dönüştürmek istemeleridir. Önceleri kimyanın adı simyaydı.

Emevi halifelerinden Halid b. Yezid b. Muaviye, kimya ile hayat iksirini elde etmek istediğinden kimya ile çok uğraşmış, hatta âlimlerden Yunanca'dan Arapça'ya tıp, kimya ve astroloji ile ilgili kitapların çevirisini istemiştir.¹⁶

İlk Öncüleri

Kimya ile uğraşan ilk kişi İmam-ı Caferi Sadık (765) ve Emevi halifelerinden Yezid'in oğlu Halid'dir. (ö.708) Büyük kimyacı Cabir b. Hayam (721-776), kendi kitaplarında Cafer-i Sadık'tan ho-

cası olarak bahseder. Cabir, pratik ve teorik alanda ilerlemiş ve deneye önem vermiştir. Kufe'de ölümden iki asır sonra yapılan bir yol çalışması sırasında onun laboratuvarı ortaya çıkmıştır. Burada büyük bir havan ile çok miktarda altın bulunmuştur.¹⁷ İmamı Cafer'e atfedilen bazı kimya ve tıp kitapları tartışmalıdır.

Yezid ve oğlu Halid kimya ile ilgili ilk çalışmaları yapmıştır. Halid, Meryanus adlı Rum rahipten tıp ve kimya ile ilgili eserleri çevirmesini isteyerek bu alanda ilk ateşlemeyi de yaptı. Bu tercümele İslam tarihinde yapılan ilk tercümelerdendir.

Astronomi

İslam dünyasında astronomiye de çok önem verilmiştir. Bunun temel nedeni; namaz vakitleri ve Ramazan oruçlarının zamanının tespitidir. Bunun için güneşin ve yıldızların durumunu bilmek gerekmektedir. Bu ibadetler astronomiyi geliştirmiştir.

İbni Ömer'den rivayetle; Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: "Ensabınızı, kendisiyle sila-i rahimde bulunacağınız ölçüde yıldızları da karanlıkta yolunuzu bulacağınız kadar öğrenin."

Yıldızlarla ilgili ilk çalışma; Emeviler döneminde Yunanca'dan eserlerin çevirisi ile başlamıştır. Bu kitap "Yıldızların Anahtarıdır (el-Miftahul Nucum). Yazarı; Hürmüz el-Hakim'dir.

Astroloji

Astronomi biliminin içinde yer alan bir bilim dalı da astrolojidir. Astroloji, İslam bilim tarihinde çekışmeli bir konudur. Bazı bilimciler tamamen pozitif bir bilim olarak kabul etmişler. Kindi, Maşallah, İhvan-ı Safa, Cabir, El - Birunî gibi alimler....Diğer taraftan İbn-i Sina, İbn-i Rüş ve İmam-ı Gazali gibi diğer alimler astrolojiyi bir bilim olarak görmemişlerdir.¹⁸ Astroloji ile ilgili fakihler de görüş belirtmiş ve onu caiz görmemişlerdir. Çünkü on-

lara göre yıldızlara bakarak gelecek bilinmez. Geleceği ancak Allah bilir. Kehanet yasaktır.

Matematik – Aritmetik – Geometri

İslam'daki mirasın paylaşımı ve hesaplanması aritmetiği, namaz ve oruç vakitlerinin tespiti matematik ilminin gelişmesini sağlamıştır. Oruç'un vaktinin tespiti, ayrıca ay yılına dayalı takvimin (Hicri) astronomi ve matematiğin gelişmesini sağlamıştır. Mimari, cami, saray ve medreseler de geometrinin gelişmesine neden oldu.

İslam geometrisi, daha önceki özellikle Euclid (Öklit), Archimed ve Apollonius başta olmak üzere Yunan eserlerine dayanır. Geometri, aynı zamanda Hintli Siddhanta'nın da etkisinde kalmıştır.¹⁹

Kaynaklar:

1. Miquel, Andre, *İslam ve Medeniyeti*, Sh:6, Birleşik Yay.
2. M.M.Şerif, *İslam Düşüncesi Tarihi*, a.g.e. Sh:39-40
3. Bulaç, Ali, a.g.e, Sh:100
4. Şentürk, Recep, *Türk Düşüncesinin Sosyoloji: Fıkıh'tan Sosyal Bilimlere*
5. Gibb, Hamilton A.R, *İslam Medeniyeti Üzerine Araştırmalar*, Endülüs Yayınları, İst. 1991
6. Farukî, a.g.e
7. Bayraktar, Mehmet, *İslam Felsefesine Giriş*, A.Ü. İlahiyat Fakültesi Yayınları, Ankara 1988
8. Kehhale, Ömer Rıza, *Ulumul Ameliyye fil Usur ul-İslamiyye*, Şam, 1972
9. Holt, a. g. e
10. Baltacı, Cahit, *İslam Medeniyeti Tarihi*, İfav Yayınları, İstanbul 2005
11. Holt, a.g.e
12. Bayraktar, Mehmet, *İslamda Bilim ve Teknoloji Tarihi*, 2. Baskı, Ankara 1989
13. Kehhale, a.g.e
14. Hamidullah, Muhammed, *İslam Peygamberi*. C.1 s:456
15. Faruki, a.g.e
16. Muntasir, Dr. Abdulhalim, a.g.e Sh:79
17. Aycan, Sarıçam, a.g.e
18. Bayraktar, a.g.e; Sh: 84
19. Holt, a.g.e

Peygamberimiz'den Hayat Suyu

ÖĞÜTLER

Meşhur eğitimcilerimizden Ebu'l Leys Semerkandi Tenbihü'l - Gafilin adlı eserinin "Öğütler" bölümünde aşağıdaki hadisi şerifi nakletmiştir.

Meşhur sahabelerden Ebu Saïd El Hudri (r.a.) şöyle anlatıyor:

Resûlullah (s.a.v.) ikindiden akşama kadar bize hutbe okudu.

Güneş neredeyse batacak gibiydi, bize bırakacağını bırakmış, bizden alacağını almıştı.

Şöyle buyurdu:

"Dünya tatlı, yeşildir. Allah (c.c) sizi yeryüzüne halife kıldı. Nasıl amel işlediğinize bakar.

Dikkat ediniz! Dünyadan ve kadınlardan kendinizi koruyunuz.

Anlayınız. Allah (c.c), Âdemoğullarını çeşitli tabakalarda yaratmıştır.

Onlardan bazıları, Mümin olarak doğar, Mümin olarak yaşar, Mümin olarak ölür.

Onlardan bazıları, Mümin olarak doğar, Mümin olarak yaşar, Kâfir olarak ölür.

Onlardan bazıları, Kâfir olarak doğar, Kâfir olarak yaşar, Mümin olarak ölür.

Dikkat ediniz! Öfke âdemoğlunun kalbinde tutuşan bir ateş korudur. Gözlerinin kızardığını, boyun damarlarının şiştiğini görmez misiniz? Bir kimse, öyle bir şey duyarsa, yere otursun, yere.

Dikkat ediniz! Erkeklerin hayırlısı, geç öfkelenen ve öfkesi çabuk sönendir.

Bir kimse, çabuk kızan, çabuk razı olanlardan ise, bu iki hâli birbirini telâfi eder.

Bir kimse, geç kızan ve geç razı olanlardan ise, bu iki hâli birbirini telâfi eder.

Dikkat ediniz! Tüccarın hayırlısı, alacağını iyilikle alan, vereceğini de iyilikle verendir.

Bir kimse, alacağını iyilikle ister, ödemesini zorlukla yaparsa, bu iki hâli birbirini telâfi eder.

Dikkat ediniz! Tüccarın kötüsü, alacağını kötülükle ister, ödemesini kötülükle yapar.

Bir kimse alacağını kötülükle ister, ödemesini güzel yaparsa, bu iki hâli birbirini karşılar.

Dikkat ediniz! Her zalimin bir alâmeti vardır. Kıyamet Günü onunla bilinir.

Dikkat ediniz! Topluma yönetici (lider) olan birinin, yaptığı haksızlıktan daha büyük bir zulüm yoktur.

Dikkat ediniz! En büyük cihat, zalim bir idareci yanında doğruyu söylemektir.

Dikkat ediniz! Hiçbirinize, halkın korkusu; görüp, bildiği gerçeği söylemesine engel olmasın."

Artık güneş batmak üzereydi.

Şöyle buyurdu:

"Geçmişe nispetle dünyanın kalan ömrü, kaybolmak üzere olan şu güneşin kalan zamanı kadardır."



MİLLİ EĞİTİM'DE YÖNETİCİ ATAMA ÇIKMAZI

Eski Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik 31 Ekim 2008 tarihinde bir genelge yayımlamış ve genelge gereği, iller yönetici atama işlemlerine başlamıştı. Ardından yöneticilikleri boş bulunan okul ve kurumlarda boş kadrolar açıklanmaya başlarken, aradan üç ay gibi bir zaman geçmesine rağmen işlem başlatılan il sayısının sadece 34'te kalmıştı.

Söz konusu genelgede yönetici atama işlemlerinin "biran önce" bitirilmesi önemle vurgulandığı halde, iller boş bulunan yönetici kadrolarını açıklamakta geciktir. Atananların açıklanmasındaki gecikme ise eğitim çalışanları arasında huzursuzluğa, sıkıntılara, dolayısıyla davaların açılmasına, bu da tek kelime ile bir karışıklığa neden oldu.

40 bin civarındaki okulun müdür ve müdür yardımcılarının atanmasına ilişkin düzenlemeler getirdiği söylenen taslak açıklanmakta gecikti. Okullarımızda 6 yıldır vekâleten müdür veya müdür yardımcısı olarak görev yapan yöneticilerimiz var. Bunun Eğitime ne kadar etki edeceği iyi düşünülmelidir.

Bir tarafta yıllardır bekleyen binlerce eğitim çalışanı ve diğer tarafta Milli Eğitim Bakanlığı'nın uygulamaları. Sürekli yargıdan dönen yönetici atamaları kriz olarak tabir edebileceğimiz sıkıntılara doğurmaya yetti.

Daha başta bir taslak hazırlanıyor, atama Yönetmelik taslağı bir yıldır ortaya çıkmıyor. Bazı internet sitelerinde bulunan bir yönetmelik taslağının ise Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanıp hazırlanmadığı da bilinmiyor.

Söz konusu yönetmelik ile ilgili son taslak sendikalara gönderilmiyor.

MEB'in Yönetici Atama Yönetmeliği olduğu iddia edilen yönetmelik taslağına göre atamaların ve görevde yükselmeleri onaylayacak komisyonlarda sendika temsilcisine yer verilmedi. Taslakta, "Görevde yükselmede puan üstünlüğü de dikkate alınır." cümlesi kaldırıldı, yerine "Personelin yöneticilik formasyonu, göreve bağlılık ve motivasyonunu sağlamak yoluyla kurumsal etkinlik ve verimliliği artırmak" maddesi eklendi.

Ayrıca müdür olacak kişilerden istenen çalışma süreleri de iptal edilen yönetmeliğe göre 1'er yıl geriye çekildi.

Türk Eğitim-Sen, mülakat komisyonlarında bir sendika temsilcisi bulunmamasının şeffaflık ilkesine aykırı olduğunu belirterek, "İyi niyetli bir yaklaşım olmadığını düşünüyoruz. Yapılacak atamalarla ilgili şaibelerin önüne geçmek için tek yol, komisyonlarda sendika temsilcisi bulunmasıdır." Açıklamasını yaptı.

MEB yönetici atama ile ilgili her türlü uygulamasını adeta iptal etsinler, mahkemeye versinler diye yapıyor görünümündedir. Bileneceği üzere yıllardır ne sınav vardı ne de asaleten atama.

Sınav kazanarak müdür yardımcısı ya da müdür olunması, seçimi ayrı bir tartışma konusu olmuştur. Bu zamanla tecrübe kazanılarak olacak bir şeydir. Asaleten görev yapanların sayısına karşılık çoğunluğu oluşturan vekil müdür ve müdür yardımcılar yıllardır gece gündüz çalışmışlardır. Buna mukabil hizmet kriterinde yıllarca sırtlarında sorumluluk yükünü taşıyan vekiller yok sayılmıştır.

Senelerce müdür yetkililik yapmış deneyim sahibi eğitimcilerin hakkı yok sayılmaktadır. Deneyim mutlaka önemlidir, yadsınamaz. Diğer taraftan kişi işini layıkıyla yapma sevdasında değilse emekli oluncaya kadar deneyim kazanamayabileceği gibi iş ahlakı gelişmiş ve işinin hakkını vermeyi onuru sayan kişi bir başkasının 10 yılda edineceği deneyimi 1 yılda edinebilir. Deneyim denilen şey biraz da kişilerin kendini geliştirebilme potansiyeli ile ilgilidir.

İşin diğer tarafı şu ki eğitimcilerin çoğunluğu tarafından müdür ve müdür yardımcılığı tamamen bir hamallık olarak görülmekteydi. Bugün ise bir koltuk sevdasıdır aldı başını gidiyor. Bir



kısım eğitimcileri böylesine düşünce ve davranış değişikliğine iten sebepler nelerdir?

Eski yönetmeliği sendikalar iptal ettirmişlerdir. Sendikalardan uygun bir yönetmelik taslağı hazırlayıp bakanlığa sunan da olmamıştır. Bakanlık bir yönetmelik çıkarsın biz iptal ettirelim yaklaşımı ile nereye kadar gidilebilir? Önemli olan iptal ettirmek değil, ülkemiz için en uygun olanı hazırlayıp bakanlığa sunmaktır.

Bütün memur sendika başkanları çabalarında veya çabasızlıklarında acaba ne kadar samimidirler? Sadece eğitim alanındaki sendikaların sayısı neden bu kadar fazladır? Böl, parçala, yut mantığı akla gelen ilk şey oluyor maalesef. İşçi sendikaları ile farkımız da burada. Neden işçiler isteklerini hükümetlere kabul ettiriyor da memur sendikaları isteklerini kabul ettiremiyor? Çünkü işçiler bizim gibi fazla parçalanmış değil, işçi sendika başkanları işçilerin hakkı için pazarlık yapıyorlar, bizim memur sendika başkanları öyle mi dersiniz?

Atama ile ilgili biz eğitimciler haksızlığın değişik versiyonlarına maruz kalanlar olduk. Şimdi ilgili asil veya vekil, aday müdür ve müdür yardımcılar kendilerince yanlışa maruz kalmaktayken yapılan haksızlıklar karşısında birbirimize düşmekten öteye geçemiyoruz. Bu tavrımızın sonuçları da daha fazla haksızlığa uğrama-

mızdan başka işe yaramıyor. Tüm haksızlıkların temelinde (bize ucu dokunmasa da) haksızlığı yapanlara karşı olmak yerine birbirimize karşı olmaya devam etmemiz yatmıyor mu? İşimize hangisi geliyorsa onu savunmak ve o tarafta yer almak biz eğitimcilere yakışıyor mu?

Atamalar ve iptaller sonucu birçok müdür yardımcısı mağdur edilmiştir. Atamalarla ilçe değiştiren, ev taşıyan, çocuğunun okulunu değiştiren, eşiyle aylarca farklı ilçelerde çalışmak zorunda kalanlar... Tüm düzenini oluşturmaya başlamışken yeni bir iptalle her şey altüst olmuştur. Müdür yardımcılar kendilerinin sebep olmadığı durumlardan dolayı mağdur olurken, muhal kadroları açmayarak kaosa sebep olan Milli Eğitim yöneticileri hakkında herhangi bir cezai işlemin yapılmamış olması hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Neticede gelinen nokta şudur: Ataması iptal edilen müdür yardımcılar kadar yeni dönemde atanmak için başvurmuş olan müdür adayları da tedirgindir. Eğer bu süreç tüm mağduriyetleri ortadan kaldırmadan çözülme-ye çalışılırsa yapılacak olan atamalar da tartışmalı olacak ve süreç yine yargıya taşınacaktır. Elde kalan sıfır ve gidilen yol bir arpa boyu bile olmayacaktır. Dava açmak marifet değil önemli olan hakların teslimiyetidir.

Müdürlük atama iptallerinde son durum...

Çarşamba, 17 Şubat 2010 23:19

Konuyla ilgili açılan davalar şunlardır;

- Soruların aynısı bir sendikanın denemesinde verildi diye sınav için açılan iptal davası
- Türk Eğitim-Sen sorulara açtığı iptal davası
- Eğitim-Sen'in bir şubesinin sorulara açtığı iptal davası
- Ankara'da bir okul müdürünün 9 soru için açtığı iptal davası
- Müdür yetkililik durumu ile ilgili iptal davası
- Teçsen tarafından 60 puan için açılan iptal davası
- Şube Müdürlerin Yönetmeliğin 25/1. madde kapsamında atanma isteklerine verilen red cevabı ile ilgili açtığı davalar
- Son dakika takdirleri için açılmış davalar
- Ankara'da ek 2 için açılan dava
- Ankara'da 2006 mağdurlarının müdürlük için açtığı dava
- İstanbul'da akşam sanat okulu açık gösterilmedi davası
- Türk Eğitim-Sen tarafından açılan askerlikte geçen sürelerle ilgili dava.*

* kamugazetesi.com



Katlanmış Zulüm



Danıştay'ın katsayı için verdiği son karar katlanmış zulüm olarak geldi üzerimize. Adeta bir kâbus gibi çörekledi çocukların üzerine. Millet adına üzüntü verici ve düşündürücü olan bu karar vicdanlarımızı sızlatıp kanattı.

Bu kararı verenler kendilerine şu soruyu sorsunlar; "Karar alıp eğitim hakkını gasp ettiğiniz öğrenciler sizin çocuklarınız olsaydı aynı şekilde davranır mıydınız?" Bu kararla zeki Anadolu çocuklarına ve ara meslek elemanlarına ağır bir darbe vuruldu. Meslek eğitimi ve ülkemizin geleceğini ipotek altına sokan bir karardır. Bu iş artık yılan hikâyesine döndü. Madem ki bu iş böyle yasal düzenlemelerle ya da hukuki yollarla çözülüyor, o halde bırakın milletin kendisi karar versin. Millet kendi kararını kendi almayı, hem de en doğru şekilde karar almayı çok iyi bilmektedir.

Ergenlik döneminde kendi içinde en sert çatışmaları, en içli tartışmaları yaşayan, psikolojik karmaşayla adeta akli başından giden yüz binlerce genci en önemli gelişim döneminde, en can alıcı noktasından hem de anlam veremedikleri bir nedenden dolayı vurursanız hayal kırıklığına uğratmış olursunuz. Bu gençleri kimse tutamaz. Elinizden uçup giderler. Size düşman kesilirler.

Katsayı

Hayata dair umutları bitmiş, anlamsız ve derin gözlerle, uzun bakışlarla etrafa bakan, bir yarıdağın alev volkanı gibi taşan öfke seliyle sokakları arşınlayan bu gençlerin dağda silahla gezen katillerden daha tehlikeli olduklarını söyleyecek kimse var mı? Bu gençleri tutamazsınız. Bunun çok tehlikeli bir oyun olduğunu herkes bilmelidir. Adalet duygusunu bu gençlerin kalbine yerleştiremezsiniz.

Tüm katilleri, tüm hırsızları, tüm tecavüzcüleri, tüm gaspçıları, tüm çocuk katillerini yakalayıp cezaevlerine doldursanız yine de cevapladığı sorunun puanını neden alamadığını, kazandığı halde istediği okula neden giremediğini, hakkının neden anlamsız bir sebeple elinden alınıp başkasına verildiğini kavrayamayan gençlere adalet ve eşitlik duygusunu, hak ve hukuk anlayışını veremezsiniz. Bu haksızlıkların kanunla yapıldığını gören gençleri üzme kimsenin hakkı yoktur. İsyan ettirmeye kimsenin hakkı yoktur.

Meslek eğitimine küçük yaşlarda başlayıp gençlerin orta ve yüksek öğrenimini de sahip oldukları bu mesleki özelliklere göre devam ettiren gelişmiş ülkelerle yarışamazsınız. Gençlere de-

vam edecekleri üst öğrenimi seçme özgürlüğü vermeden nitelikli insan yetiştiremezsiniz, dolayısıyla gelişmiş olarak gördüğünüz ülkelere rakip bile olamazsınız.

Geleceğini haksız ve anlamsız bir şekilde basmakalıp fikirlerle despotça bir tencereye sokmaya çalıştığınız gençleri istemediği hayata zorlayarak çağırdığı bir geleneği yeniden dirilterek modern dünyada yer alamazsınız. Bu gençleri görmezden gelecek yok edemezsiniz. Yok sayarak hiçbir şeyi yok edemezsiniz. Varlık âlemi sizin gördüklerinizden, sizin hayal ettiklerinizden ibaret değil, çok daha geniş ve şümülüdür.

Şimdi artık birakalım yargı kararlarını, birakalım faydasız siyasi tartışmaları, birakalım itibar ve ikbal hesaplarını, mademki artık yenişemiyorsunuz bu konuyu referanduma götürelim. Millet hakemliğine başvuralım. Millet ne diyorsa o olsun. Millete daha fazla eziyet etmeden, umutları daha fazla boşa çıkarmadan ne yapılacaksa yapılsın, ama sorun mutlaka çözülsün. Millet bunu hasretle beklemektedir.

Aslında temel insan hakları referandum konusu bile ola-

maz. Dünyanın hiçbir yerinde temel insan hakları için referandum yapılmaz. Nasıl ki bir güvercin için bu ağaca konup yuva kursorun mu, kurmasın mı diye sorulmıyorsa bir insan için de bu okulda okusun mu, okumasın mı diye sorulamaz? Nasıl ki bir bülbül için bu dala konup ötsün mü, ötmesin mi diye sorulmıyorsa ve bütün bunlar nasıl gülünçse bir insan için de aynı şekilde cevapladığı sorunun puanını verelim mi, vermeyelim mi diye sorulamaz.

Anadolu'nun zeki ve yetenekli çocuklarının geleceğini karmartmaya ve yeteneklerini köreltmeye kimsenin hakkı yoktur. Devlet kendi çocuklarına soğuk harp ilan ederek onları yok etmeye çalışamaz. Beceriksiz, mutsuz, umutsuz, kararsız gençler oluşturmaya çalışmak bu ülkeye yapılmış en büyük ihanettir. Yıllarını hukuka vermiş kelli felli adamların yaptığı şey; ilkçağlarda kalmış ilkel bir davranıştan başka bir şey değil. Zulümle asla abat olunmayacağını herkes bilmektedir. Başkasının gözyaşları üzerinde mutluluk imparatorluğu kurmak isteyenler bir gün mutlaka ağlayacak bir sonla karşılaşılır. Peyami Safa'nın; "Hepimiz kahkahalarımızı gözyaşımızla ödüyoruz." sözünü hatırlatırız.



ASR-I SAADET DÖNEMİ DOKTORLARI

Peygamberimiz(s.a.v) döneminde yaşayan ve uygulanan tıp kültürünün ilmi seviyesini anlayabilmemiz için elimizde örnekler var. Taif'li tabip Haris, Mekke'li Ebu Remse, Tabip Nadr, Yemenli Dr. Dim'at ve İskenderiye Patriği Mukavkıs'ın Medine'ye gönderdiği iki tabip.

Taif yakınlarında yaşayan bir Hristiyan papazı Peygamberimizin küçük yaşlarda yakalandığı ağırlı göz iltihabını (Konjoktuvit) tedavi etmiş. Başka bir zaman bu run damlası kullanmış. İleri yaşlarda Peygamberimiz Kan aldırılmış ve bu işlemi yapana ücret ödemiş.

Hicretten önce Müslümanlar Mekke'de zor şartlar altında yaşıyorlardı.

Yemenli meşhur bir doktor olan Dim'ad yahut Dim'adul Ezdi; gezmek için Mekke'ye gelmişti. Bizim Mazhar Osman Usman gibi tanınmış ve mesleğinde usta bir sinir ve ruh hastalıkları uzmanıydı. Konuştuğu, sohbet ettiği Mekkeli müşrikler ona kendisinin Allah'ın Resulü olduğunu söyleyen bir mecnundan bahsettiler. Büyük bir şair, kâhin, belki de sihirbaz, ama mecnun yani deliliğin daha çok yakıştığını söylediler. Yemenli Dim'ad, karşıda Ebu Talip mahallesine girmek üzere olan Hz. Peygamber'i, etrafı gürültü yapan çocuklarla kuşatılmış halde gördü. Mekkeliiler işaretiler göstererek:

- İşte o mecnun dediler.

Tabip Dim'ad, koşarak Peygamber Efendimize yaklaştı, et-

rafındaki kalabalığı dağıttı ve çocukları susturdu. Ona yaklaştı, yukardan aşağı şöyle bir süzdü ve usulca konuşmaya başladı:

- Ya Muhammed, ben bugüne kadar çok hasta insanı sağlığına kavuşturdum. Eğer benim elimle tedavi olmayı kabul edersen senin mutlaka iyileşeceğini ümit ediyorum! Dedi.

Peygamberimiz, bu adam da neyin nesi, nerden çıktı ortaya, diye şaşırmadı ve müdahalesine kızmadı, sinirlenmedi. Aksine, bütün vücuduyla ona döndü. Sükûnet ve mülâyemetle cevap verdi.

- **Elhamdulillehillezi Nehmeduhu va Nestainuhu...**

Bizi sağlık üzere yaratan Allah'a şükürler olsun. O'na şükreder ve yalnız O'ndan yardım umarız. O'nun birliğine iman eder ve O'na tevekkül ederiz. O kime doğru yolu nasip ettiyse, onu hiç kimse saptıramaz. Kimi de doğru yoldan ayırdıysa, hiçbir kuvvet onu doğru yola getiremez. Şahadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur. O birdir, ortağı yoktur. Ve ben Allah'ın kulu ve peygamberiyim.

Aldığı cevap karşısında Dr. Dimad; hayret ve hayranlık içinde kaldı. Konuştukça müşriklerin söylediklerinin gerçekle ilgisi olmadığını gördü. Diyalog sürdükçe tabip Dim'ad, mecnun denilen insanın harikulade taraflarını keşfetti.

- Ya Muhammed, bu söylediklerini lütfen tekrar eder misin?

Peygamber efendimiz tekrar etti:

- Elhamdulillehillezi Nehmeduhu va Nesteinuhu...

- Dim'ad üçüncü defa rica etti tekrar söylemesini.

Peygamber efendimiz sabırla tekrarladı;

- Elhamdulillehillezi Nehmeduhu va Nesteinuhu..."

Dim'ad hayret ve heyecan içinde kollarını Peygamber Efendimize uzattı.

- Ya Muhammed, hayatımda çok sayıda kâhin, sihirbaz, şair, mecnun tanıdım. Kimiyle sohbet ettim, kimini de tedavi ettim. Onlardan çok fasih sözler duydum. Fakat böylesini ömrümde ilk defa işitiyorum. Sana iman ediyorum. Uzat bana elini sana bağlılığımı bildiriyorum.

Peygamber Efendimiz elini Yemenli doktora uzattı. Dim'ad imanını ikrar etti ve Müslüman oldu.

Peygamber efendimiz buyurdu:

- Ya Dim'ad, bu bağlılık hem sen hem de kabilen ve kavmin içindir! dedi. Aynı zamanda ona görev veriyordu, Yemen halkına İslam'ı tebliğ görevi.

Mekkeli müşrikler İslam'ı kabul eden Dr. Dim'ad'ın, putperest olarak girdiği Ebu Talib mahallesinden Mümin olarak çıktığına şahit oldular ve çok üzüldüler.

İslam Tarihinde tabip Dim'ad, Mekke yerlisi olmayan ilk Müslümanlardan olma şerefini kazandı.



Muhammed'in Ümmeti Ol, O'na Gel

Bir gül bahçesine girmek istersen,
Aşk ile şevk ile bakmak istersen,
Gönül meşaleni yakmak istersen,
Muhammed'in ümmeti ol, O'na gel.

Sözleri, bakışı, o tatlı sesi,
Kurumaz O'nun bu gül bahçesi,
İşte budur kurtuluşun adresi,
Muhammed'in ümmeti ol, O'na gel.

Allah'ın habibi ve son elçisi,
Gelmedi cihana bunun gibisi,
O büyük günün şefaatçisi,
Muhammed'in ümmeti ol, O'na gel.

O'nu an, O'nu sev, salavat gönder,
Gönül pusulanı Allah'a dönder,
İki cihan güneşi ve büyük önder,
Muhammed'in ümmeti ol, O'na gel.

Acılar, kederler O'nunla diner,
O'na ümmet olmak en büyük hüner,
Yoluna başın koy, neyin varsa ser,
Muhammed'in ümmeti ol, O'na gel.

Mazlumların sesini derinden duyan,
İlmik ilmik gönüllere sevgi dokuyan,
Yüce Kuran'ı yaşayıp da okuyan,
Muhammed'in ümmeti ol, O'na gel.

O'nu anlatıyor geçen her çağlar,
Aşkından çağlar duruyor çağlar,
Sevgisi, sevdası yüreği dağlar,
Muhammed'in ümmeti ol, O'na gel.

Doğarken, yaşarken "ümmetim" diyen,
Mahşerde, sıratı feryat eyleyen,
Ümmeti için ağlayıp af dileyen,
Muhammed'in ümmeti ol, O'na gel.

Sıratı şimşek gibi geçmek istersen,
O'nun Kevser'inden içmek istersen,
Yüce Mevla'yı görmek istersen,
Muhammed'in ümmeti ol, O'na gel.



Hasan AYCIN
Çizer

KARİKATÜR



BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1					Fi Zilalil Kur'an adlı tefsirin yazarı	→	Epilepsi hastalığı	→	Kolalı bez	→	Tayin etme	→	Hatırlama	→	
2					Bir erkek ismi	→	Burun ve ter silmeğe kullanılan kağıt	→	Bir harfin okunuşu	→	Kısaca Türk Mali	→	Terlemekten vücutta oluşan kabarcıklar	→	
3					Kök sapları yumru olan bir bitki	→		15			7				
4					İşığı yansıtan sırlı cam	→	3			Dünyanın en yüksek dağları	→	Arapçada bir harf	→		
5					Bayram (Ar.)	→			Güzel öten bir kuş	→	Bir tür salon dansı	→			
6	Mısırda Müslüman Kardeşler teşkilatını kuran ünlü alim	→		Hz.Ömer zamanında kazanılan bir savaş	→					→			İslamın ünlülere	→	
7	Farsça uyku	→		Birlikte, bir arada	→	13	6						Kilometrenin kısaltması	→	
8	Kulağın duyabildiği titreşim	→		Temize çıkarmak	→								Bir kadın ismi	→	
9	Karanlık durumuna getir	→		Bir ölçü birimi	→					2			Cımrı, eli sıkı	→	
10	Bir olumsuzluk eki	→			Lübnanın plaka işareti	→		Bir islam ülkesi	→					→	
11	Kendine kitap verilmeyen peygamber	→				→		Kırmızıya boyan	→					→	
12		→				→		Arapça yemek	→					→	
13		→				→			→					→	
14	Bir olumsuzluk eki	→				→		Açıkça, açık olarak	→					→	
15	Kendine kitap verilmeyen peygamber	→				→		Uyumak için üzerine yatan döşek	→					→	
16		→				→			→					→	
17		→				→			→					→	
18		→				→			→					→	
19		→				→			→					→	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	2	3	4	5</									

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Helal Gıda Sertifikalı Beyaz Et



www.beyzapilic.com.tr